Pla Estratègic
Metropolità
de Barcelona

INDICADORS ECONÒMICS, AMBIENTALS I SOCIALS PER A L'ÀREA METROPOLITANA DE BARCELONA.

ADAPTACIÓ A L'ESTRATÈGIA EUROPA 2020

iermB
INSTITUT D'ESTUDIS REGIONALS
I METROPOLITANS DE BARCELONA

Indicadors econòmics, ambientals i socials per a l'Àrea Metropolitana de Barcelona.
Adaptació a l'Estratègia Europa 2020

Treball realitzat per l'equip de l'Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans de Barcelona (IERMB) dirigit per Vittorio Galletto i Joan Marull, en el qual han participat Sandra Aguilera, Elena Domene, Marc Fíguls i Jordi Llobet.

Correcció lingüística: Marta Guspí
Disseny i grafisme: Maneko SCP
Impremta: Gràfiques Rey
Coordinació d'edició: Carme Cuartielles
Editat pel Pla Estratègic Metropolità de Barcelona
Dipòsit Legal: B.19092-2013
ISBN: 978-84-9850-485-9

Bellaterra, juliol de 2013

Indicadors econòmics, ambientals i socials per a l'Àrea Metropolitana de Barcelona. **Adaptació a l'Estratègia Europa 2020**

PRÒLEG

El Pla Estratègic Metropolità de Barcelona (PEMB) constitueix una peça fonamental en el procés de definició estratègica de l'Àrea Metropolitana de Barcelona. Després de vint-i-cinc anys de trajectòria, s'enceta ara una nova etapa per al Pla. I aquesta nova etapa cal situar-la en l'aparició d'importants canvis estructurals de naturalesa econòmica, social i institucional. Canvis estructurals que modifiquen aspectes essencials de la seva acció i que exigeixen grans transformacions en el seu funcionament i en el contingut de la pròpia acció planificadora.

El primer dels canvis és de naturalesa econòmica: la crisi està modificant l'estructura productiva. Les profundes mutacions en la forma de produir i en la composició de la producció alteren els mercats de factors i els mercats de productes.

El segon gran canvi que cal assenyalar és de naturalesa social. Les conseqüències de la crisi sobre el conjunt de la societat són d'una magnitud extraordinària. La recent publicació de l'Enquesta de condicions de vida i hàbits de la població corresponent a l'any 2011 ha de posar en alerta el conjunt de la societat. La crisi està intensificant les tendències envers una cada vegada més gran desigualtat social i una més gran desigualtat territorial.

En tercer lloc, voldria subratllar la importància del gran canvi institucional que es desprèn de la constitució de la nova institució "Àrea Metropolitana de Barcelona". Després de tants anys en què el PEMB ha realitzat una labor de suplència, ha cobert l'absència d'una institució metropolitana encarregada d'elaborar l'estratègia metropolitana, la nova Llei de l'AMB de 2010 ha significat la creació de l'AMB i la institucionalització del govern metropolità, amb competències sobre planificació estratègica. Cal donar ara un nou impuls al PEMB, situant-lo en un lloc destacat com a espai d'intercanvi i de creació de consens, i d'observatori destacat per al seguiment dels objectius.

Aquest és el context en el qual cal emmarcar la present publicació. Tal com es va recollir en el Consell General del Pla Estratègic calia avançar en la posada al dia del PEMB i calia adoptar instruments imprescindibles per endegar un eficaç sistema de planificació estratègica que integrés allò que és característic del Pla: la recerca de consens, amb el necessari rigor tècnic, i, d'una manera molt especial, amb la necessària dotació d'instruments estadístics que permetessin verificar un seguiment dels objectius a partir d'indicadors preestablerts.

Pel que fa a la Unió Europea, cal destacar que la Comissió va elaborar el març del 2010 el nou full de ruta estratègic recollit en el document "Europa 2020. Una estratègia per a un creixement intel·ligent, sostenible i integrador". El seguiment d'aquestes tres prioritats ha de servir per fer front a les deficiències de l'actual model de creixement i crear les condicions per desenvolupar una economia que ajudi a sortir de l'actual crisi d'una manera més robusta i eficient en l'ús dels recursos, assolint alts nivells d'ocupació, productivitat i cohesió social. La mateixa UE incentiva l'administració local a alinear-se en aquest procés, tot proposant polítiques i indicadors de seguiment.

I en aquest nou context cal obrir una nova etapa del Pla, i en aquesta direcció cal identificar indicadors com a mínim en tres camps fonamentals: l'econòmic, el social i l'ambiental.

Al mateix temps cal sintonitzar el PEMB amb la nova realitat institucional metropolitana i amb l'estratègia europea. El Pla d'actuació metropolità 2011-2015 identifica dins del nou "Àmbit de Planificació Estratègica" del nou govern metropolità l'objectiu d'elaborar els projectes estratègics per a l'AMB –i en particular l'"Estratègia metropolitana per a la sortida de la crisi"– i l'impuls de l'Associació del Pla Estratègic Metropolità. La publicació del primer Anuari Metropolità titulat "Per afrontar la crisi: la metròpoli de Barcelona" constitueix el primer document sistemàtic d'elaboració de l'estratègia metropolitana. Està en procés d'edició el segon Anuari Metropolità dedicat precisament a identificar "Les bases per a una nova estratègia metropolitana econòmica i social". En la seva elaboració hi té un paper protagonista l'Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans de Barcelona.

I és precisament en aquest context europeu i metropolità on s'inscriu aquest volum destinat a identificar els indicadors econòmics, socials i ambientals, i la seva imbricació amb l'Estratègia Europa 2020. Conèixer com estem en termes d'indicadors és fonamental per orientar les prioritats. Convé tenir present també que una part important dels recursos europeus es canalitza cada vegada més a partir de programes que desenvolupen les iniciatives europees definides en l'Estratègia 2020.

Cal destacar que l'estudi sobre aquests indicadors ha estat realitzat en si de l'Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans de Barcelona, i que en l'elaboració dels indicadors de pobresa i exclusió social ha estat determinant la recent publicació de l'Enquesta de condicions de vida i hàbits de la població, realitzada per l'Idescat i el mateix IERMB.

No voldria acabar aquest pròleg sense manifestar la voluntat que aquests indicadors s'inscriguin en un objectiu més general recollit en el Pla d'actuació metropolità i que és el de construir un sistema d'informació de base estadística metropolitana, base sobre la qual podrem construir un nou Pla Estratègic Metropolità de Barcelona.

Joan **Trullén**

President de la Comissió Delegada/Pla Estratègic Metropolità de Barcelona

Vicepresident de Planificació Estratègica/Àrea Metropolitana de Barcelona

ÍNDEX

01 / INTRODUCCIÓ 008
012 Prioritat: Creixement intel·ligent
013 Iniciativa: Agenda digital per a Europa
015 Iniciativa: Unió per la innovació
017 Iniciativa: Joventut en moviment
018 Prioritat: Creixement sostenible
019 Iniciativa: Una Europa eficient en l'ús dels recursos
021 Iniciativa: Una política industrial per a l'era de la globalització
024 Prioritat: Creixement integrador
024 Iniciativa: Una agenda per a noves qualificacions i ocupacions
027 Iniciativa: Plataforma europea contra la pobresa i l'exclusió social

02 / TAULA D'INDICADORS ESTRATÈGIA EUROPA 2020 030

03 / TAULA RESUM D'INDICADORS ESTRATÈGIA EUROPA 2020 046

04 / TAULA AMB ELS INDICADORS DE SEGUIMENT 050

05 / INDICADORS ECONÒMICS, AMBIENTALS I SOCIALS PER A L'ÀREA METROPOLITANA DE BARCELONA 062
064 Despesa en R+D sobre el PIB
066 Cobertura total de banda ampla fixa
069 Ocupació en activitats intensives en coneixement
075 Ocupació en indústries creatives
080 Ocupació en activitats TIC
083 Percentatge exportacions mitjana-alta tecnologia sobre exportacions totals
087 Emissions de gasos d'efecte hivernacle
094 Consum d'energies renovables
098 Eficiència energètica
104 Organitzacions amb certificació de gestió ambiental (EMAS)
107 Generació de residus municipals per càpita
109 Recollida selectiva de residus municipals
113 Consum d'aigua per càpita
118 Tractament i reutilització d'aigües residuals
122 Qualitat de l'aire: PM10
125 Qualitat de l'aire: òxids de nitrogen
127 Consum d'energia per tipologia d'habitatges
130 Emissions en el sector del transport
136 Llocs de treball en el sector del medi ambient
140 Percentatge d'exportacions d'alta tecnologia sobre les exportacions totals
143 Ocupació i empreses en la indústria
150 Principals sectors creadors d'ocupació per activitat econòmica
155 Taxa de joves NEET
157 Pes dels treballadors autònoms sobre el total
160 Població en risc de pobresa o exclusió social
162 Taxa de risc a la pobresa

1. INTRODUCCIÓ

Europa 2020 és l'estratègia de creixement de la UE per a la present dècada que va ser adoptada pels caps de govern i d'estat reunits en el Consell Europeu de Brussel·les el juny de 2010.

Europa 2020 és l'estratègia de creixement de la UE per a la present dècada que va ser adoptada pels caps de govern i d'estat reunits en el Consell Europeu de Brussel·les el juny de 2010. L'objectiu principal és desenvolupar una economia més intel·ligent, sostenible i integradora. Aquestes tres prioritats, que es reforcen mútuament, haurien d'ajudar la UE i els Estats membres a assolir alts nivells d'ocupació, productivitat i cohesió social. En concret, la UE ha fixat cinc objectius específics en: (i) ocupació (el 75% de la població entre 20 i 64 anys hauria d'estar ocupada); (ii) innovació (inversió del 3% del PIB de la UE en R+D); (iii) clima/energia (emissions de gasos d'efecte hivernacle un 20% inferiors als nivells de 1990; arribar al 20% d'energies renovables; augmentar fins al 20% l'eficiència energètica), (iv) educació (taxes d'abandonament escolar per sota del 10%; al menys un 40% de les persones de 30 a 34 anys amb estudis de nivell terciari); (v) inclusió social (reduir al menys en 20 milions el nombre de persones en situació o risc de pobresa i exclusió social), objectius que s'han d'assolir el 2020. Aquests àmbits deriven en set iniciatives emblemàtiques, consistents en indicacions de política i, en els casos en què el procés està mes avançat, mesures d'actuació i els corresponents indicadors de seguiment, per al seguiment de les quals tant la UE com les Administracions nacionals i locals hauran de coordinar els seus esforços mitjançant accions concretes que permetin recolzar l'estratègia. El desenvolupament d'aquestes iniciatives es mesurarà mitjançant l'establiment d'indicadors addicionals.

El fet que cal destacar d'aquesta Estratègia és que per a totes les iniciatives emblemàtiques, tots els objectius específics i, per tant, per a les tres prioritats, s'identifiquen indicadors quantitatius mesurables i comparables, tant en el temps com entre Estats, per fer el seguiment del compliment de l'Estratègia, com a forma d'assegurar-ne l'èxit. És a dir, es tracta no només de plantejar uns objectius i unes accions que cal assolir, que podrien caure en el que es coneix com a *wishful thinking*, sinó que es vol assegurar els instruments analítics per fer-ne el seguiment i facilitar la presa de decisions, tant a l'hora de implementar ajustos a les mesures com per dissenyar-ne de noves, en cas de desviaments respecte els objectius.

El Pla estratègic metropolità de Barcelona (PEMB), que integra els 36 municipis que conformen l'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB), va ser creat per identificar i promoure estratègies de suport al desenvolupament econòmic i social a l'àmbit metropolità. En el marc del PEMB, es va aprovar l'any 2010 el document estratègic Visió 2020, en el qual s'identifiquen reptes de futur per a l'AMB així com palanques de canvi per fer front als reptes. Es tracta d'elements estratègics que presenten moltes relacions amb l'Estratègia Europa 2020; per tant, plantejar un sistema d'indicadors adaptats a aquesta estratègia europea es presenta com una oportunitat de gran interès.

L'objectiu d'aquest treball és la identificació dels indicadors adients i, especialment, el disseny de les metodologies necessàries per poder obtenir-los, que permetin fer un seguiment en línia amb l'Estratègia Europa 2020. Aquests indicadors es nodreixen de fonts d'informació secundària (estadístiques) i de fonts primàries (enquestes). Han de ser indicadors comparables a escala europea (Eurostat, OCDE, etc.) de tipus territorial (que permetin baixar a escala regional i, quan sigui possible, metropolitana i municipal). Els indicadors proposats han de permetre fer un seguiment dels objectius de l'Estratègia Europa 2020, tenint en compte les especificitats locals.

L'Estratègia Europa 2020

"Europa 2020" designa la nova estratègia de creixement de la Unió Europea per al període 2010-2020. L'anterior va ser l'Estratègia de Lisboa. L'any 2000 els reptes de la Unió Europea eren la globalització i l'economia del coneixement, i l'objectiu era esdevenir el 2010 l'economia del coneixement més dinàmica i competitiva del món, amb un creixement sostenible amb més i millors ocupacions, i major cohesió social. A grans trets, l'Estratègia 2020 dóna continuïtat a l'Estratègia de Lisboa, que l'any 2010 no havia assolit els seus objectius.

L'any 2010 la situació econòmica ve marcada per una gran crisi financera i econòmica mundial i en aquest context, l'Estratègia Europa 2020 s'ha marcat **tres prioritats** per fer front a les deficiències de l'actual model de creixement i crear les condicions per desenvolupar un **creixement més intel·ligent, sostenible i integrador** que permeti sortir de l'actual crisi d'una manera més robusta. Les tres prioritats són:

- Un **creixement intel·ligent** *(smart growth)* desenvolupant una economia basada en el coneixement i la innovació.
- Un **creixement sostenible** *(sustainable growth)* amb una economia que utilitzi més eficientment els recursos, que sigui verda i més competitiva.
- Un **creixement integrador** *(inclusive growth)* fomentant una economia amb alts nivells d'ocupació i que redundi en una major cohesió social, econòmica i territorial.

Per tal d'avançar en la línia marcada per aquestes tres prioritats, els Estats membres de la Unió Europea s'han marcat **5 objectius** per al 2020 en els àmbits de l'ocupació; la innovació i el desenvolupament; el canvi climàtic i l'energia; l'educació, i la pobresa i l'exclusió social. Concretament, per a cadascun dels 5 objectius s'han marcat fites quantificades per al 2020:

1. Ocupació

Assolir una taxa d'ocupació del 75% entre les persones de 20 a 64 anys d'edat.

2. R+D

Invertir un 3% del PIB de la UE en R+D.

3. Canvi climàtic / energia

Reduir les emissions de gasos d'efecte hivernacle entre un 20% i un 30%, per sota de les registrades l'any 1990.

Un 20% de l'energia ha de tenir com a procedència fonts renovables.

S'ha d'incrementar un 20% l'eficiència energètica.

4. Educació

Reduir la taxa de fracàs escolar per sota del 10%.

Com a mínim, el 40% de la població entre 30 i 34 anys d'edat ha d'haver completat l'educació de nivell terciari.

5. Pobresa / exclusió social

Reduir com a mínim en un 25% el nombre de persones en situació de risc de pobresa i exclusió social, percentatge que representa al voltant de 20 milions de persones a tota la UE.

Per tal d'assolir aquests objectius i en la línia marcada per les tres prioritats, s'han establert un conjunt de set **iniciatives emblemàtiques (o *flagships*)** que tant la UE com les autoritats nacionals han de desenvolupar de manera coordinada per tal que els seus esforços es retroalimentin. Les set iniciatives emblemàtiques s'estructuren de la forma següent:

Prioritat: creixement intel·ligent

Iniciativa 1. Agenda digital per a Europa
Iniciativa 2. Unió per la innovació
Iniciativa 3. Joventut en moviment

Prioritat: creixement sostenible

Iniciativa 4. Una europa eficient en l'ús dels recursos
Iniciativa 5. Una política industrial per a l'era de la globalització

Prioritat: creixement integrador

Iniciativa 6. Una agenda per a noves qualificacions i ocupacions
Iniciativa 7. Plataforma europea contra la pobresa i l'exclusió social

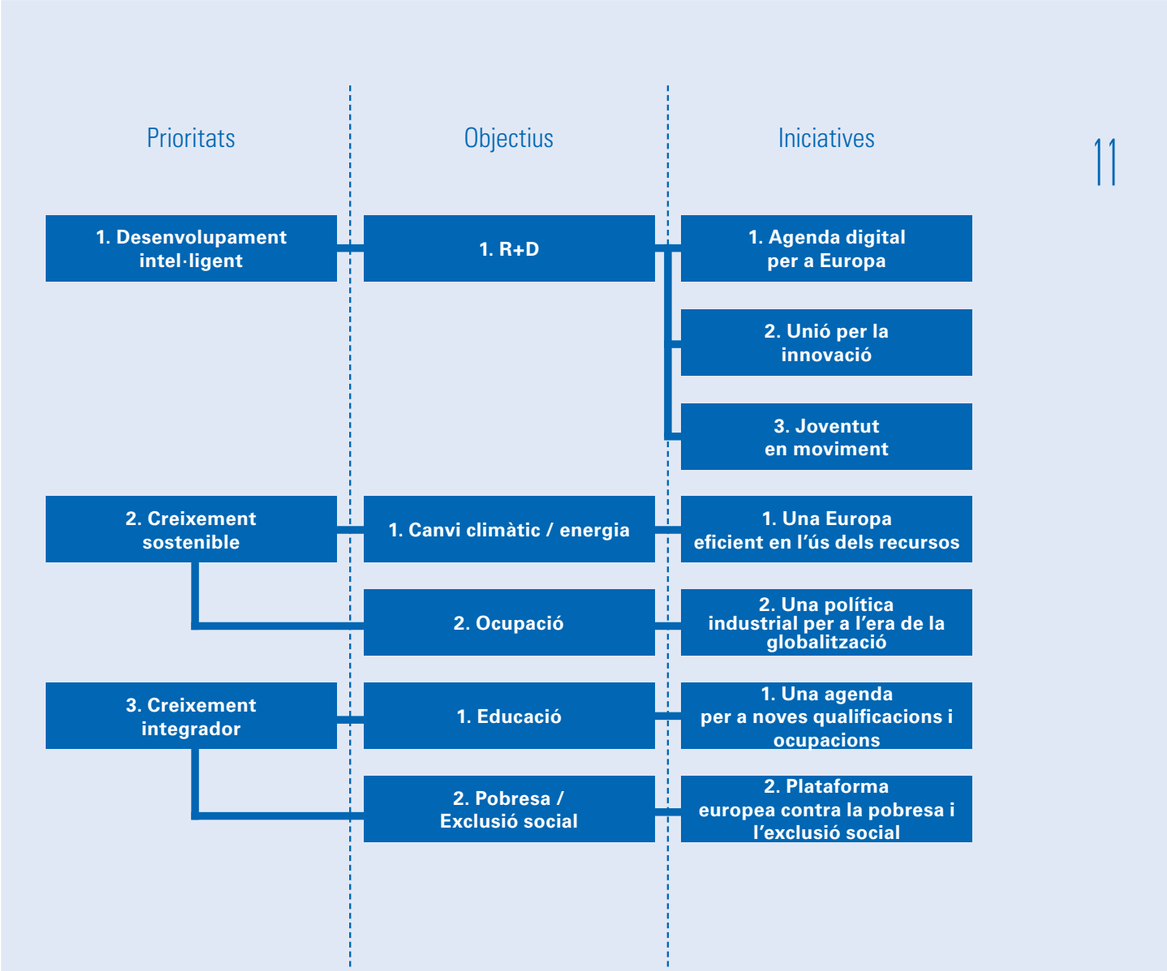

Per tal d'aconseguir la identificació dels indicadors de seguiment dels objectius específics i les iniciatives emblemàtiques definides, i el disseny de les metodologies per poder obtenir-los a escala metropolitana (o a l'escala territorial més propera possible a l'AMB), el document s'estructura en 4 capítols, a més d'aquest introductori.

En el capítol 2 es presenten en forma de taula els indicadors de seguiment dels objectius i de les iniciatives emblemàtiques. A més, aquesta taula incorpora altres informacions rellevants, com ara si és un indicador que es desprèn directament dels documents o és una proposta, la facilitat d'aplicació a l'AMB en termes de disponibilitat de les dades i l'escala territorial original d'aquestes. Al capítol 3 es presenta una taula que permet resumir la informació de la taula anterior de manera quantitativa. Seguidament, en el capítol 4 es presenta una taula amb tots els indicadors que per la seva importància i possibilitat de càlcul han estat seleccionats com els que es podrien obtenir de manera més ràpida així com la metodologia que s'hauria de seguir per obtenir-los a escala metropolitana[1].

Finalment, a l'últim capítol es presenta un subconjunt dels indicadors seleccionats com a mostra de l'interès que el seguiment d'aquests té per a un àmbit com l'AMB. Abans de passar al capítol 2, a continuació es fa una breu presentació de cada prioritat i de cada iniciativa emblemàtica.

[1] En el cas en què l'obtenció de l'indicador a escala metropolitana no és possible, la metodologia indica com obtenir-lo per a una escala territorial alternativa.

Prioritat: Creixement intel·ligent

Creixement intel·ligent significa millorar el rendiment de la UE en matèria de:

• **Educació:** estimular les persones a aprendre, estudiar i actualitzar els seus coneixements;

• **Recerca i innovació:** crear nous productes i serveis que generin creixement i ocupació i ajudin a afrontar els desafiaments socials, i

• **Societat digital:** utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació.

Els objectius de la UE en matèria de creixement intel·ligent són:

1. Nivells d'inversió del 3% del PIB de la UE, tenint en compte tant la inversió pública com la privada, i millors condicions per a la R+D i la innovació.

2. Taxa d'ocupació del 75% per a dones i homes de 20 a 64 anys abans de 2020 aconseguint que més gent tingui accés al treball, sobretot dones, joves, gent gran, persones amb baix nivell de qualificació i immigrants legals.

3. Millors resultats educatius, en particular:

• Reducció de les taxes d'abandonament escolar per sota del 10%.

• Mínim del 40% de les persones de 30 a 34 anys d'edat amb estudis de nivell terciari (o equivalent).

Per avaluar el progrés en l'assoliment d'aquests objectius, s'identifiquen **4 indicadors principals:**

1. Despesa en R+D sobre el PIB
2. Taxa d'ocupació
3. Taxa d'abandonament escolar prematur
4. Població de 30 a 34 anys amb educació terciària

Per tal d'assolir aquests objectius, la UE impulsarà el creixement intel·ligent a partir de **3 iniciatives emblemàtiques:**

Iniciativa 1. Agenda digital per a Europa
Iniciativa 2. Unió per la innovació
Iniciativa 3. Joventut en moviment

Iniciativa: Agenda digital per a Europa

La demanda global de tecnologies de la informació i la comunicació (TIC) suposa un valor de 2 bilions d'euros, però només una quarta part d'aquesta demanda és coberta per empreses europees. Aquesta dada contrasta amb el fet que el sector de les TIC és responsable del 5% del PIB europeu, i que les TIC han contribuït a gairebé la meitat del creixement en productivitat de la UE. Europa també ha de millorar l'accessibilitat a Internet d'alta velocitat, la difusió dels coneixements en línia i la distribució en línia de béns i serveis.

L'"Agenda digital per a Europa" té per objectiu accelerar el desplegament d'Internet d'alta velocitat i que les famílies i empreses es beneficiïn d'un mercat digital únic. La finalitat és assolir uns beneficis econòmics i socials sostenibles gràcies a un mercat únic basat en un accés a Internet i unes aplicacions interoperatives ràpides i ultraràpides.

L'"Agenda digital per a Europa" conté 7 àrees prioritàries:

1. La creació d'un mercat digital únic que superi les barreres nacionals actuals que bloquegen la lliure circulació de serveis en línia i entreteniment. Els objectius són impulsar el negoci de la descàrrega de música, crear un espai únic de pagament en línia, i protegir els consumidors de la UE en el ciberespai.

2. Estandarditzar una major interoperativitat per tal de garantir que els dispositius informàtics, aplicacions, bases de dades i serveis puguin interactuar sense dificultats independentment de la seva ubicació geogràfica.

3. Augmentar la confiança i la seguretat d'Internet per promoure l'economia en línia, per mitjà de solucions pràctiques que incloguin una resposta europea coordinada als ciberatacs i normes reforçades en matèria de protecció de dades personals.

4. Internet de més ràpid accés per gaudir de nous serveis com la televisió d'alta definició o la videoconferència, que requereixen de connexions ràpides i ultraràpides, estimulant les inversions i proposant un pla integral de l'espectre radioelèctric.

5. Una major inversió en recerca i desenvolupament de manera més coordinada entre els Estats membres per atraure els millors cervells d'Europa per a la recerca.

6. Millorar les habilitats d'alfabetització digital i la inclusió per abordar l'escletxa digital, ja que les tasques diàries cada vegada més es realitzen en línia.

7. Aplicació de les TIC per abordar desafiaments que afronta la societat, com el canvi climàtic, reduint el consum d'energia, o recolzant l'envelliment de la població prestant millors serveis públics.

A escala de la UE, la Comissió treballa amb la finalitat de:

• Establir un marc jurídic estable que estimuli inversions en infraestructures d'Internet d'alta velocitat oberta i competitiva i en serveis relacionats.

• Desenvolupar una política eficaç.

• Facilitar l'ús dels fons estructurals de la UE per assolir aquests objectius.

• Crear un mercat únic de continguts i serveis en línia.

• Reformar els fons destinats a recerca i innovació per incrementar el recolzament de les TIC.

• Promoure l'accés a Internet per part de la ciutadania, especialment mitjançant activitats que recolzin l'alfabetització digital i l'accessibilitat.

A escala d'Estat membre, cadascun haurà de:

- Elaborar estratègies per a una Internet d'alta velocitat i centrar el finançament públic en àmbits no coberts per les inversions privades.

- Establir un marc jurídic per coordinar les obres públiques i reduir costos d'ampliació de xarxes.

- Promoure el desplegament i ús de serveis en línia moderns.

L'agenda digital té 13 metes específiques:

1. Desplegament de la banda ampla el 2013 per al conjunt de la UE.
2. Desplegament de la banda ampla per sobre dels 30 Mbps el 2020 per al conjunt de la UE.
3. L'any 2020 el 50% de les llars europees han d'estar abonades a una banda ampla de 100 Mbps.
4. L'any 2015 el 50% de la població ha de poder comprar en línia.
5. L'any 2015 el 20% de la població ha de poder comprar en línia a d'altres països.
6. L'any 2015 el 33% de les pimes ha de poder vendre en línia.
7. L'any 2015 les tarifes d'itinerància i les nacionals han de ser similars.
8. L'any 2015 s'ha d'haver incrementat l'ús d'Internet entre la població en general d'un 60% a un 75%, i entre la població desfavorida del 41% al 60%.
9. L'any 2015 s'ha d'haver reduït fins un 15% la població que mai no ha utilitzat Internet.
10. L'any 2015 un 50% de la població ha de poder utilitzar l'administració electrònica i això ha de representar més de la meitat dels formularis enviats a l'Administració pública.
11. L'any 2015 han d'estar disponibles en línia tots els serveis públics transfronterers clau, acordats pels Estats membres l'any 2011.
12. L'any 2020 s'ha d'haver duplicat la inversió pública d'R+D en TIC.
13. L'any 2020 s'ha de reduir el consum d'energia en il·luminació un 20%.

Llista d'indicadors (proposats)

Cobertura de banda ampla

- Cobertura total de banda ampla fixa
- Percentatge de línies amb banda ampla de més de 30 Mbps
- Percentatge de línies amb banda ampla de més de 100 Mbps

Transaccions comercials a través d'Internet

- Percentatge de població de la UE que compra a través de la xarxa
- Percentatge de població de la UE que importa productes a través de la xarxa
- Percentatge de pimes de la UE que venen a través de la xarxa
- Diferència entre tarifes *roaming* i nacionals

Accés a la xarxa

- Ús regular d'Internet
- Nombre de persones que no han utilitzat mai Internet

Administració electrònica

- Percentatge de la població que utilitza l'administració electrònica
- Serveis públics internacionals clau disponibles a través de la xarxa

Inversió

- Inversió pública d'R+D en TIC
- Ocupació en activitats TIC

Despeses

- Despesa en enllumenat

Iniciativa: Unió per la innovació

La despesa en R+D a Europa és del 2%, un percentatge inferior al que es destina als Estats Units o al Japó, que és del 2,6% i el 3,4% respectivament. Aquesta diferència, especialment amb els Estats Units, s'explica en part per la menor inversió privada i un menor percentatge d'empreses d'alta tecnologia a Europa. Aquest fet provoca una fuita de cervells des d'Europa cap a altres països on les condicions són més favorables.

La forta competitivitat global així com una població envellida, fa que el futur del desenvolupament econòmic europeu i de l'ocupació hagi de passar clarament per la innovació en productes i serveis. La iniciativa "Unió per la innovació" té com a objectiu millorar les condicions generals i l'accés al finançament per a recerca, desenvolupament i innovació i garantir que idees innovadores es puguin convertir en productes i serveis que generin creixement i ocupació. Tanmateix, es vol centrar aquesta innovació en àrees concretes i reptes identificats de la nostra societat: canvi climàtic, energia i ús eficaç dels recursos, salut o l'evolució demogràfica.

Els cinc àmbits sobre els quals vol incidir el pla la "Unió per la innovació" són:

Enfortir la base de coneixement europea. Per poder invertir el 3% del PIB en R+D el 2020 Europa requereix de més d'un milió de nous investigadors. L'any 2014 s'hauria de completar l'Espai Europeu d'Investigació.

Aportar bones idees al mercat. La "Unió per la innovació" proposa un mercat únic europeu per a la innovació, homogeneïtzant i simplificant les normatives nacionals i comunitàries i estimulant la inversió del sector privat.

Maximitzar els beneficis socials i territorials involucrant tothom en la innovació i evitant la fractura digital de la societat i els Estats membres.

Unir els esforços dels actors públics i privats per afrontar els grans reptes del futur, com el canvi climàtic, la seguretat energètica i alimentària o l'envelliment de la població i la salut.

La col·laboració internacional. La Unió Europea i els seus estats membres han de tractar la cooperació científica amb tercers països com un tema prioritari i desenvolupar enfocaments comuns per vetllar pels interessos de la UE.

La iniciativa "Unió per la innovació" té 34 accions, organitzades en 13 capítols, per assolir els tres objectius següents:

- Fer d'Europa un actor rellevant a escala mundial a l'àmbit de la ciència;
- Eliminar els obstacles a la innovació que impedeixen que les idees arribin ràpidament als mercats, i
- Revolucionar la forma de cooperar entre el sector públic i el privat, mitjançant partenariats per a la innovació entre les institucions europees, autoritats nacionals i regionals, i les empreses.

Els 13 capítols en què s'estructuren les 34 accions són:

- Promoure l'excel·lència en educació i el desenvolupament d'habilitats.
- Completar l'Espai Europeu de Recerca.
- Consolidar instruments comunitaris de finançament de les prioritats de la Unió per la innovació.
- Promoure l'Institut Europeu d'Innovació i Tecnologia (EIT) com a model de governança de la innovació a Europa.
- Millorar l'accés al finançament per a les empreses innovadores.
- Crear un Mercat Únic de la innovació.
- Promoure l'obertura i capitalitzar el potencial creatiu d'Europa.
- Difondre els beneficis de la innovació a tota la UE.
- Incrementar les prestacions socials.
- Posar en comú, per avançar, cooperacions d'innovació Europea.
- Aprofitar la política exterior europea.
- Reformar els sistemes d'innovació i recerca.
- Mesurar el progrés.

A escala de la UE, els objectius són:

• Completar l'Espai Europeu de Recerca; desenvolupar una agenda de recerca estratègica centrada en els grans reptes abans esmentats, i incrementar les actuacions conjuntes amb els Estats membres i les regions.

• Millorar les condicions generals que afavoreixin la innovació per part de les empreses.

• Posar en marxa cooperacions d'innovació europea (CIE) entre els nivells de la UE i els nacionals.

• Revisar i consolidar el paper dels instruments de la UE destinats a recolzar la innovació i racionalitzar els procediments administratius per facilitar l'accés al finançament i per introduir mecanismes d'incentius innovadors lligats a les emissions de carbó.

• Promoure cooperacions de coneixement i reforçar els vincles entre educació, empresa i recerca i innovació i promoure l'esperit emprenedor.

A escala nacional, els objectius són:

• Reforçar els sistemes nacionals i regionals de R+D+I per estimular l'excel·lència i una especialització intel·ligent; reforçar la cooperació entre universitat, recerca i empresa; reforçar la cooperació transfronterera.

• Comptar amb un nombre suficient de llicenciats en ciències, matemàtiques i enginyeria i centrar el currículum en la creativitat, la innovació i l'esperit emprenedor.

• Donar prioritat a la despesa en coneixement per promoure més i més grans inversions privades en R+D.

Llista d'indicadors

HABILITADORS

Recursos humans

• Nous doctors
• Població de 30 a 34 anys amb educació terciària
• Joves que han completat la segona etapa de l'educació secundària

Sistemes de recerca oberts, excel·lents i atractius

• Publicacions científiques amb col·laboració internacional

• Publicacions científiques en el 10% de les revistes més citades

• Estudiants de doctorat no comunitaris

Finançament i suport

• Despesa en R+D en el sector públic
• Capital risc

ACTIVITATS DE L'EMPRESA

Inversions de les empreses

• Despesa en R+D en el sector empresarial
• Despesa en innovació, no R+D

Vincles i emprenedoria

• Pimes amb innovació pròpia
• Pimes que innoven en col·laboració amb altres
• Copublicacions publicoprivades

Actius intel·lectuals

• Sol·licituds de patents PCT
• Sol·licitud de patents PCT en reptes socials
• Marques comunitàries
• Dissenys comunitaris

RESULTATS TANGIBLES

Innovadors

• Pimes amb innovacions de producte o de procés
• Pimes amb innovacions organitzatives o de màrqueting

Efectes econòmics

• Ocupació en activitats intensives en coneixement

• Ocupació en indústries creatives i ocupació en activitats TIC

• Exportació de productes amb contingut tecnològic mitjà-alt

• Exportació de serveis intensius en coneixement

• Vendes de productes nous per al mercat o per a l'empresa

• Beneficis de llicències i *royalties* des de l'estranger

Iniciativa: Joventut en moviment

La iniciativa "Joventut en moviment" vol contribuir a millorar els resultats dels joves en els sistemes educatius i facilitar que els joves estudiïn, es formin i treballin a l'estranger; en definitiva, facilitar la seva entrada al mercat de treball europeu dotant-los de coneixements, capacitats i experiència.

L'educació de qualitat i la formació, la integració en el mercat de treball i una major mobilitat dels joves són la clau per lligar tot el potencial dels joves i l'assoliment dels objectius d'Europa 2020.

La desocupació juvenil se situa al voltant del 21% a la UE, la qual cosa comporta que, per arribar a una taxa d'ocupació del 75% el 2020 entre la població de 20 a 64 anys, s'hagi de millorar significativament la incorporació dels joves al mercat de treball. A més s'estima que el 2020 el 35% dels llocs de treball requeriran d'alts nivells de qualificació amb alts nivells d'adaptació i innovació, mentre que el percentatge actual és del 29%. Això vol dir que una proporció més gran que l'actual d'aquesta població jove ha d'assolir nivells d'estudis terciaris. A Europa un 31% de la població té un títol d'educació superior, situació que contrasta amb els Estats Units o el Japó, on representen un 40% i un 50%, respectivament. Paral·lelament s'ha d'aconseguir reduir la taxa d'abandonament prematur de l'educació del 14,4% actual al 10% el 2020.

Els països de la UE han de col·laborar estretament per garantir que:

• Els estudiants tinguin més oportunitats de matricular-se en l'educació superior.

• Les universitats millorin la qualitat dels cursos que ofereixen per fer-los més atractius per als estudiants i responguin millor a les seves necessitats.

• El 2020, tots els joves europeus tinguin l'oportunitat d'estudiar o formar-se a l'estranger en algun moment durant la seva educació.

• El nombre de joves que abandonen l'escola es redueixi i tinguin més oportunitats d'aprendre en el futur.

• Es redueixi la desocupació juvenil i es promogui l'aprenentatge en el lloc de treball.

• S'incrementin les possibilitats per a l'autoocupació.

• Les persones més joves tinguin l'oportunitat de treballar a l'estranger.

Les deu accions principals de la iniciativa "Joventut en moviment" són les següents:

• Es posarà en marxa un lloc web dedicat a "Joventut en moviment", que proporcionarà un punt d'accés únic a la informació sobre les oportunitats d'estudiar o adquirir experiència laboral en altres països, amb assessorament sobre beques de la UE i drets individuals.

• Un projecte pilot, "El teu primer treball EURES", proporcionarà assessorament, ajudarà a cercar ocupació i atorgarà ajuda financera als joves que busquin ocupació i desitgin treballar en un altre país, així com a les empreses, en particular, les petites i mitjanes.

• Uns indicadors de mobilitat avaluaran i mesuraran els avanços cap a l'eliminació dels obstacles jurídics i tècnics per la mobilitat en la formació.

• Creació d'un instrument europeu de préstec a estudiants que vulguin formar-se o estudiar a l'estranger.

• S'elaborarà un sistema de classificació d'universitats pluridimensional a escala mundial que faciliti una imatge més completa i realista que la que ofereixen les classificacions existents.

• Creació d'un carnet de Joventut en moviment, que oferirà avantatges i descomptes al joves.

• Un nou monitor europeu d'ofertes d'ocupació proporcionarà a qui cerca feina i als assessors en matèria d'ocupació un sistema d'informació sobre la demanda del mercat laboral a tota Europa.

• El nou instrument europeu de microfinançament, "Progress", proporcionarà ajuda financera als joves empresaris perquè s'estableixin o desenvolupin el seu negoci.

• S'animarà els Estats membres a introduir una garantia juvenil per assegurar-se que tots els joves estiguin treballant, formant-se o adquirint experiència laboral en un termini de quatre mesos després de sortir de l'escola.

• La Comissió proposarà un passaport europeu de capacitats basat en l'Europass (*curriculum vitae* europeu en línia) que permeti registrar les capacitats de forma transparent i comparable al conjunt de la UE.

A escala europea es treballa per aconseguir:

• Integrar i incrementar els programes de la UE relatius a mobilitat, universitat i recerca i lligar-los als programes i recursos nacionals.

• Establir l'agenda de modernització superior, inclosa l'avaluació comparativa dels resultats a nivell mundial.

• Explorar les formes de promoure l'esperit emprenedor mitjançant programes de mobilitat per a joves professionals.

• Promoure el reconeixement de l'aprenentatge no formal i informal.

• Promoure un marc d'ocupació dels joves que remarqui les polítiques destinades a reduir les taxes d'atur juvenil.

A escala nacional es treballa per:

• Garantir una inversió eficaç en els sistemes educatius i de formació a tots els nivells.

• Millorar els resultats educatius amb un plantejament integrat que reculli les competències clau i redueixi l'abandonament escolar.

• Reforçar l'obertura i rellevància dels sistemes educatius establint un marc de qualificacions nacionals i adaptant millor el currículum escolar a les necessitats del mercat laboral.

• Millorar l'entrada dels joves al mercat de treball amb una actuació integrada que inclogui, entre altres aspectes, orientació, assessorament i pràctiques professionals.

Llista d'indicadors (proposats)

• Taxa d'abandonament escolar prematur

• Taxa d'alfabetització

• Alumnes matriculats a cicles formatius

• Taxa d'inserció laboral dels joves

• Rànquing multidimensional d'universitats europees i centres d'educació superior

• Mobilitat dels estudiants

• Taxa de joves NEET (Not in Employment, Education or Training)

Prioritat: Creixement sostenible

Creixement sostenible significa:

• Crear una economia amb baixes emissions de carboni, més competitiva, que faci un ús eficient i sostenible dels recursos.

• Protegir el medi ambient, reduir les emissions i evitar la pèrdua de biodiversitat.

• Aprofitar el lideratge europeu en el desenvolupament de noves tecnologies i mètodes de producció ecològics.

• Introduir xarxes elèctriques intel·ligents i eficaces.

• Aprofitar les xarxes que ja existeixen a escala de la UE per donar un avantatge competitiu més a les nostres empreses, sobretot les petites del sector fabril.

• Millorar l'entorn empresarial, particularment per a les pimes.

• Ajudar els consumidors a triar amb coneixement de causa.

Els **objectius** de la UE en matèria de creixement sostenible són:

1. Reduir abans de 2020 les emissions de gasos d'efecte hivernacle un 20% respecte als nivells de 1990. La UE està disposada a anar encara més enllà i reduir les emissions un 30% si els altres països desenvolupats assumeixen el mateix compromís i els països en desenvolupament contribueixen segons les seves capacitats, dins d'un acord general d'abast mundial.

2. Augmentar al 20% la quota de les renovables en el consum final d'energia.

3. Augmentar un 20% l'eficiència energètica.

Per avaluar el progrés en l'assoliment d'aquests objectius s'identifiquen **3 indicadors principals**:

1. Emissions de gasos d'efecte hivernacle.
2. Ús d'energies renovables.
3. Intensitat energètica.

Per tal d'assolir aquests objectius, la UE impulsarà el creixement sostenible a partir de dues iniciatives:

Iniciativa 4. Una Europa eficient en l'ús dels recursos.

Iniciativa 5. Una política industrial per a l'era de la globalització.

Iniciativa: Una Europa eficient en l'ús dels recursos

L'objectiu d'aquesta iniciativa és aconseguir una Europa que utilitzi eficientment els recursos, per ajudar a deslligar creixement econòmic i consum de recursos, recolzar el canvi cap a una economia amb baixes taxes d'emissions de CO2, incrementar l'ús de fonts d'energia renovables, modernitzar el sector del transport i promoure l'eficiència energètica.

L'any 2050 es preveu que la població mundial hagi crescut un 30%, la qual cosa incrementarà la pressió sobre els recursos naturals bàsics, com ara les matèries primeres, els aliments o els ecosistemes.

En aquest escenari, el consum de recursos actual no resulta viable a mitjà termini i, per tant, s'ha de revertir l'actual situació i fer un ús més eficient dels recursos, fet que ens permetrà afrontar millor el canvi climàtic i reduir les emissions d'efecte hivernacle entre un 80% i un 95% el 2050.

L'ús més eficient dels recursos millorarà la productivitat, reduirà costos, fomentarà la competitivitat, crearà ocupació, noves oportunitats per a les empreses i els treballadors i ajudarà al creixement econòmic europeu. Protegir els actius ecològics ajudarà a mantenir la qualitat de vida actual i futura. Reduir la dependència d'importacions de materials i combustibles escassos permetrà a l'economia europea abordar millor l'increment de preus de l'energia i dels productes.

Aquesta iniciativa busca fomentar una visió compartida a llarg termini entre tots els agents socials en l'ús eficient dels recursos. També vol aconseguir amb aquesta visió compartida, una actuació més eficaç. Per últim, vol implementar polítiques sobre canvi climàtic, energia, transport, matèries primeres, agricultura, pesca i biodiversitat, que tinguin en compte la necessitat d'eficiència i incloguin instruments per supervisar els avanços.

Aquesta iniciativa té com a objectiu crear un marc de polítiques per donar suport al canvi cap a una economia eficient en recursos i baixes emissions de carboni per:

• Millorar el rendiment econòmic i reduir l'ús de recursos.

• Identificar i crear noves oportunitats de creixement econòmic i innovació i millorar la competitivitat de la UE.

• Garantir la seguretat del proveïment de recursos essencials.

• Lluitar contra el canvi climàtic i limitar els impactes ambientals derivats de l'ús dels recursos.

Per poder assolir aquests objectius s'han de començar a prendre mesures de forma coordinada i amb urgència atès que algunes de les inversions que s'han de realitzar tindran efectes a llarg termini. A més a més, cal sensibilitzar a la població de la necessitat de fer un consum eficient dels recursos.

A escala de la UE, la Comissió treballa per:

• Mobilitzar els instruments financers de la UE de manera coherent, que reuneixin els fons de la UE, els fons nacionals, públics i privats. Enfortir un marc per a l'ús d'instruments basats en el mercat.

• Presentar propostes per modernitzar i reduir les emissions de CO_2 en el sector del transport contribuint així a incrementar la competitivitat.

• Accelerar l'execució de projectes estratègics d'alt valor afegit europeu per fer front als problemes crítics, en particular, les seccions transfrontereres i els nodes intermodals.

• També serà prioritari completar el mercat intern de l'energia i aplicar el Pla de tecnologies energètiques estratègiques; promoure i eliminar els obstacles a les fonts d'energia renovables en el mercat únic.

• Constituir una xarxa europea de fonts d'energia renovables.

• Aplicar una versió revisada del Pla d'acció per a l'eficiència energètica i promoure un programa important d'ús eficaç de recursos.

A escala nacional, els Estats membres necessitaran:

• Eliminar les subvencions que produeixen deteriorament mediambiental.

• Desplegar instruments basats en el mercat per adaptar els mètodes de producció i consum.

• Desenvolupar infraestructures de transport i energia intel·ligents, modernitzades i interconnectades, i utilitzar les TIC.

• Garantir una aplicació coordinada de projectes d'infraestructura com a part de la xarxa bàsica de la UE.

• Centrar-se en la dimensió bàsica del transport, on es generen gran part de la congestió i les emissions.

• Utilitzar la reglamentació per reduir el consum d'energia i recursos, i utilitzar els fons estructurals per invertir en l'eficàcia energètica dels edificis públics i en un reciclatge més eficaç.

• Incentivar instruments d'estalvi d'energia que podrien incrementar l'eficàcia en sectors amb gran consum d'energia, com l'ús de les TIC.

Llista d'indicadors

TRANSFORMACIÓ DE L'ECONOMIA

La millora dels productes i el canvi en els patrons de consum

• Contractació pública ecològica
• Promoció de la compra verda

Impulsar la producció eficient

• Mesura per gestionar i millorar l'eficiència de recursos i el medi ambient a les empreses

• Assessorament ambiental

• Substàncies tòxiques

Convertir els residus en recursos

• Generació de residus total i per fracció
• Ràtio de reciclatge
• Matèria primera reutilitzada per tipologia
• Ràtio dels abocadors

Donar suport a la recerca i la innovació

• Fons de recerca en eficiència de recursos i el medi ambient

Eliminació gradual dels subsidis ineficients

• Subsidis ineficients

Aconseguir els preus justos

• Taxes ambientals per tipologia

CAPITAL NATURAL I ELS SERVEIS ECOSISTÈMICS

Serveis ecosistèmics

• Superfície d'àrees naturals protegides per tipologia

Biodiversitat

• Estat de la biodiversitat

Minerals i metalls

• Minerals i metalls

Aigua

• Qualitat de l'aigua
• Disponibilitat d'aigua

Protecció d'aire net

• Qualitat de l'aire: PM10

Usos i qualitat del sòl

• Urbanització del sòl per tipologia
• Erosió del sòl
• Matèria orgànica del sòl
• Zones contaminades

Recursos marins

• Fauna marítima
• Zones marítimes protegides

SECTORS CLAU

Tractament dels aliments

• Deixalles orgàniques comestibles
• Consum alimentari

Millora d'edificis

• Habitatges amb emissions 0 de GEH
• Consum pels diferents usos als habitatges

Garantir la mobilitat eficient

• Emissions de CO_2 en el sector del transport

• Emissions de contaminants atmosfèrics pel sector del transport

• Intensitat energètica del transport

• Energia consumida pels diferents tipus de combustible

GOVERNANÇA: NOUS CAMINS PER ACTUAR SOBRE L'EFICIÈNCIA DELS RECURSOS

Finançament a la innovació i la inversió en l'eficiència de recursos

• Despesa governamental en l'eficiència de recursos i el medi ambient

• Inversió socialment responsable i sostenible

Iniciativa: Una política industrial per a l'era de la globalització

L'objectiu és aconseguir una política industrial en consonància amb l'era de la globalització, per millorar l'entorn empresarial, especialment pel que fa a les pimes, i recolzar el desenvolupament d'una base industrial forta i sostenible, capaç de competir a nivell mundial.

Ara més que mai, Europa necessita la indústria i la indústria necessita Europa. El mercat únic, amb 500 milions de consumidors, 220 milions de treballadors i 20 milions d'emprenedors, és un instrument clau en la consecució d'una Europa industrial competitiva. Una quarta part dels llocs de treball al sector privat a la Unió Europea pertanyen a la indústria manufacturera, i almenys una altre quarta part està associat a serveis que depenen de la indústria com a proveïdor o com a client. El 80% de tots els esforços de recerca i desenvolupament del sector privat es duen a terme en la indústria, que és un motor de la innovació i un proveïdor de solucions als reptes als quals s'enfronten les nostres societats.

La pime representa dues terceres parts de l'ocupació a la indústria, per tant, la promoció de la creació, el creixement i la internacionalització de les pimes és un punt central del nou sistema integrat de política industrial de la UE.

Una política industrial integrada significa que abasta una àmplia gama de polítiques de la UE, com ara la competència, el comerç, la innovació o l'energia, ja que tenen un clar impacte en la competitivitat de la indústria.

La indústria es troba en el centre de l'Estratègia Europa 2020. Aquesta estratègia té per objectiu impulsar el creixement i l'ocupació sobre una base industrial forta, diversificada i competitiva, generant menys CO_2 i promovent un ús més eficient en el consum de recursos, i que ofereixi ocupacions ben remunerades.

Alguns dels objectius que es pretenen aconseguir amb aquesta iniciativa emblemàtica són:

- Un entorn empresarial més favorable, amb menys burocràcia i obstacles per a les transaccions entre països de la UE i una infraestructura més bona.

- Una innovació industrial més ràpida per aconseguir la comercialització ràpida de tecnologies clau.

- Lluitar contra el proteccionisme per beneficiar-se plenament de la globalització.

- Ajudes per a la indústria per afrontar els nous reptes com ara, la reducció de l'ús del carbó.

A escala de la UE es vol aconseguir:

- Establir una política industrial per crear el millor entorn per mantenir i desenvolupar una base industrial forta, competitiva i diversificada, així com per recolzar la transició dels sectors manufacturers cap a una eficàcia més gran en l'ús de l'energia i els recursos.

- Desenvolupar un enfocament transversal i harmonitzat de la política industrial que combini diferents instruments polítics.

- Millorar l'entorn empresarial i facilitar l'accés al finançament de les empreses.

- Promoure la reestructuració de sectors en crisi cap a activitats amb futur.

- Promoure tecnologies i mètodes de producció que redueixin l'ús i incrementin les inversions en recursos naturals.

- Promoure la internacionalització de les pimes.

- Garantir que les xarxes de transport i logístiques permetin a la indústria de la UE tenir accés al mercat únic i al mercat internacional.

- Desenvolupar una política espacial efectiva que faciliti els mitjans per abordar alguns dels reptes mundials clau.

- Reforçar la competitivitat del sector turístic europeu.

- Revisar la normativa per recolzar la transició dels sectors de serveis i manufactures a un ús més eficaç dels recursos, i millorar la competitivitat a llarg termini de la indústria.

- Promoure la responsabilitat social de les empreses.

A escala nacional es portaran a terme actuacions adreçades a:

- Millorar l'entorn empresarial.

- Millorar les condicions d'observança de la propietat intel·lectual de forma coordinada amb la UE.

- Reduir la càrrega burocràtica de les empreses i millorar la legislació empresarial.

- Col·laborar amb els interessats en diversos sectors per identificar els problemes i desenvolupar una anàlisi compartida sobre com mantenir una base industrial i de coneixements forta, i situar la UE en direcció cap a un desenvolupament sostenible general.

Llista d'indicadors

CAP A UNA INDÚSTRIA INNOVADORA

- Productivitat laboral per hora treballada

- Productivitat laboral per persona ocupada

- Productivitat laboral per persona ocupada a la indústria

- Costos laborals unitaris a nivell de la indústria manufacturera

- Percentatge de graduats en ciència i tecnologia (percentatge població de 20-29 anys)

- R+D realitzada per les empreses en percentatge sobre el PIB

- Percentatge d'empreses innovadores sobre el total d'empreses

- Percentatge d'exportacions d'alta tecnologia sobre les exportacions totals

- Taxa de canvi real efectiva deflactada pels costos laborals unitaris

- Balança comercial de béns com a percentatge sobre les exportacions totals de béns

- Balança comercial de serveis com a percentatge sobre el total d'exportacions als serveis

- Ocupació i empreses en la indústria

- Ocupació en indústries creatives

- Ocupació en activitats TIC

- Ocupació en activitats intensives en coneixement

- Patents per sector tecnològic

CAP A UNA INDÚSTRIA SOSTENIBLE

- Intensitat energètica en la indústria i el sector de l'energia

- Intensitat de CO_2 en la indústria i el sector de l'energia

- Residus generats per les empreses

- Exportacions de béns ambientals com a percentatge sobre totes les exportacions de béns

L'entorn empresarial

- Ajudes públiques a la indústria i els serveis en percentatge sobre el PIB

- Preus de l'electricitat per a les mitjanes empreses

- Despesa en infraestructures

- Satisfacció amb la qualitat de les infraestructures –tren, carreteres, ports i aeroports

- Percentatge de línies fixes de banda ampla superior a 10 Mbps

- Marc legal

- Càrrega de la regulació governamental

- Ús de l'administració electrònica per part de les empreses

Emprenedoria i política de pimes

- Temps necessari per iniciar una empresa

- Taxa de supervivència de les empreses després de dos anys

- Dinamisme empresarial

- Percentatge d'empreses de ràpid creixement sobre el total d'empreses

- Finançament inicial

- Sol·licituds i ofertes de préstecs rebutjades les condicions de les quals es van considerar inacceptables

- Durada dels pagaments de l'Administració pública

- Dimensió de l'empresa

Prioritat: Creixement integrador

Creixement integrador significa:

• Augmentar el nivell d'ocupació a Europa: més i millors llocs de treball, sobretot per a les dones, els joves i els treballadors de més edat

• Ajudar les persones de totes les edats a preveure i gestionar el canvi a través de la inversió en les qualificacions i la formació

• Modernitzar els mercats de treball i els sistemes de benestar

• Garantir que els beneficis del creixement arriben a tots els racons de la UE.

Els objectius de la UE en matèria de creixement integrador són:

1. Assolir una taxa d'ocupació del 75% per a dones i homes de 20 a 64 anys abans de 2020 aconseguint que més gent tingui accés al treball, sobretot dones, joves, gent gran, persones amb baix nivell de qualificació i immigrants legals.

2. Obtenir millors resultats educatius, en particular:

- Reduint les taxes d'abandonament escolar per sota del 10%.

- Aconseguint que almenys el 40% de les persones de 30 a 34 anys d'edat completin estudis de nivell terciari (o equivalent).

3. Reduir almenys en 20 milions el nombre de persones en situació o risc de pobresa i exclusió social.

Per avaluar el progrés en l'assoliment d'aquests objectius s'identifiquen **7 indicadors principals:**

1. Taxa d'ocupació

2. Taxa d'abandonament escolar prematur

3. Població de 30 a 34 anys amb educació terciària

4. Població en risc de pobresa o exclusió social

5. Població que viu en llars de baixa intensitat laboral

6. Població en risc de pobresa després de transferències socials

7. Població en privació material greu

Per tal d'assolir aquests objectius, la UE impulsarà el creixement integrador a traves de dues iniciatives emblemàtiques

Iniciativa 6. Una agenda per a noves qualificacions i ocupacions

Iniciativa 7. Plataforma europea contra la pobresa i l'exclusió social

Iniciativa: Una agenda per a noves qualificacions i ocupacions

"Una agenda per a noves qualificacions i ocupacions per modernitzar els mercats laborals" i potenciar l'autonomia de les persones mitjançant el desenvolupament de capacitats a llarg termini amb l'objectiu d'augmentar la participació laboral i adequar millor l'oferta i la demanda de treball, en concret mitjançant la mobilitat laboral.

Aquesta iniciativa vol emprendre les actuacions necessàries per tal que l'any 2020 la taxa d'ocupació de la UE entre la població de 20 a 64 anys sigui del 75% (actualment se situa al voltant del 69%[2]); que l'abandonament escolar estigui per sota del 10% (actualment és del 13,5%); que la població entre 30 i 34 anys que disposi d'estudis terciaris superi el 40% (actualment és del 34,6%) i per reduir en 20 milions les persones en risc de pobresa i exclusió social a la UE.

Actualment la taxa d'atur es troba per sobre del 10% al conjunt de la UE. Si a aquest factor s'afegeix l'envelliment de la població i, per tant, la reducció de la població activa, s'ha de crear ocupació i que aquesta sigui de qualitat per créixer i continuar sent competitius

[2] *Eurostat 2011.*

Aquesta iniciativa emblemàtica, "Una agenda per a noves qualificacions i ocupacions", centra els seus esforços en l'assoliment de progressos en:

1. Flexiseguretat
2. Actualització de les competències i correspondència de les ocupacions
3. Qualitat de l'ocupació i de les condicions laborals
4. Creació d'ocupació

Concretament es consideren 13 actuacions al voltant dels esmentats quatre àmbits d'actuació clau:

Flexiseguretat:

1. Debat general sobre els quatre components de la flexiseguretat:

• Disposicions contractuals flexibles i fiables

• Estratègies globals d'aprenentatge permanent

• Polítiques actives eficaces del mercat de treball

• Sistemes de seguretat social moderns

2. L'aplicació d'estratègies d'aprenentatge permanent i de desenvolupament de competències i un nou pla d'acció per l'aprenentatge de la població adulta.

3. Celebració d'un fòrum social tripartit

Actualització de les competències i correspondència de les ocupacions

4. Elaborar un panorama de qualificacions de la UE amb l'objectiu de millorar la transparència per als demandants d'ocupació, els treballadors, les empreses i les institucions públiques.

5. Disposar el 2012 de la classificació ESCO (qualificacions, competències i professions europees) en totes les llengües europees, com una interfície en la qual confluieixen els àmbits de l'ocupació, l'educació i la formació.

6. Disposar el 2012 de propostes per reformar els sistemes de reconeixement de qualificacions professionals.

7. Posar en marxa el 2011 una nova agenda per a la integració de nacionals de països tercers que proporcioni millors estructures i eines per facilitar l'intercanvi de coneixements.

8. Disposar el 2012 de propostes que ajudin a millorar la tutela dels drets dels treballadors immigrants a la UE en relació amb el principi de lliure circulació de treballadors.

Qualitat de l'ocupació i de les condicions laborals

9. Revisar el 2011 la Directiva sobre el temps de treball i presentar una proposta legislativa per millorar l'aplicació de la Directiva relativa al desplaçament de treballadors.

10. Portar a terme el 2011 l'avaluació final de l'Estratègia de Salut i Seguretat en el Treball 2007-2012 de la UE, i proposar el 2012 l'estratègia a seguir per al període 2013-2020.

11. Reexaminar l'any 2012 l'eficàcia de la legislació a la UE sobre la informació i la consulta dels treballadors, així com de directrius sobre el treball a temps parcial i els contractes de durada determinada, i la seva repercussió en la participació de les dones en l'ocupació i la igualtat salarial.

12. Realitzar el 2014 una revisió global de la legislació en matèria de salut i seguretat laboral.

Creació d'ocupació

13. El 2011 la Comissió proposarà uns principis orientatius per promoure les condicions que faciliten la creació d'ocupació.

Llista d'indicadors

CAP A UN NOU IMPULS A LA FLEXIGURETAT: LA REDUCCIÓ DE LA SEGMENTACIÓ I EL SUPORT A LES TRANSICIONS

- Pes dels contractes temporals sobre el total
- Pes dels treballadors afectats per convenis centrals
- Pes dels treballadors afectats per mesures de flexibilitat interna sobre el total
- Durada en dies de la cobertura d'atur
- Pes dels desocupats amb dret a prestacions sobre el total de desocupats

EQUIPAR LES PERSONES AMB LES HABILITATS ADEQUADES PER A L'OCUPACIÓ

- Pes dels treballadors que han participat en accions de formació sobre el total
- Principals sectors creadors d'ocupació per activitat econòmica
- Principals sectors destructors d'ocupació per activitat econòmica
- Contractacions per tipus de qualificació
- Adequació de la formació dels titulats universitaris al mercat de treball
- Adequació de la formació dels titulats en formació professional al mercat de treball
- Taxa d'abandonament escolar prematur
- Coneixement d'altres idiomes
- Treballadors amb coneixements relacionats amb les TIC

MILLORA DE LA QUALITAT I LES CONDICIONS DE TREBALL

- Hores treballades anuals
- Dies perduts per baixes per malaltia
- Taxa d'activitat femenina
- Taxa d'ocupació femenina
- Taxa de treballadors a temps parcial per sexe
- Nombre d'inspeccions laborals

SUPORT A LA CREACIÓ D'OCUPACIÓ

- Taxa d'activitat
- Taxa d'ocupació
- Taxa de joves NEET (Not in Employment, Education or Training)
- Taxa de desocupació juvenil
- Taxa d'activitat emprenedora (TAE)
- Pes dels treballadors autònoms sobre el total
- Nombre de patents per càpita
- Nombre de microcrèdits per càpita
- Ajudes públiques per a la creació d'empreses

Iniciativa: Plataforma europea contra la pobresa i l'exclusió social

Una plataforma europea contra la pobresa per garantir la cohesió social i territorial de tal manera que els beneficis del creixement i l'ocupació siguin àmpliament compartits i les persones que són en situació de pobresa i exclusió social puguin viure dignament i prendre part activa de la societat.

Actualment s'estima que a la UE hi ha uns 80 milions de persones que pateixen pobresa i exclusió social, dels quals més del 50% són dones, un 25% són nens i un 8% és població activa.

L'objectiu fixat per al 2020 és reduir en 20 milions (un 25%) el nombre de persones que són en situació de pobresa i exclusió social.

L'objectiu de reduir la pobresa i l'exclusió social s'ha definit tenint en compte la multiplicitat de factors que hi influeixen, sobre la base de tres indicadors: la taxa de risc a la pobresa, l'índex de privació material i el percentatge de persones que viuen en llars amb intensitat de treball baixa.

La crisi està afectant en major mesura les persones més vulnerables, que en aquest context són:

- Els nens: més de 20 milions es troben en risc a la pobresa.
- Els joves: un 20% dels joves de la UE estan afectats pel risc a la pobresa.
- Les persones aturades: un 44% dels aturats es troben en situació de risc a la pobresa. Els treballadors amb salaris baixos o "treballadors pobres", els joves actius en la recerca de feina, les persones immigrades, les persones poc qualificades i que sovint depenen de feines temporals amb salaris baixos; tots aquests col·lectius s'enfronten a problemes d'endeutament i insolvència econòmica i un greu empitjorament de les seves condicions de vida.
- Les persones grans: un 19% són en risc a la pobresa. L'envelliment de la població europea fa que aquest problema tendeixi a incrementar-se, situació que sumada a trajectòries laborals intermitents, pressionarà els actuals sistemes de protecció econòmica i social.

La manca d'una llar i l'exclusió del mercat de l'habitatge és la forma de pobresa extrema que més ha crescut els darrers anys. La pobresa energètica, l'exclusió financera i l'endeutament elevat també poden conduir a la població que les experimenten a la marginació social. Algunes minories ètniques com els gitanos (tot i que representen entre 10 i 12 milions de persones) o persones amb discapacitats i malalties greus[3] es veuen afectades en una proporció més gran que la resta de població per múltiples privacions.

La taxa d'atur actual se situa per sobre del 10% per al conjunt de la UE, afecta el 20% dels joves actius i a més del 21% de les persones immigrades. Tanmateix la taxa d'atur de la població poc qualificada duplica la de les persones amb estudis terciaris.

Aquesta situació s'aborda des d'altres iniciatives emblemàtiques, ja que en general totes tenen com a objectiu per al 2020 canviar l'actual model de creixement per un **creixement més intel·ligent, sostenible i integrador** que ens permeti sortir de l'actual crisi reforçats.

- Un creixement intel·ligent que desenvolupi una economia basada en el coneixement i la innovació.
- Un creixement sostenible amb una economia que utilitzi més eficientment els recursos, que sigui verda i més competitiva.

[3] Uns 6,5 milions de persones amb risc a la pobresa i l'exclusió social tenen alguna forma de discapacitat.

• Un creixement integrador que fomenti una economia amb alts nivells d'ocupació i que redundi en una major cohesió social, econòmica i territorial.

Concretament, assolir els objectius de la iniciativa emblemàtica «Una agenda per a noves qualificacions i ocupacions[4]» és clau per assolir l'objectiu de reduir en 20 milions el nombre de persones que pateixen pobresa i exclusió social.

La comissió de la Plataforma Europea contra la Pobresa i l'Exclusió Social ha identificat cinc línies d'actuació que caldrà desenvolupar els propers anys per tal d'assolir l'objectiu esmentat anteriorment:

• Emprendre accions en el conjunt de les polítiques, i especialment en les orientades a fomentar l'accés a l'ocupació, la protecció social i l'accés a serveis essencials; polítiques en matèria d'educació i joventut; polítiques d'immigració i integració dels immigrats; polítiques d'inclusió social i lluita contra la discriminació; polítiques sectorials; política exterior de la UE, i polítiques d'avaluació de l'impacte social.

• Fer un major ús dels fons de la UE que donen suport a la inclusió social

• Promoure la innovació social basada en fets.

• Treballar en xarxa i aprofitar el potencial de l'economia social.

• Millorar la coordinació de les polítiques entre els Estats membres.

Llista d'indicadors

LA DIMENSIÓ MÚLTIPLE DE LA POBRESA I L'EXCLUSIÓ

• Taxa de risc a la pobresa

• Índex de privació material

• Percentatge de població en llars amb baixa intensitat de treball

ABORDATGE DE LA POBRESA EN TOT EL CICLE VITAL

• Risc a la pobresa en nens

• Risc a la pobresa en joves menors de 25

• Risc a la pobresa en persones a l'atur o amb treball precari

• Risc a la pobresa en persones grans

EXCLUSIÓ GREU, NOVES VULNERABILITATS I DESAVANTATGES ESPECÍFICS

• Manca d'habitatge

• Pobresa energètica

• Exclusió financera

[4] *L'any 2020 la taxa d'ocupació de la UE de la població entre els 20 i els 64 anys ha de ser almenys del 75% (actualment està al voltant del 69%); l'abandonament escolar s'ha de situar per sota del 10% (actualment és del 13,5%), i la població entre 30 i 34 anys que disposa d'estudis terciaris ha de superar el 40% (actualment, del 34,6%).*

2. TAULA D'INDICADORS ESTRATÈGIA EUROPA 2020

Europa 2020						Indicador	Avaluació d'Indicadors		
Prioritats	Objectius	Indicadors principals / Iniciatives	Objectiu específic		Codi 2020	Indicador	Tipus indicador	Aplicabilitat AMB	Escala original
Creixement intel·ligent	R+D	Indicadors principals	R+D	Invertir en R+D el 3% del PIB de la UE	1.1.0.01	Despesa en R+D sobre el PIB	Directe	No aplicable	Catalunya
			Ocupació	Taxa d'ocupació del 75% per a la població de 20 a 64 anys	1.1.0.02	Taxa d'ocupació de la població de 20 a 64 anys	Directe	Cost elevat	Província
			Educació	Reducció de la taxa d'abandonament escolar per sota del 10%	1.1.0.03	Taxa d'abandonament escolar prematur	Directe	Cost elevat	Catalunya
				Un mínim del 40% de la població de 30 a 34 anys amb educació terciària	1.1.0.04	Població de 30 a 34 anys amb educació terciària	Directe	Cost elevat	Catalunya
		Agenda digital per a Europa	Cobertura de banda ampla	Cobertura total de la UE per banda ampla el 2013	1.1.1.01	Cobertura total de banda ampla fixa	Proposat	Cost assumible	AMB
				Cobertura total de la UE per banda ampla superior a 30Mbps el 2020	1.1.1.02	Percentatge de línies amb banda ampla de més de 30 Mbps	Proposat	No aplicable	Espanya
				50% de les llars de la UE amb accés a banda ampla superior a 100 Mbps el 2020	1.1.1.03	Percentatge de línies amb banda ampla de més de 100 Mbps	Proposat	No aplicable	Espanya
			Transaccions comercials a través d'Internet	50% de la població compra en línia el 2015	1.1.1.04	Percentatge de població de la UE que compra a través de la xarxa	Proposat	No aplicable	Catalunya
				20% de la població compra en línia a altres països el 2015	1.1.1.05	Percentatge de població de la UE que importa productes a través de la xarxa	Proposat	No aplicable	Catalunya
				33% de les pimes venen en línia el 2015	1.1.1.06	Percentatge de pimes de la UE que venen a través de la xarxa	Proposat	No aplicable	Catalunya
				Tarifes *roaming* i nacionals similars el 2015	1.1.1.07	Diferència de tarifes *roaming* i nacionals	Proposat	Cost elevat	AMB
			Accés a la xarxa	Augmentar l'ús d'Internet del 60% al 75% i del 41% al 60% entre la població desfavorida el 2015	1.1.1.08	Ús regular d'Internet	Proposat	No aplicable	Catalunya
				Reduir del 30% al 15% la població que mai ha emprat Internet el 2015	1.1.1.09	Nombre de persones que no ha utilitzat mai Internet	Proposat	No aplicable	Catalunya
			Administració electrònica	El 50% de la població utilitza l'administració electrònica el 2015	1.1.1.10	Percentatge de la població que utilitza l'administració electrònica	Proposat	No aplicable	Catalunya
				Serveis transfronterers claus disponibles en línia el 2015	1.1.1.11	Tots els serveis públics internacionals clau disponibles a través de la xarxa	Proposat	No aplicable	Altres
			Inversió	Duplicar la inversió pública d'R+D en TIC el 2020	1.1.1.12	Inversió pública de d'R+D en TIC	Proposat	Cost elevat	Municipal
					1.1.1.13	Ocupació en activitats TIC	Proposat	Cost assumible	Municipal
		Unió per la innovació	Habilitadors	Recursos Humans	1.1.2.01	Nous doctors	Directe	Cost elevat	Catalunya
					1.1.2.02	Població de 30 a 34 anys amb educació terciària	Directe	Cost elevat	Catalunya
					1.1.2.03	Joves que han completat la segona etapa de l'educació secundària	Directe	Cost elevat	Catalunya
				Sistemes d'investigació oberts, excel·lents i atractius	1.1.2.04	Publicacions científiques amb col·laboració internacional	Directe	Cost elevat	Catalunya
					1.1.2.05	Publicacions científiques en el 10% de les revistes més citades	Directe	Cost elevat	Catalunya
					1.1.2.06	Estudiants de doctorat no comunitaris	Directe	No aplicable	Catalunya
				Finançament i suport	1.1.2.07	Despesa en R+D en el sector públic	Directe	No aplicable	Catalunya
					1.1.2.08	Capital de risc	Directe	No aplicable	Catalunya

Europa 2020						Indicador	Avaluació d'Indicadors		
Prioritats	Objectius	Indicadors principals / Iniciatives	Objectiu específic		Codi 2020	Indicador	Tipus indicador	Aplicabilitat AMB	Escala original
			Activitats de l'empresa	Inversions de les empreses	1.1.2.09	Despesa en R+D en el sector empresarial	Directe	No aplicable	Catalunya
					1.1.2.10	Despesa en innovació, no R+D	Directe	No aplicable	Catalunya
				Vincles i emprenedoria	1.1.2.11	Pimes amb innovació pròpia	Directe	No aplicable	Catalunya
					1.1.2.12	Pimes que innoven en col·laboració amb altres	Directe	No aplicable	Catalunya
					1.1.2.13	Copublicacions publicoprivades	Directe	Cost elevat	Catalunya
				Actius intel·lectuals	1.1.2.14	Sol·licituds de patents PCT	Directe	Cost elevat	Municipal
					1.1.2.15	Sol·licitud de patents PCT en reptes socials	Directe	Cost elevat	Municipal
					1.1.2.16	Marques comunitàries	Directe	Cost elevat	Municipal
					1.1.2.17	Dissenys comunitaris	Directe	Cost elevat	Municipal
			Resultats tangibles	Innovadors	1.1.2.18	Pimes amb innovacions de producte o de procés	Directe	No aplicable	Catalunya
					1.1.2.19	Pimes amb innovacions organitzatives o de màrqueting	Directe	No aplicable	Catalunya
				Efectes econòmics	1.1.2.20	Ocupació en activitats intensives en coneixement	Directe	Cost assumible	Municipal
					1.1.2.21	Ocupació en indústries creatives	Proposat	Cost assumible	Municipal
					1.1.2.22	Ocupació en activitats TIC	Proposat	Cost assumible	Municipal
					1.1.2.23	Exportacions de productes amb contingut tecnològic mitjà alt	Directe	No aplicable	Província
					1.1.2.24	Exportació de serveis intensius en coneixement	Directe	No aplicable	Província
					1.1.2.25	Vendes de productes nous per al mercat o per a l'empresa	Directe	No aplicable	Espanya
					1.1.2.26	Beneficis de llicències i royalties des de l'estranger	Directe	No aplicable	Espanya
		Joventut en moviment	Sistemes d'educació i formació moderns, competitius i excel·lents		1.1.3.01	Taxa d'abandonament escolar prematur	Directe	Cost elevat	Catalunya
					1.1.3.02	Taxa d'alfabetització	Proposat	Cost elevat	Catalunya
					1.1.3.03	Alumnes matriculats a Cicles Formatius	Proposat	Cost assumible	Municipal
			Educació superior atractiva per a l'economia del coneixement		1.1.3.04	Taxa d'inserció laboral dels joves	Proposat	Cost elevat	Catalunya
					1.1.3.05	Rànquing multidimensional d'universitats europees i centres d'educació superior	Modificat	No aplicable	Catalunya
			Mobilitat de l'ensenyament i l'ocupació		1.1.3.06	Mobilitat dels estudiants	Proposat	No aplicable	Catalunya
			Ocupació juvenil		1.1.3.07	Taxa de joves NEET	Proposat	Cost elevat	Catalunya
Creixement sostenible	Canvi climàtic/ energia	Indicadors principals	Emissions de gasos d'efecte hivernacle		2.1.0.01	Emissions de gasos d'efecte hivernacle	Directe	Cost elevat	Catalunya
					2.1.0.02	Emissions de CO_2 del consum elèctric per sector	Proposat	Cost assumible	Municipal
					2.1.0.03	Emissions de CO_2 procedents del consum elèctric per habitant	Proposat	Cost assumible	Municipal
			Energies renovables		2.1.0.04	Consum final d'energies renovables	Directe	Cost elevat	Catalunya
					2.1.0.05	Generació d'energia elèctrica de fonts renovables per tipologia	Modificat	Cost assumible	Municipal
					2.1.0.06	Generació d'energia elèctrica de fonts renovables per càpita	Proposat	Cost assumible	Municipal
					2.1.0.07	Generació d'energia elèctrica per tipologia	Proposat	Cost assumible	Municipal

Europa 2020						Indicador	Avaluació d'Indicadors		
Prioritats	Objectius	Indicadors principals / Iniciatives	Objectiu específic		Codi 2020	Indicador	Tipus indicador	Aplicabilitat AMB	Escala original
			Eficiència energètica		2.1.0.08	Intensitat energètica	Directe	Cost elevat	Catalunya
					2.1.0.09	Intensitat energètica del consum elèctric	Proposat	Cost assumible	Municipal
					2.1.0.10	Consum d'energia elèctrica per sector	Proposat	Cost assumible	Municipal
					2.1.0.11	Consum d'electricitat per càpita i sector	Proposat	Cost assumible	Municipal
		Una Europa eficient en l'ús dels recursos	Transformació de l'economia	Millora de productes i canvi en els patrons de consum	2.1.1.01	Contractació pública ecològica	Directe	Cost elevat	Municipal
					2.1.1.02	Promoció de la compra verda	Directe	No aplicable	Espanya
					2.1.1.03	Desenvolupament de la marca Barcelona	Proposat	Cost assumible	-
				Impuls de la producció eficient	2.1.1.04	Organitzacions amb certificació UE de gestió ambiental (EMAS)	Modificat	Cost assumible	Municipal
					2.1.1.05	Assessorament ambiental	Directe	Cost elevat	-
					2.1.1.06	Substàncies tòxiques	Directe	Cost elevat	-
				Convertir els residus en recursos	2.1.1.07	Generació de residus sòlids urbans (total i per fracció)	Directe	Directe	Municipal
					2.1.1.08	Generació de residus per càpita	Proposat	Cost assumible	Municipal
					2.1.1.09	Recollida selectiva de residus	Directe	Directe	Municipal
					2.1.1.10	Generació de residus industrials	Proposat	Directe	Municipal
					2.1.1.11	Matèria prima reutilitzada per tipologia	Directe	No aplicable	Catalunya
					2.1.1.12	Ràtio dels abocadors	Directe	Cost assumible	Catalunya
					2.1.1.13	Gestió de residus de la construcció	Proposat	No aplicable	RMB
					2.1.1.14	Instal·lacions de gestió de residus municipals per tipus	Proposat	Cost assumible	Municipal
				Donar suport a la recerca i la innovació	2.1.1.15	Fons de recerca en eficiència de recursos i el medi ambient	Directe	Cost elevat	Municipal
				L'eliminació gradual dels subsidis ineficients	2.1.1.16	Subsidis ineficients	Directe	No aplicable	-
					2.1.1.17	Exempcions fiscals	Proposat	Cost elevat	Municipal
				Aconseguir els preus justos	2.1.1.18	Taxes ambientals per tipus (energia/aigua, transport, contaminació, recursos)	Directe	No aplicable	Espanya
			Capital natural i serveis ecosistèmics	Serveis ecosistèmics	2.1.1.19	Superfície d'arees naturals protegides per tipologia	Directe	Cost assumible	Municipal
					2.1.1.20	Índex de fragmentació de la matriu territorial	Proposat	Cost assumible	Municipal
					2.1.1.21	Índex de connectivitat ecològica	Proposat	Cost assumible	Municipal
				Biodiversitat	2.1.1.22	Estat de la biodiversitat	Directe	Cost assumible	Catalunya
					2.1.1.23	Habitats d'interès comunitari	Proposat	Cost assumible	Municipal
					2.1.1.24	Valor del patrimoni natural	Proposat	Cost assumible	Municipal
Creixement sostenible	Canvi climàtic/ energia				2.1.1.25	Índex europeu d'aus comuns (diversitat i abundància)	Proposat	Cost assumible	Municipal
					2.1.1.26	Diversitat de mamifers	Proposat	Cost elevat	-
				Metalls i minerals	2.1.1.27	Minerals i metalls	Directe	No aplicable	Espanya
				Aigua	2.1.1.28	Qualitat dels recursos fluvials (BOD5)	Directe	Cost elevat	Altres
					2.1.1.29	Disponibilitat de recursos hídrics	Modificat	No aplicable	RMB

Europa 2020					
Prioritats	Objectius	Indicadors principals / Iniciatives	Objectiu específic		Codi 2020
					2.1.1.30
					2.1.1.31
					2.1.1.32
					2.1.1.33
					2.1.1.34
					2.1.1.35
				Protecció de l'aire net	2.1.1.36
					2.1.1.37
					2.1.1.38
					2.1.1.39
				Usos i qualitat del sòl	2.1.1.40
					2.1.1.41
					2.1.1.42
					2.1.1.43
					2.1.1.44
				Recursos marins	2.1.1.45
					2.1.1.46
					2.1.1.47
					2.1.1.48
			Sectors clau	Tractament dels aliments	2.1.1.49
					2.1.1.50
				Millora dels edificis	2.1.1.51
					2.1.1.52
					2.1.1.53
					2.1.1.54
					2.1.1.55
					2.1.1.56
				Garantir la mobilitat eficient	2.1.1.57
					2.1.1.58
					2.1.1.59
					2.1.1.60
					2.1.1.61

Indicador	Avaluació d'Indicadors		
Indicador	Tipus indicador	Aplicabilitat AMB	Escala original
Consum d'aigua per sector	Proposat	Directe	Municipal
Consum d'aigua per habitant	Proposat	Directe	Municipal
Ús d'aigua freàtica	Proposat	Directe	Municipal
Preu de l'aigua	Proposat	Directe	Municipal
Tractament i reutilització d'aigües residuals	Proposat	Directe	Altres
Aprofitament d'aigües pluvials i grises per usos	Proposat	No aplicable	-
Qualitat de l'aire: PM10	Proposat	Cost assumible	Altres
Qualitat de l'aire: diòxids de nitrogen	Proposat	Cost assumible	Altres
Qualitat de l'aire: ozó	Proposat	Cost assumible	Altres
Qualitat de l'aire	Proposat	Cost assumible	Municipal
Percentatge de cobertes del sòl per tipologia	Directe	Directe	Municipal
Forma urbana (densitat de població/urbana)	Proposat	Cost assumible	Municipal
Erosió del sòl	Directe	Cost elevat	-
Matèria orgànica del sòl	Directe	No aplicable	-
Zones contaminades	Directe	Cost assumible	AMB
Fauna marítima	Directe	No aplicable	-
Superfície d'herbes de fanerògames marines	Proposat	Cost assumible	Altres
Contaminació en les aigües marines superficials (orgànics, elements traça)	Proposat	Cost assumible	Altres
Zones marítimes protegides	Directe	Cost assumible	AMB
Deixalles orgàniques comestibles	Directe	No aplicable	-
Consum alimentari	Modificat	No aplicable	Catalunya
Habitatges amb consum 0 d'energia	Directe	No aplicable	-
Demanda de calefacció i refrigeració als habitatges	Proposat	Directe	Municipal
Consum energètic pels diferents usos als habitatges	Modificat	Directe	Municipal
Consum d'energia per tipologia d'habitatges	Proposat	Directe	Municipal
Emissions totals equivalents de CO_2 total i per font dels habitatges	Proposat	Cost assumible	Municipal
Generació d'energia renovable per a l'autoconsum per tipus de font als habitatges	Proposat	No aplicable	-
Emissions de gasos d'efecte hivernacle pel sector del transport	Directe	Cost assumible	Municipal
Emissions de contaminants atmosfèrics del sector del transport	Modificat	Cost assumible	Municipal
Intensitat energètica del transport	Modificat	Cost elevat	Catalunya
Emissions de CO_2 per km per nous cotxes de passatgers	Directe	Cost elevat	Espanya
Energia consumida pels diferents tipus de combustible	Modificat	Cost elevat	Catalunya

Europa 2020						Indicador	Avaluació d'Indicadors		
Prioritats	Objectius	Indicadors principals / Iniciatives	Objectiu específic		Codi 2020	Indicador	Tipus indicador	Aplicabilitat AMB	Escala original
					2.1.1.62	Implantació del vehicle elèctric/híbrid	Proposat	Cost assumible	Municipal
					2.1.1.63	Punts de recàrrega del cotxe elèctric	Proposat	Directe	Municipal
					2.1.1.64	Demanda de transport públic	Proposat	Directe	AMB
					2.1.1.65	Xarxa de transport públic	Proposat	Directe	AMB
			Governança: nous camins per actuar sobre l'eficiència dels recursos	Finançament a la innovació i la inversió en eficiència de recursos	2.1.1.66	Despesa de l'Administració en l'eficiència de recursos i el medi ambient	Directe	Cost elevat	Província
					2.1.1.67	Inversió socialment responsable i sostenible	Directe	Cost elevat	Espanya
					2.1.1.68	Activitat econòmica en eficiència de recursos i medi ambient (*green economy*)	Proposat	Cost elevat	Catalunya
	Ocupació	Una política industrial per a l'era de la globalització	Cap a una indústria innovadora		2.2.1.01	Productivitat laboral per hora treballada	Directe	No aplicable	Espanya
					2.2.1.02	Productivitat laboral per persona ocupada	Directe	No aplicable	Catalunya
					2.2.1.03	Productivitat laboral per persona ocupada a la indústria	Directe	No aplicable	Província
					2.2.1.04	Costos laborals unitaris a nivell d'indústria manufacturera	Directe	No aplicable	Catalunya
					2.2.1.05	Percentatge de graduats en ciència i tecnologia (Percentatge població de 20– 29 anys)	Directe	No aplicable	Catalunya
					2.2.1.06	Despesa en R+D realitzada per l'empresa en % del PIB	Directe	Cost elevat	Catalunya
					2.2.1.07	Percentatge d'empreses innovadores com a % del total d'empreses	Directe	No aplicable	Espanya
					2.2.1.08	Percentatge d'exportacions d'alta tecnologia sobre les exportacions totals	Directe	No aplicable	Província
					2.2.1.09	Taxa de canvi real efectiva deflactada pels costos laborals unitaris	Directe	No aplicable	Espanya
					2.2.1.10	Balança comercial de béns com a % d'exportacions totals de béns	Directe	No aplicable	Espanya
					2.2.1.11	Balança comercial de serveis com a % del total d'exportacions als serveis	Directe	No aplicable	Espanya
					2.2.1.12	Ocupació i empreses en la indústria	Proposat	Cost assumible	Municipal
					2.2.1.13	Ocupació en indústries creatives	Proposat	Cost assumible	Municipal
					2.2.1.14	Ocupació en activitats TIC	Proposat	Cost assumible	Municipal
					2.2.1.15	Ocupació en activitats intensives en coneixement	Directe	Cost assumible	Municipal
					2.2.1.16	Patents per sector tecnològic	Proposat	Cost elevat	Província
			Cap a una indústria sostenible		2.2.1.20	Exportacions de béns ambientals com a % de totes les exportacions de béns	Directe	No aplicable	Província
			Entorn empresarial		2.2.1.21	Ajudes públiques a la indústria i els serveis en % del PIB	Directe	No aplicable	Catalunya
					2.2.1.22	Preus de l'electricitat per a les mitjanes empreses	Directe	No aplicable	Espanya
					2.2.1.23	Despesa en infraestructures	Directe	No aplicable	Catalunya
					2.2.1.24	Satisfacció amb la qualitat de les infraestructures tren, carreteres, ports i aeroports	Directe	No aplicable	Espanya
					2.2.1.25	Percentatge de línies fixes de banda ampla superior a 10 Mbps	Directe	No aplicable	Espanya
					2.2.1.26	Valoració del marc legal i regulatori	Directe	No aplicable	Espanya

Europa 2020					
Prioritats	Objectius	Indicadors principals / Iniciatives	Objectiu específic		Codi 2020
					2.2.1.27
					2.2.1.28
			Emprenedoria i política de pimes		2.2.1.29
					2.2.1.30
					2.2.1.31
					2.2.1.32
					2.2.1.33
					2.2.1.34
					2.2.1.35
					2.2.1.36
Creixement Integrador	Educació	Indicadors principals	Ocupació	Taxa d'ocupació del 75% per a la població de 20 a 64 anys	3.1.0.01
			Educació	Reducció de la taxa d'abandonament escolar per sota del 10%	3.1.0.02
				Un mínim del 40% de la població de 30 a 34 anys amb educació terciària	3.1.0.03
	Pobresa/ exclusió social	Indicadors Principals	Reduir en milions el nombre persones de la UE en risc de pobresa i exclusió social		3.2.0.01
					3.2.0.02
					3.2.0.03
					3.2.0.04
	Educació	Una agenda per a noves qualificacions i ocupacions	Cap a un nou impuls a la flexiseguretat: reduir la segmentació i donar suport a les transicions		3.1.1.01
					3.1.1.02
					3.1.1.03
					3.1.1.04
					3.1.1.05
			Equipar les persones amb les habilitats adequades per a l'ocupació		3.1.1.06
					3.1.1.07
					3.1.1.08
					3.1.1.09
					3.1.1.10
					3.1.1.11
					3.1.1.12

Indicador	Avaluació d'Indicadors		
Indicador	Tipus indicador	Aplicabilitat AMB	Escala original
Càrrega de la regulació governamental	Directe	No aplicable	Espanya
Ús de l'administració electrònica per part de les empreses	Directe	No aplicable	Catalunya
Temps necessari per iniciar una empresa	Directe	No aplicable	Espanya
Taxa de supervivència de les empreses després de dos anys	Directe	No aplicable	Espanya
Dinamisme empresarial-empreses entrants i existents com a percentatge del total d'empreses	Directe	No aplicable	Catalunya
Percentatge d'empreses de ràpid creixement sobre el total d'empreses	Directe	No aplicable	Espanya
Finançament inicial de les empreses	Directe	No aplicable	Espanya
Sol·licituds i ofertes de préstecs rebutjades les condicions de les quals es van considerar inacceptables, en % de totes les sol·licituds de préstec de les pimes	Directe	No aplicable	Espanya
Durada efectiva en dies dels pagaments de l'Administració pública	Directe	No aplicable	Espanya
Dimensió de l'empresa	Proposat	Cost assumible	Municipal
Taxa d'ocupació de la població de 20 a 64 anys	Directe	Cost elevat	Província
Taxa d'abandonament escolar prematur	Directe	Cost elevat	Catalunya
Població de 30 a 34 anys amb educació terciària	Directe	Cost elevat	Catalunya
Població en risc pobresa o exclusió social	Directe	Directe	Municipal
Població que viu en llars de baixa intensitat laboral	Directe	Directe	Municipal
Població en risc de pobresa després de transferències socials	Directe	Directe	Municipal
Població en privació material greu	Directe	Directe	Municipal
Pes contractes temporals sobre el total	Proposat	Directe	Municipal
Pes treballadors afectats per convenis centrals	Proposat	No aplicable	Província
Pes dels treballadors afectats per mesures de flexibilitat interna sobre el total	Proposat	No aplicable	Província
Duració de la cobertura d'atur en dies	Proposat	No aplicable	Espanya
Pes dels desocupats amb prestació sobre el total de desocupats	Proposat	No aplicable	Província
Pes de la població que ha participat en accions de formació sobre el total	Proposat	Cost elevat	Catalunya
Principals sectors creadors d'ocupació per activitat econòmica	Proposat	Cost assumible	Municipal
Principals sectors destructors d'ocupació per activitat econòmica	Proposat	Cost assumible	Municipal
Contractacions per qualificació	Proposat	Cost assumible	Municipal
Adequació de la formació dels titulats universitaris al mercat de treball	Proposat	Cost elevat	Catalunya
Adequació de la formació dels titulats en FP al mercat de treball	Proposat	Cost elevat	Catalunya
Taxa d'abandonament escolar prematur	Proposat	Cost assumible	Catalunya

Europa 2020					Indicador	Avaluació d'Indicadors		
Prioritats	Objectius	Indicadors principals / Iniciatives	Objectiu específic	Codi 2020	Indicador	Tipus indicador	Aplicabilitat AMB	Escala original
				3.1.1.13	Coneixement d'idiomes estrangers	Proposat	No aplicable	Catalunya
				3.1.1.14	Treballadors que han rebut formació en TIC	Proposat	No aplicable	Catalunya
			Millorar la qualitat i les condicions del treball	3.1.1.15	Hores treballades anuals per càpita/per ocupat	Proposat	No aplicable	Catalunya
				3.1.1.16	Dies perduts per baixes per malaltia per càpita/ per ocupat	Proposat		
				3.1.1.17	Taxa d'activitat femenina	Proposat	Cost elevat	Província
				3.1.1.18	Taxa d'ocupació femenina	Proposat	Cost elevat	Província
				3.1.1.19	Taxa de treballadors a temps parcial per sexe	Proposat	Cost elevat	Catalunya
				3.1.1.20	Nombre d'inspeccions laborals	Proposat	No aplicable	Província
			Donar suport a la creació d'ocupació	3.1.1.21	Taxa d'activitat	Proposat	Cost elevat	Província
				3.1.1.22	Taxa d'ocupació	Proposat	Cost elevat	Província
				3.1.1.23	Taxa de joves NEET	Proposat	Cost elevat	Catalunya
				3.1.1.24	Taxa de desocupació juvenil	Proposat	Cost elevat	Província
				3.1.1.25	Taxa d'activitat emprenedora (TAE)	Proposat	Directe	Municipal
				3.1.1.26	Pes treballadors autònoms sobre el total	Proposat	No aplicable	Província
				3.1.1.27	Patents per càpita	Proposat	No aplicable	Província
				3.1.1.28	Nombre de microcrèdits per càpita/ sobre volum total de crèdits	Proposat	No aplicable	Espanya
				3.1.1.29	Ajudes públiques per a la creació d'empreses	Proposat	Cost elevat	Municipal
	Pobresa/ exclusió social	Plataforma europea contra la pobresa i l'exclusió social	La dimensió múltiple de la pobresa i l'exclusió	3.2.2.01	Taxa de risc a la pobresa	Directe	Cost assumible	AMB
				3.2.2.02	Índex de privació material	Directe	Cost assumible	AMB
				3.2.2.03	Percentatge de població en llars amb baixa intensitat de treball	Directe	Cost assumible	AMB
			Abordar la pobresa en tot el cicle vital	3.2.2.04	Risc a la pobresa en nens	Proposat	Cost assumible	AMB
				3.2.2.05	Risc a la pobresa en joves menors de 25	Proposat	Cost assumible	AMB
				3.2.2.06	Risc a la pobresa en persones a l'atur o amb treball precari	Proposat	Cost assumible	AMB
				3.2.2.07	Risc a la pobresa en persones grans	Proposat	Cost assumible	AMB
			Exclusió greu, noves vulnerabilitats i desavantatges específics	3.2.2.08	Manca d'habitatge	Proposat	No aplicable	Altres
				3.2.2.09	Pobresa energètica	Proposat	Cost assumible	AMB
				3.2.2.10	Exclusió financera	Proposat	No aplicable	Espanya

3. TAULA RESUM D'INDICADORS ESTRATÈGIA EUROPA 2020

Prioritats	Objectius	Indicadors principals / Iniciatives	Indicadors	Indicadors proposats	Tipus d'indicador			Aplicabilitat AMB				Escala orgien dades						
			Tots		Directe	Modificat	Proposat	Directe	Cost assumible	Cost elevat	No aplicable	Municipal	AMB	RMB	Província	Catalunya	Espanya	Altres
Creixement intel·ligent	R+D	Indicadors principals	4	4	4	0	0	0	0	3	1	0	0	0	1	3	0	0
		Agenda digital per a Europa	13	2	0	0	13	0	2	2	9	2	2	0	0	6	2	1
		Unió per la innovació	26	10	24	0	2	0	3	10	13	7	0	0	2	14	3	0
		Joventut en moviment	7	2	1	1	5	0	1	4	2	1	0	0	0	6	0	0
	TOTAL		50	18	29	1	20	0	6	19	25	10	2	0	3	29	5	1
Creixement sostenible	Canvi climàtic / energia	Indicadors principals	11	3	3	0	8	0	8	3	0	8	0	0	0	3	0	0
		Una Europa eficient en l'ús dels recursos	68	20	29	7	32	15	25	14	14	31	4	2	1	5	6	7
	TOTAL		79	23	32	7	40	15	33	17	14	39	4	2	1	8	6	7
	Ocupació	Una política industrial per a l'era de la globalització	33	7	28	0	5	0	5	2	26	5	0	0	4	8	16	0
	TOTAL		33	7	28	0	5	0	5	2	26	5	0	0	4	8	16	0
Creixement integrador	Educació	Indicadors principals	3	3	3	0	0	0	0	3	0	0	0	0	1	2	0	0
		Una agenda per a noves qualificacions i ocupacions	29	12	0	0	29	2	4	11	11	6	0	0	11	9	2	0
	TOTAL		32	15	3	0	29	2	4	14	11	6	0	0	12	11	2	0
	Pobresa / exclusió social	Indicadors principals	4	4	4	0	0	4	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0
		Plataforma europea contra la pobresa i l'exclusió social	10	7	3	0	7	0	8	0	2	0	8	0	0	0	1	1
	TOTAL		14	11	7	0	7	4	8	0	2	4	8	0	0	0	1	1
TOTAL			208	74	99	8	101	21	56	52	78	64	14	2	20	56	30	9
			100,00%	35,6%	47,6%	3,8%	48,6%	10,1%	26,9%	25,0%	37,5%	30,8%	6,7%	1,0%	9,6%	26,9%	14,4%	4,3%

4. TAULA AMB ELS INDICADORS DE SEGUIMENT SELECCIONATS

Europa 2020					Codi	Avaluació d'indicadors				Metodologia
Prioritats	Objectius	Indicadors principals / Iniciatives	Objectiu específic			Indicador	Tipus indicador	Aplicabilitat AMB	Escala original	
Creixement intel·ligent	R+D	Indicadors principals	R+D	Invertir en R+D el 3% del PIB de la UE	1.1.0.01	Despesa en R+D sobre el PIB	Directe	No aplicable	Catalunya	La font de les dades és l'Enquesta sobre recerca i desenvolupament de l'INE. L'Idescat proporciona dades per a Catalunya
			Ocupació	Taxa d'ocupació del 75% per a la població de 20 a 64 anys	1.1.0.02	Taxa d'ocupació de la població de 20 a 64 anys	Directe	Cost elevat	Província	Es poden sol·licitar a l'Idescat a un cost elevat les dades per construir l'indicador per a l'àmbit metropolità. L'indicador per a la província es pot calcular a partir de les dades de l'Hermes i per tant el cost és assumible
			Educació	Reducció de la taxa d'abandonament escolar per sota del 10%	1.1.0.03	Taxa d'abandonament escolar prematur	Directe	Cost elevat	Catalunya	Es poden sol·licitar a l'Idescat a un cost elevat les dades per constuir l'indicador per a l'àmbit metropolità. L'indicador per a la província es pot calcular a partir de les dades de l'EPA de la Diputació de Barcelona i per tant el cost és assumible
				Un mínim del 40% de la població de 30 a 34 anys amb educació terciària	1.1.0.04	Població de 30 a 34 anys amb educació terciària	Directe	Cost elevat	Catalunya	Es poden sol·licitar a l'Idescat les dades per construir l'indicador per a l'àmbit metropolità. L'indicador per a la província es pot calcular a partir de les dades de l'EPA de la Diputació de Barcelona i per tant el cost és assumible
		Agenda digital per a Europa	Cobertura de banda ampla	Cobertura total de la UE per banda ampla el 2013	1.1.1.01	Cobertura total de banda ampla fixa	Proposat	Cost assumible	AMB	Es fa servir un indicador relativament equivalent: nombre de subscripcions de banda ampla fixa (línies) per cada 100 persones. Es poden obtenir dades per al conjunt de muncipis de l'AMB a un cost assumible
				Inversió	1.1.1.13	Ocupació en activitats TIC	Proposat	Cost assumible	Municipal	La font de les dades a nivell municipal és la base de dades de la Seguretat Social i el seu tractament té un cost assumible. L'aplicació és directa en el cas de les dades per comarques. Cal tenir en compte que les dades de la SS no segueixen la mateixa metodologia que l'EPA ni l'Eurostat
		Unió per la Innovació	Habilitadors	Recursos Humans	1.1.2.01	Nous doctors	Directe	Cost elevat	Catalunya	Aquest indicador és aplicable a l'AMB a un cost elevat. S'han de seleccionar tots el nous doctors de les universitats ubicades a l'AMB tant públiques com privades
					1.1.2.02	Població de 30 a 34 anys amb educació terciària	Directe	Cost elevat	Catalunya	Es poden sol·licitar a l'Idescat les dades per construir l'indicador per a l'àmbit metropolità. L'indicador per a la província es pot calcular a partir de les dades de l'EPA de la Diputació de Barcelona i per tant el cost és assumible
				Sistemes d'investigació oberts, excel·lents i atractius	1.1.2.04	Publicacions científiques amb col·laboració internacional	Directe	Cost elevat	Catalunya	La font és una base de dades privada (Scopus) que s'hauria de comprar i tractar si es volen obtenir les dades per a l'AMB. Si es compra la bd es podria calcular per municipi, però el cost seria molt elevat.
			Activitats de l'empresa	Inversions de les empreses	1.1.2.09	Despesa en R+D en el sector empresarial	Directe	No aplicable	Catalunya	Les dades necessàries per construir l'indicador parteixen d'una enquesta d'àmbit estatal (Enquesta sobre recerca i desenvolupament de l'INE). Es disposa de dades per CCAA i es pot calcular l'indicador per a Catalunya de forma directa
					1.1.2.10	Despesa en innovació, no R+D	Directe	No aplicable	Catalunya	Les dades necessàries per construir l'indicador parteixen d'una enquesta d'àmbit estatal (Enquesta sobre recerca i desenvolupament de l'INE). Es disposa de dades per CCAA i es pot calcular l'indicador per a Catalunya de forma directa
				Actius intel·lectuals	1.1.2.14	Sol·licituds de patents PCT	Directe	Cost elevat	Municipal	Les dades necessàries per calcular l'indicador provenen d'Eurostat i són d'àmbit estatal. Per tenir dades més desagregades s'ha de comprar la base de dades
			Resultats tangibles	Efectes econòmics	1.1.2.20	Ocupació en activitats intensives en coneixement	Directe	Cost assumible	Municipal	Les dades necessàries per calcular l'indicador parteixen de la SS (a partir de l'Observatori d'Empresa i Ocupació) i no segueixen la mateixa metodologia que l'EPA ni l'Eurostat. Si utilitzem dades de l'Anuari les dades són d'àmbit municipal, si no són dades per comarques
					1.1.2.21	Ocupació en indústries creatives	Proposat	Cost assumible	Municipal	Es pot calcular l'indicador a partir de dades a nivell municipal provinents de la base de dades de la Seguretat Social de l'IERMB amb un cost assumible. L'aplicació és directa en el cas de les dades per comarques. Cal tenir en compte que les dades de la SS no segueixen la mateixa metodologia que l'EPA ni l'Eurostat

Europa 2020					Codi
Prioritats	Objectius	Indicadors principals / Iniciatives		Objectiu específic	
					1.1.2.22
					1.1.2.23
		Joventut en moviment		Sistemes d'educació i formació moderns, competitius i excel·lents	1.1.3.01
				Ocupació juvenil	1.1.3.07
Creixement sostenible	Canvi climàtic i energia	Indicadors principals		Emissions de gasos d'efecte hivernacle	2.1.0.03
				Energies renovables	2.1.0.06
				Eficiència energètica	2.1.0.09
		Una Europa eficient en l'ús dels recursos	Transformació de l'economia	Impuls de la producció eficient	2.1.1.04
				Convertir els residus en recursos	2.1.1.08
					2.1.1.09
				Donar suport a la recerca i la innovació	2.1.1.15
			Capital natural i serveis ecosistèmics	Serveis ecosistèmics	2.1.1.19
				Biodiversitat	2.1.1.23

Indicador	Avaluació d'indicadors			Metodologia
	Tipus indicador	Aplicabilitat AMB	Escala original	
Ocupació en activitats TIC	Proposat	Cost assumible	Municipal	Es pot calcular l'indicador a partir de dades a nivell municipal provinents de la base de dades de la Seguretat Social de l'IERMB amb un cost assumible. L'aplicació és directa en el cas de les dades per comarques. Cal tenir en compte que les dades de la SS no segueixen la mateixa metodologia que l'EPA ni l'Eurostat
Exportacions de productes amb contingut tecnològic mitjà-alt	Directe	No aplicable	Província	Per construir l'indicador es poden utilitzar les dades de l'Anuari Metropolità a partir de l'AEAT. El màxim nivell de desagregació és l'àmbit provincial
Taxa d'abandonament escolar prematur	Directe	Cost elevat	Catalunya	No aplicable a l'AMB. Màxima desagregació a nivell d'àmbit metropolità. Es podria construir per a la província de Barcelona a partir de l'EPA amb un cost assumible
Taxa de joves NEET	Proposat	Cost elevat	Catalunya	No aplicable a l'AMB però per a un àmbit territorial alternatiu es poden consultar els resultats de l'informe de la Fundació Jaume Bofill per al conjunt de Catalunya
Emissions de CO_2 procedents del consum elèctric per habitant	Proposat	Cost assumible	Municipal	Emissions anuals de gasos d'efecte hivernacle originades pel consum elèctric. Aquest càlcul es pot fer a partir del mix energètic espanyol. Les emissions es poden calcular per sector. S'utilitzaran les dades de població procedents del Padró que publica l'Idescat
Generació d'energia elèctrica de fonts renovables per càpita	Proposat	Cost assumible	Municipal	Quantitat d'energia elèctrica generada a partir de fonts renovables separades per tipus d'instal·lació. L'ICAEN té informació per a l'Àrea Metropolitana de Barcelona. S'utilitzaran les dades de població procedents del Padró que publica l'Idescat
Intensitat energètica del consum elèctric	Proposat	Cost assumible	Municipal	Consum elèctric per PIB. El consum elèctric es pot obtenir de l'ICAEN, mentre que el PIB per municipi es pot obtenir a partir de les estimacions que fa l'IDESCAT (municipis >5000 habitants)
Organitzacions amb certificació UE de gestió ambiental (EMAS)	Modificat	Cost assumible	Municipal	L'indicador original proposa utilitzar la petjada ecològica però en aquest cas utilitzarem el sistema EMAS (Eco-Management and Audit Scheme). Aquest és un sistema de gestió i millora ambiental voluntària. Promou la millora contínua del comportament ambiental de les organitzacions a partir d'auditories. L'indicador és el nombre d'empreses registrades a la Generalitat. Les empreses registrades estan exemptes dels controls periòdics d'acord amb la Llei 20/2009, del 4 de desembre, de prevenció i control ambiental de les activitats
Generació de residus per càpita	Proposat	Cost assumible	Municipal	Quantitat (en massa) de residus totals i per cada tipus de fracció generats. Les dades corresponen a la recollida dels contenidors i deixalleries. La font de dades és l'Agència de Residus de Catalunya. Hi ha dades des del 2000 fins el 2011. En aquest indicador es necessitarà el padró municipal de l'Idescat
Recollida selectiva de residus	Directe	Directe	Municipal	Quantitat (en massa) de deixalles que es separen per ser reciclades respecte el total. Les dades corresponen a la recollida dels contenidors i deixalleries. La font de les dades és l'Agència de Residus de Catalunya. Hi ha dades des del 2000 al 2011
Fons de recerca en eficiència de recursos i el medi ambient	Directe	Cost elevat	Municipal	Projectes de recerca en eficiència de recursos i el medi ambient de la Unió Europea. El "Financial transparency System" dóna accés a tots els projectes en els quals la Unió Europea hi participa econòmicament. Es pot saber l'adreça postal del receptor/s del finançament i la seva quantitat. Informació des del 2007 fins al 2011
Superfície d'àrees naturals protegides per tipologia	Directe	Cost assumible	Municipal	Superfície de les àrees PEIN i Xarxa Natura 2000 per tipologia. Aquestes dades són obtingudes del Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat
Habitats d'interès comunitari	Proposat	Cost assumible	Municipal	Superfície d'hàbitats d'interès comunitari segons la directiva Directiva 97/62/CE. Les dades estan cartografiades. La font és el Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya

Europa 2020					Codi
Prioritats	Objectius	Indicadors principals / Iniciatives	Objectiu específic		
				Aigua	2.1.1.31
					2.1.1.34
				Protecció de l'aire net	2.1.1.36
					2.1.1.37
				Usos i qualitat del sòl	2.1.1.40
					2.1.1.41
				Recursos marins	2.1.1.47
			Sectors clau	Millora dels edificis	2.1.1.54
					2.1.1.55
				Garantir la mobilitat eficient	2.1.1.57
					2.1.1.58
					2.1.1.62
			Governança: nous camins per actuar sobre l'eficiència dels recursos	Finançament a la innovació i la inversió en eficiència de recursos	2.1.1.66
					2.1.1.68
	Ocupació	Una política industrial per a l'era de la globalització	Cap a una indústria innovadora		2.2.1.02

Indicador	Avaluació d'indicadors			Metodologia
	Tipus indicador	Aplicabilitat AMB	Escala original	
Consum d'aigua per habitant	Proposat	Directe	Municipal	Volum d'aigua consumit per habitant separat per tipus de consum. Dades de l'Àrea Metropolitana de Barcelona per als anys 2005, 2006 i 2007. S'utilitzaran les dades de població procedents del Padró que publica l'Idescat
Tractament i reutilitzacció d'aigües residuals	Proposat	Directe	Altres	Quantitat d'aigua tractada per les depuradores i la reutilització d'aquestes. Hi ha dades per a cada EDAR de l'Àrea Metropolitana de Barcelona
Qualitat de l'aire: PM10	Directe	Cost assumible	Altres	Quantitat en massa (µg/m³) de PM10. El Departament de Territori i Sostenibilitat gestiona la Xarxa de Vigilància i Control de l'Aire, a partir de la qual analitzen la concentració de PM10 que hi ha a l'atmosfera. Hi ha diferents estacions repartides per l'AMB
Qualitat de l'aire: diòxids de nitrogen	Proposat	Cost assumible	Altres	Quantitat en massa (µg/m³) de NO_2. El Departament de Territori i Sostenibilitat gestiona la Xarxa de Vigilància i Control de l'Aire, a partir de la qual analitzen la concentració de diòxids de nitrogen que hi ha a l'atmosfera. Hi ha diferents estacions repartides per l'AMB
Percentatge de cobertes del sòl per tipologia	Directe	Directe	Municipal	Superfície urbana respecte el total. També es calcula per a cada tipus de superfície urbana. La font de dades prové dels Mapes de Cobertes del Sòl del CREAF
Forma urbana (densitat de població/urbana)	Proposat	Cost assumible	Municipal	Densitat poblacional i densitat urbana. Dades obtingudes a partir de l'AMB i l'Idescat. Hi ha informació des del 2007 fins el 2010
Contaminació en les aigües marines superficials (orgànics, elements traça)	Proposat	Cost assumible	Altres	Qualitat de l'aigua marítima. Anàlisi de les substàncies contaminants registrades per les estacions de la Xarxa de Control del Medi que gestiona l'Agència Catalana de l'Aigua. S'ha de concretar les substàncies més indicatives per a l'analisi de la contaminació
Consum d'energia per tipologia d'habitatges	Proposat	Directe	Municipal	Emissions de CO_2 pel sector domèstic i per tipus de font. Correspon al consum energètic pel factor emissor segons la font. La font de dades és l'ICAEN
Emissions totals equivalents de CO_2 total i per font dels habitatges	Proposat	Cost assumible	Municipal	Emissions d'efecte hivernacle pel sector del transport. Emissions equivalents de CO_2. Dades de l'IERMB a partir de l'Enquesta mobilitat quotidiana
Emissions de gasos d'efecte hivernacle pel sector del transport	Directe	Cost assumible	Municipal	Emissons de NOx i PM10 generades pel sector del tranport. Dades de l'IERMB a partir de les dades de l'Enquesta mobilitat quotidiana
Emissions de contaminants atmosfèrics del sector del transport	Modificat	Cost assumible	Municipal	Parc de vehicles elèlctrics per municipi. Vehicles híbrids i totalment elèctrics. La font de dades és la Dirección General de Tráfico
Implantació del vehicle elèctric /híbrid	Proposat	Cost assumible	Municipal	Proporció de la despesa realitzada per les administracions públiques en matèria de medi ambient. La font de dades és el Ministerio de Hacienda y Administraciones Públicas. L'àmbit territorial per al qual es poden obtenir les dades és diferent segons l'administració
Despesa de l'administració en l'eficiència de recursos i el medi ambient	Directe	Cost elevat	Província	Proporció de la despesa realitzada per les administracions públiques en matèria de medi ambient. La font de dades és el Ministerio de Hacienda y Administraciones Públicas. L'àmbit territorial en què es poden obtenir les dades és diferent segons l'administració
Activitat econòmica en eficiència de recursos i medi ambient *(green economy)*	Directe	Cost elevat	Espanya	Quantiticació de l'Ocupació Verda. Informe "Empleo Verde en una Economía Sostenible" Observatorio de la Sostenibilidad en España.
Productivitat laboral per persona ocupada	Directe	No alicable	Catalunya	Indicador substitut per a Catalunya: PIB per persona ocupada en paritat de poder de compra

Europa 2020					Codi
Prioritats	Objectius	Indicadors principals / Iniciatives	Objectiu específic		
					2.2.1.03
					2.2.1.08
					2.2.1.12
					2.2.1.13
					2.2.1.14
					2.2.1.15
Creixement integrador	Educació	Indicadors principals	Ocupació	Taxa d'ocupació del 75% per a la població de 20 a 64 anys	3.1.0.01
			Educació	Reducció de la taxa d'abandonament escolar per sota del 10%	3.1.0.02
				Un mínim del 40% de la població de 30 a 34 anys amb educació terciària	3.1.0.03
	Pobresa/ exclusió social	Indicadors principals	Reduir en 20 milions el nombre de persones de la UE en risc de pobresa i exclusió social		3.2.0.01
					3.2.0.02
					3.2.0.03
					3.2.0.04
	Educació	Una agenda per a noves qualificacions i ocupacions	Cap a un nou impuls a la flexiseguretat: reduir la segmentació i donar suport a les transicions		3.1.1.01
			Equipar les persones amb les habilitats adequades per a l'ocupació		3.1.1.07

Indicador	Avaluació d'indicadors			Metodologia
	Tipus indicador	Aplicabilitat AMB	Escala original	
Productivitat laboral per persona ocupada	Directe	No aplicable	Província	L'indicador s'ha de calcular a partir de les dades de l'Eurostat i per tant el cost és assumible
Percentatge d'exportacions d'alta tecnologia sobre les exportacions totals	Directe	No aplicable	Província	L'indicador per a la província de Barcelona s'ha de calcular a partir de la base de dades d'exportacions de l'AEAT. Té un cost elevat
Ocupació i empreses en la indústria	Proposat	Cost assumible	Municipal	Dades municipals si no són dades per comarques. Dades de la SS, que no segueixen la mateixa metodologia que l'EPA ni l'Eurostat
Ocupació en indústries creatives	Proposat	Cost assumible	Municipal	Dades municipals si no són dades per comarques. Dades de la SS, que no segueixen la mateixa metodologia que l'EPA ni l'Eurostat
Ocupació en activitats TIC	Proposat	Cost assumible	Municipal	Dades municipals si no són dades per comarques. Dades de la SS, que no segueixen la mateixa metodologia que l'EPA ni l'Eurostat
Ocupació en activitats intensives en coneixement	Directe	Cost assumible	Municipal	Dades municipals si no són dades per comarques. Dades de la SS, que no segueixen la mateixa metodologia que l'EPA ni l'Eurostat
Taxa d'ocupació de la població de 20 a 64 anys	Directe	Cost elevat	Província	Es poden sol·licitar a l'Idescat a un cost elevat les dades per construir l'indicador per a l'àmbit metropolità. L'indicador per a la província es pot calcular a partir de les dades de l'Hermes i per tant el cost és assumible
Taxa d'abandonament escolar prematur	Directe	Cost elevat	Catalunya	Es poden sol·licitar a l'Idescat a un cost elevat les dades per construir l'indicador per a l'àmbit metropolità. L'indicador per a la província es pot calcular a partir de les dades de l'EPA de la Diputació de Barcelona i per tant el cost és assumible
Població de 30 a 34 anys amb educació terciària	Directe	Cost elevat	Catalunya	Es poden sol·licitar a l'Idescat les dades per constuir l'indicador per a l'àmbit metropolità. L'indicador per a la província es pot calcular a partir de les dades de l'EPA de la Diputació de Barcelona i per tant el cost és assumible
Població en risc de pobresa o exclusió social	Directe	Directe	Municipal	ECVHPC
Població que viu en llars de baixa intensitat laboral	Directe	Directe	Municipal	ECVHPC
Població en risc de pobresa després de transferències socials	Directe	Directe	Municipal	ECVHPC
Població en privació material greu	Directe	Directe	Municipal	ECVHPC
Pes contractes temporals sobre el total	Proposat	Directe	Municipal	L'indicador per a la província es pot calcular a partir de les dades de l'EPA de la Diputació de Barcelona amb un cost assumible. Alternativament es poden sol·licitar les dades a l'Idescat per construir l'indicador per a l'àmbit metropolità. Comparació amb Europa: les fonts de dades són diferents si utilitzem els afiliats per tenir dades municipals
Principals sectors creadors d'ocupació per activitat econòmica	Proposat	Cost assumible	Municipal	Es pot construir l'indicador per a l'AMB a partir de dades municipals amb un cost assumible. Les dades parteixen del Registre d'afiliats a la Seguretat Social

Europa 2020				Codi	Indicador	Avaluació d'indicadors			Metodologia
Prioritats	Objectius	Indicadors principals / Iniciatives	Objectiu específic			Tipus indicador	Aplicabilitat AMB	Escala original	
				3.1.1.12	Taxa d'abandonament escolar prematur	Proposat	Cost assumible	Catalunya	Es poden sol·licitar dades municipals a l'Idescat per construir l'indicador per a l'AMB a un cost elevat. A partir de les dades de l'EPA de la Diputació de Barcelona es pot calcular l'indicador per a la província amb un cost assumible
				3.1.1.13	Coneixement d'idiomes estrangers	Proposat	No aplicable	Catalunya	Es pot construir d'indicador per a Catalunya a un cost assumible. Les dades parteixen d'una enquesta d'àmbit estatal (Enquesta sobre la participació de la població adulta en activitats d'aprenentatge, INE) però es poden obtenir dades per CCAA
			Millorar la qualitat i les condicions del treball	3.1.1.15	Hores treballades anuals per càpita/per ocupat	Proposat	No aplicable	Catalunya	Es pot calcular l'indicador per a Catalunya a partir de les dades de l'INE amb un cost assumible. La màxima desagregació de les dades és per CCAA
				3.1.1.17	Taxa d'activitat femenina	Proposat	Cost elevat	Província	Es pot calcular l'indicador per a la província de Barcelona amb un cost assumible. Es poden sol·licitar a l'Idescat les dades per constuir l'indicador per a l'àmbit metropolità, amb un cost elevat
				3.1.1.18	Taxa d'ocupació femenina	Proposat	Cost elevat	Província	Es pot calcular l'indicador per a la província de Barcelona amb un cost assumible. Es poden sol·licitar a l'Idescat les dades per constuir l'indicador per a l'àmbit metropolità, amb un cost elevat
			Donar suport a la creació d'ocupació	3.1.1.21	Taxa d'activitat	Proposat	Cost elevat	Província	Es pot calcular l'indicador per a la província de Barcelona amb un cost assumible. Es poden sol·licitar a l'Idescat les dades per constuir l'indicador per a l'àmbit metropolità, amb un cost elevat
				3.1.1.22	Taxa d'ocupació	Proposat	Cost elevat	Província	Es pot calcular l'indicador per la província de Barcelona amb un cost assumible. Es pot sol·licitar a l'Idescat les dades per constuir l'indicador per a l'àmbit metropolità, amb un cost elevat
				3.1.1.23	Taxa de joves NEET	Proposat	Cost elevat	Catalunya	L'indicador es pot construir a partir de les dades per Catalunya a partir d'un informe de la fundació Bofill. Es poden sol·licitar a l'Idescat les dades per constuir l'indicador per a l'àmbit metropolità amb un cost elevat
				3.1.1.24	Taxa desocupació juvenil	Proposat	Cost elevat	Província	Es pot calcular l'indicador per a la província de Barcelona amb un cost assumible. Es poden sol·licitar a l'Idescat les dades per constuir l'indicador per a l'àmbit metropolità, amb un cost elevat
				3.1.1.26	Pes treballadors autònoms sobre el total	Proposat	No aplicable	Província	Si es volen obtenir dades comparables amb les d'Eurostat l'indicador per a la província de Barcelona s'ha de construir a partir de les dades de l'EPA. Si es volen obtenir les dades per a l'AMB es pot fer a partir de les dades de la Seguretat Social però no seran comparables
	Pobresa/ exclusió social	Plataforma europea contra la pobresa i l'exclusió social	La dimensió múltiple de la pobresa i l'exclusió	3.2.2.01	Taxa de risc a la pobresa	Directe	Cost assumible	AMB	ECVHPC
				3.2.2.02	Índex de privació material	Directe	Cost assumible	AMB	ECVHPC
				3.2.2.03	Percentatge de població en llars amb baixa intensitat de treball	Directe	Cost assumible	AMB	ECVHPC
			Abordar la pobresa en tot el cicle vital	3.2.2.04	Risc a la pobresa en nens	Proposat	Cost assumible	AMB	ECVHPC
				3.2.2.05	Risc a la pobresa en joves menors de 25	Proposat	Cost assumible	AMB	ECVHPC
				3.2.2.06	Risc a la pobresa en persones a l'atur o amb treball precari	Proposat	Cost assumible	AMB	ECVHPC
				3.2.2.07	Risc a la pobresa en persones grans	Proposat	Cost assumible	AMB	ECVHPC

5. INDICADORS ECONÒMICS, AMBIENTALS I SOCIALS PER A L'ÀREA METROPOLITANA DE BARCELONA

1. Creixement intel·ligent

1. R+D

0. Indicadors principals

1.1.0.01. Despesa en R+D sobre el PIB

La despesa en R+D sobre el PIB ha mostrat una evolució positiva a Catalunya fins l'any 2009 fruit d'un creixement significatiu en la despesa que s'hi ha destinat. A partir de l'any 2009, no obstant això, el valor de l'indicador disminueix i s'allunya de la possibilitat d'assolir el valor objectiu marcat per l'Estratègia Europa 2020 fixat en el 3%. En el conjunt de la Unió Europea (UE-27), a França o Alemanya, l'indicador mostra signes de recuperació en el darrer període i s'acosta progressivament al valor objectiu marcat per l'Estratègia.

Introducció

Aquest indicador forma part del conjunt d'indicadors principals de l'Estratègia Europa 2020, i s'emmarca dintre de la prioritat de creixement intel·ligent que busca desenvolupar una economia basada en el coneixement i la innovació. El seu valor objectiu per al conjunt de la Unió Europea és el 3%, que coincideix amb el valor objectiu per a Espanya.

Metodologia

L'indicador es defineix com el pes de la despesa total en R+D sobre el PIB i es presenta en percentatge.

Aquest indicador no té aplicació directa a l'AMB perquè parteix d'una enquesta d'àmbit estatal. No obstant això, es pot obtenir l'indicador per a un àmbit alternatiu, Catalunya, de forma directa.

Les dades per a Catalunya són comparables amb les del conjunt d'Espanya i d'altres països de la UE atès que s'obtenen a partir de l'enquesta sobre recerca i desenvolupament de l'INE, que s'elabora de manera estandarditzada als diferents països de la UE[5].

[5] *La propera actualització de les dades per a Catalunya (2011) estarà disponible a partir de juliol de 2013.*

Resultats

Gràfic 1

Despesa en R+D sobre el PIB. Catalunya, Espanya, UE-27, Alemanya, França, Itàlia, el Regne Unit i valor objectiu; 2002-2011

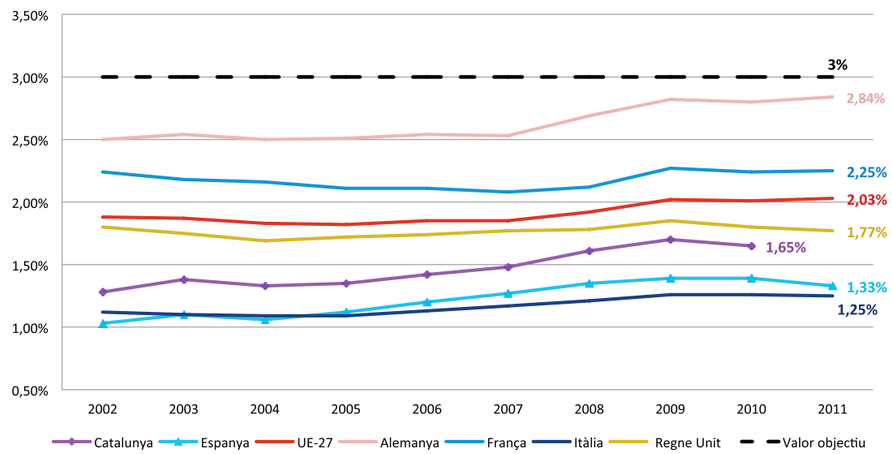

Font: IERMB a partir d'Idescat i Eurostat.

Gràfic 2

Variació interanual de la despesa en R+D sobre el PIB en punts percentuals. Catalunya, Espanya i UE-27, 2003-2011

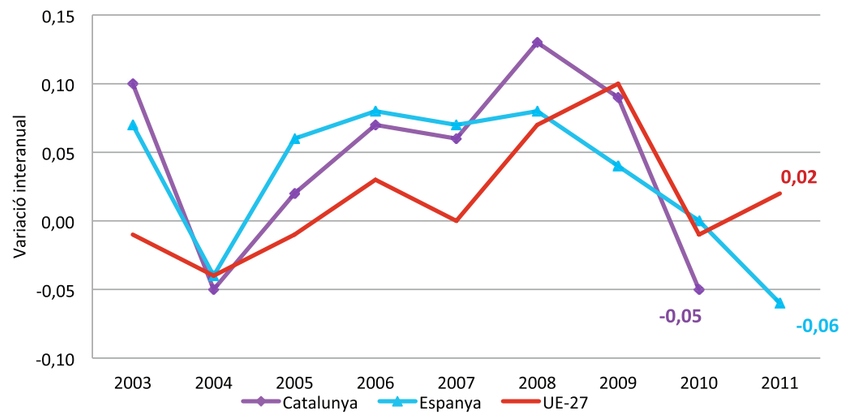

Font: IERMB a partir d'Idescat i Eurostat.

Comentari sobre els resultats

La despesa en R+D sobre el PIB a Catalunya ha anat augmentant progressivament partint d'un 1,28% l'any 2002 fins a l'1,70% l'any 2009. El 2010 el valor de l'indicador disminueix fins a l'1,65%, lluny encara de l'objectiu del 3% marcat per al conjunt de la Unió Europea i també per a Espanya dins l'Estratègia Europa 2020.

L'augment del valor de l'indicador anterior a l'any 2009 és fruit d'un major creixement del valor de la despesa en R+D que del PIB. L'any 2009, arran dels efectes de l'actual crisi econòmica i financera, es produeix una forta caiguda en el valor d'ambdues magnituds. Aquesta tendència negativa es manté durant l'any 2010. Per al conjunt d'Espanya l'evolució del valor d'aquest indicador és similar a la de Catalunya tot i que la caiguda posterior a 2009 és menys accentuada.

Mentre que la despesa en R+D sobre el PIB d'Itàlia i del Regne Unit (amb valor per sota del 2%) segueix una evolució semblant a la d'Espanya i Catalunya, en el conjunt de la Unió Europea (UE-27), a França o a Alemanya, l'indicador mostra signes de recuperació en el darrer període i s'acosta progressivament al valor objectiu marcat per l'Estratègia Europa 2020 del 3%.

1. Creixement intel·ligent

1. R+D

1. Agenda digital per a Europa

1.1.1.01. Cobertura total de banda ampla fixa

Durant el període 2004-2011 el nombre de subscripcions de línies de banda ampla fixa per cada 100 habitants en el conjunt de països de la UE ha augmentat. Alhora, les diferències entre els grans països s'han eixamplat. Alemanya, França i el Regne Unit, en el grup capdavanter, tenen més de 30 línies per cada 100 habitants respectivament l'any 2011. En canvi a Espanya (24) o Itàlia (22) el nombre de subscripcions de banda ampla és inferior al valor de la UE-27 (28). Pel que fa a Catalunya (28) i a la província de Barcelona (29) el nombre de subscripcions de banda ampla per cada 100 habitants entre el 2007 i el 2011 és similar al de la UE-27.

Introducció

La cobertura total de banda ampla fixa és una proposta que s'elabora a partir de la iniciativa de l'"Agenda digital per a Europa" orientada a cobrir tota la UE amb banda ampla. L'ample de banda i la velocitat d'accés es consideren uns factors crucials per al creixement econòmic i per a la creació d'ocupació. Aquest indicador a més s'emmarca dintre de la prioritat de creixement intel·ligent que busca desenvolupar una economia basada en el coneixement i la innovació.

Metodologia

La cobertura total de banda ampla fixa s'entén com el percentatge de la població total que viu en àrees ateses per xarxes DSL (pel seu nom en anglès *digital subscriber line,* línia digital d'abonat) o cable mòdem. Aquestes dades només estan disponibles per als països membres de la UE-27, per tant s'ha buscat un indicador relativament equivalent, com les dades de penetració de banda ampla fixa entesa com nombre de subscripcions de banda ampla fixa (línies) per cada 100 persones.

L'indicador original, la cobertura total de banda ampla fixa, no és aplicable a l'AMB. L'indicador substitut, la penetració de banda ampla fixa, sí que és aplicable a l'AMB ja que es poden obtenir les dades a l'Anuari econòmic de "la Caixa" 2012. També es poden obtenir dades de l'indicador a nivell de província de Barcelona i de Catalunya a partir de *l'Informe de penetración de servicios e infraestructuras de telecomunicaciones por provincias y CCAA de la Comissió del Mercat de Telecomunicacions (CMT).* Quant a les dades dels països de la UE-27 s'obtenen les dades dels indicadors del mercat de les comunicacions electròniques recollides pels serveis de la Comissió, a través de les autoritats reguladores nacionals, pel Comitè de Comunicacions (COCOM).

Les dades de l'AMB i la província de Barcelona són comparables amb les dades de la UE-27 ja que la font és la CMT que proveeix les dades recollides pel COCOM.

Resultats

Gràfic 3

Subscripcions de banda ampla fixa per cada 100 habitants als municipis de l'AMB, 2011

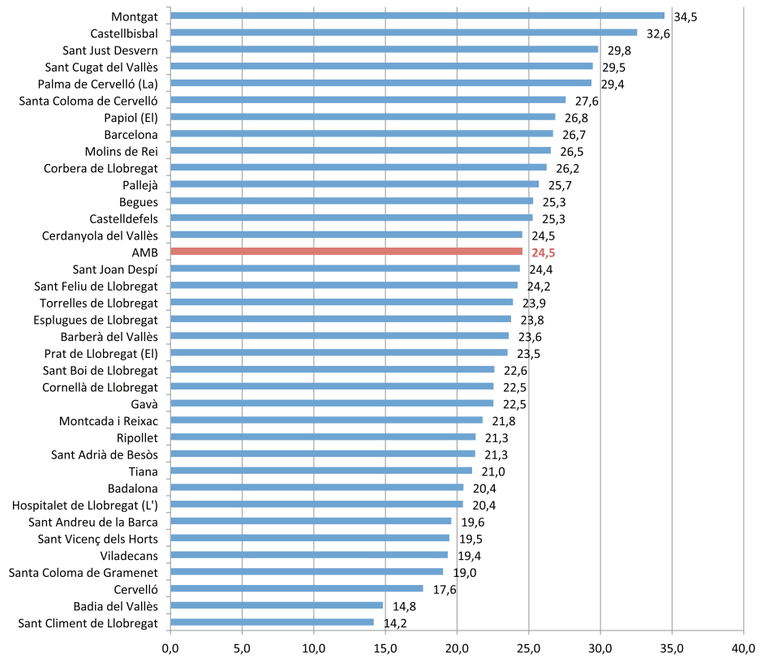

Font: IERMB a partir de l'Anuari econòmic "la Caixa" d'Espanya 2012.

Gràfic 4

Subscripcions de banda ampla fixa per cada 100 habitants a la província de Barcelona, Catalunya, Espanya, UE-27, Alemanya, França, Itàlia, i el Regne Unit, 2004-2011

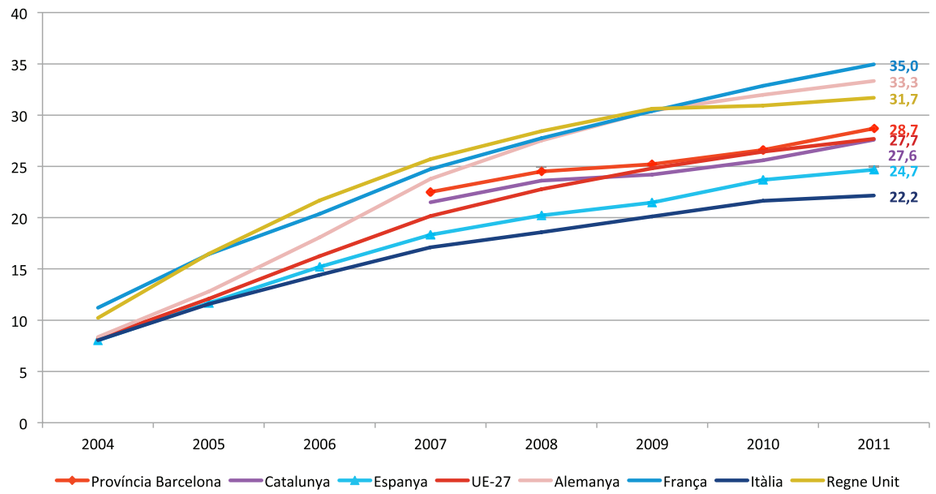

Font: IERMB a partir dels indicadors del mercat de les comunicacions electròniques recollides pels serveis de la Comissió, a través de les autoritats reguladores nacionals, pel Comitè de Comunicacions (COCOM) i *l'Informe de penetración de servicios e infraestructuras de telecomunicaciones por provincias y CCAA 2007-2011, CMT.*

Comentari sobre els resultats

Segons les últimes dades disponibles l'AMB disposa l'any 2011 de 24,5 subscripcions de banda ampla fixa per cada 100 habitants. Tanmateix cal tenir en compte que no tots els municipis de l'AMB disposen del mateix nombre de subscripcions de banda ampla fixa per cada 100 habitants. Destaquen Montgat i Castellbisbal, amb més de 30 subscripcions de banda ampla fixa per cada 100 habitants mentre que Sant Climent de Llobregat i Badia del Vallès disposen de menys de 15 subscripcions de banda ampla fixa per cada 100 habitants.

En termes generals en el conjunt de països de la UE han augmentat des del 2004 al 2011 les subscripcions de banda ampla fixa per cada 100 habitants. Cal destacar que l'any 2004 les diferències entre els grans països no eren molt importants tot i que ja hi havia dos grups de països. Per un costat França (11,2 subscripcions) i el Regne Unit (10,2) estaven per sobre el valor de la UE-27 (8,2) mentre que Espanya, Itàlia i Alemanya tenien un valor semblant al valor de la UE-27. Però l'any 2011 les diferències s'han eixamplat i alguns països com Alemanya han passat a formar part del grup capdavanter, juntament amb França i el Regne Unit amb més de 30 subscripcions de banda ampla fixa per cada 100 habitants. En canvi Espanya (24) i Itàlia (22) tenen unes subscripcions de banda ampla inferiors al valor de la UE-27 (28). Pel que fa a Catalunya (28) i a la província de Barcelona (29) el nombre de subscripcions de banda ampla per cada 100 habitants entre el 2007 i el 2011 és similar al de la UE-27.

1. Creixement intel·ligent	2. Creixement sostenible
1. R+D	2. Ocupació
2. Unió per la innovació	Una política industrial per a l'era de la globalització
1.1.2.20	2.2.1.15

1.1.2.20/2.2.1.15. Ocupació en activitats intensives en coneixement

El percentatge de treballadors de l'AMB en activitats intensives en coneixement respecte el total d'ocupats és inferior al dels ocupats en activitats no intensives en coneixement; al municipi de Barcelona, en canvi, el pes dels treballadors en activitats intensives en coneixement és superior. La diferència tendeix a reduir-se a l'AMB, la província de Barcelona i Catalunya i a augmentar en el cas de Barcelona. En els principals països de la Unió Europea l'evolució del nombre de treballadors segons intensitat de coneixement sobre el total d'ocupats és similar a la registrada a Catalunya o Espanya.
Durant el 2010 i 2011 la proporció d'empreses intensives en coneixement sobre el total ha augmentat a Barcelona, l'AMB o Catalunya. Als principals països de la Unió Europea, la proporció d'empreses en activitats intensives en coneixement sobre el total és superior a la d'Espanya i Catalunya.

Introducció

Aquest indicador s'emmarca dins de la prioritat de creixement intel·ligent, que busca desenvolupar una economia basada en el coneixement i la innovació, i de la prioritat de creixement sostenible, que busca una economia que utilitzi més eficientment els recursos, que sigui verda i més competitiva. Més concretament, per una banda, forma part del conjunt d'indicadors inclosos dins la iniciativa "Unió per la innovació", que té com a objectiu millorar les condicions generals i l'accés al finançament per a recerca, desenvolupament i innovació i garantir el creixement i l'ocupació a partir de la generació de noves idees i productes; i d'altra banda, forma part del conjunt d'indicadors inclosos dins la iniciativa "Una política industrial per a l'era de la globalització", que té com a objectiu millorar l'entorn empresarial, especialment per a les pimes, i recolzar el desenvolupament d'una base industrial forta i sostenible, capaç de competir a nivell mundial. L'indicador sorgeix directament del document de referència tot i que s'ha modificat per afegir el nombre d'empreses intensives en coneixement sobre el total.

Les activitats intensives en coneixement ofereixen serveis directament als consumidors, com ara les telecomunicacions, i aporten inputs a les activitats d'innovació d'altres empreses en tots els sectors de l'economia.

Metodologia

L'indicador es defineix com el nombre d'ocupats (i d'empreses[6]) en activitats intensives en coneixement i es pot expressar com a xifra absoluta o com a percentatge sobre el total d'ocupats (i d'empreses) en l'economia.

L' indicador és aplicable a l'AMB mitjançant el Registre d'afiliats a la Seguretat Social. Aquestes dades, no obstant això, no són comparables amb les dades disponibles per a la Unió Europea ja que aquestes utilitzen l'Enquesta de Població Activa (EPA, o LFS en anglès) per determinar el nombre d'ocupats (i d'empreses) per sectors d'activitat i intensitat de coneixement.

[6] *Ens referim com a "empresa" als centres de cotització dels treballadors, segons el Registre d'afiliats a la Seguretat Social, o als establiments on es treballa, segons la LFS d'Eurostat.*

Resultats

Gràfic 5

Ocupats en activitats intensives en coneixement, 2001-2011

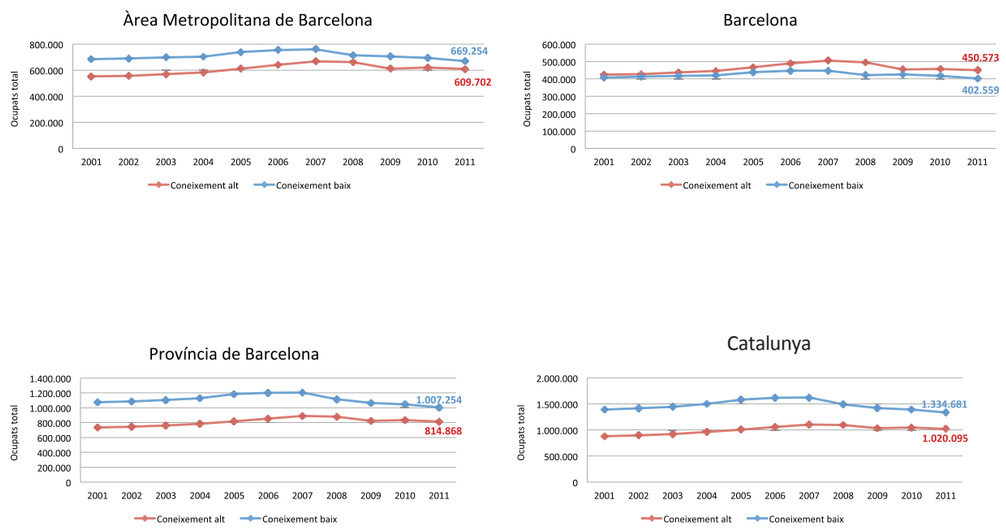

Nota: A partir de 2009 es produeix un canvi en la classificació d'activitats econòmiques. Les dades de 2001 a 2008 s'han convertit a la nova Classificació de Coneixement d'Eurostat 2009.

Font: IERMB a partir del Registre d'afiliats al règim general de la Seguretat Social.

Gràfic 6

Percentatge d'ocupats en activitats intensives en coneixement. Catalunya, Espanya, Alemanya, França, Itàlia i el Regne Unit, 2001-2011

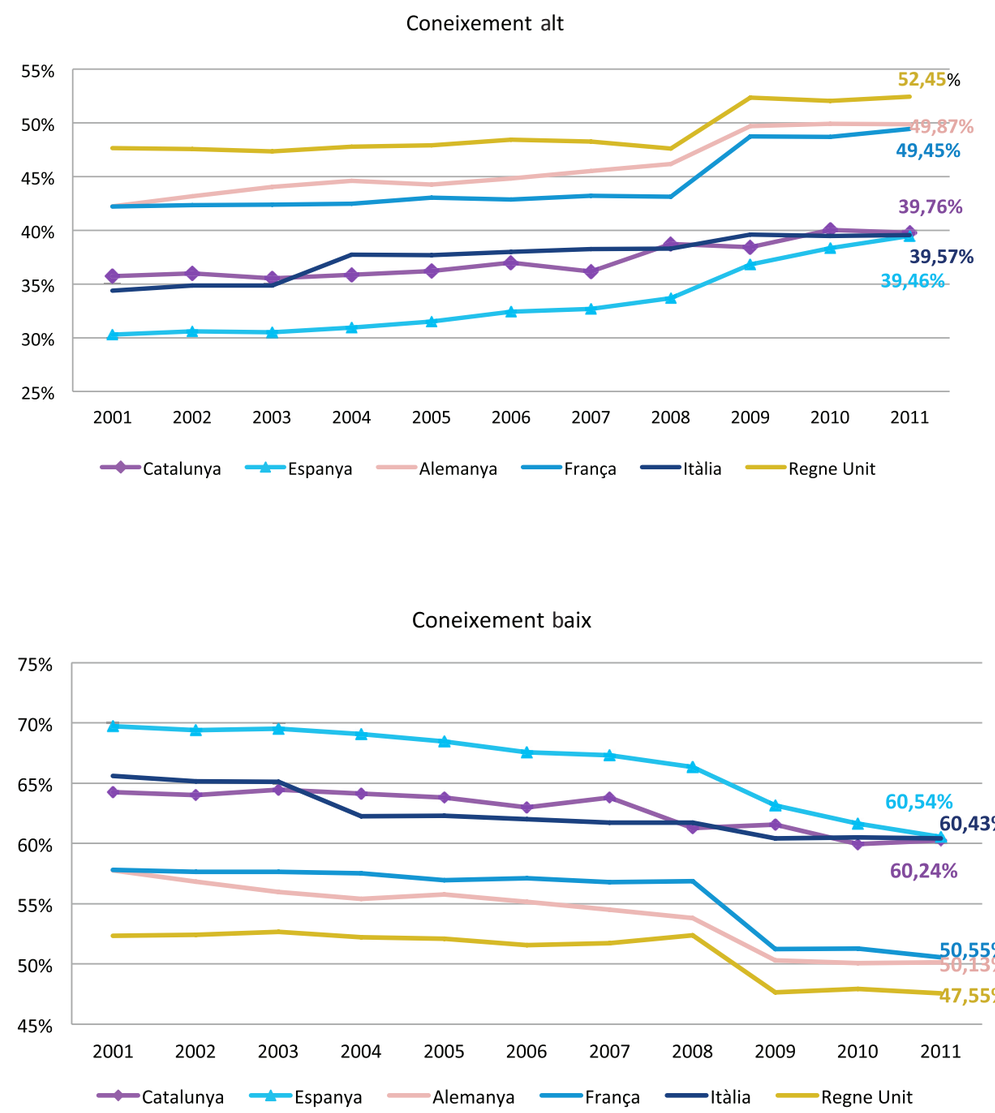

Nota: A partir de 2009 es produeix un canvi en la classificació d'activitats econòmiques.

Font: IERMB a partir d'Eurostat.

Empreses en activitats intensives en coneixement

Gràfic 7

Percentatge d'empreses en activitats intensives en coneixement sobre el total d'empreses, AMB, Barcelona, Catalunya i Espanya, 2001-2011

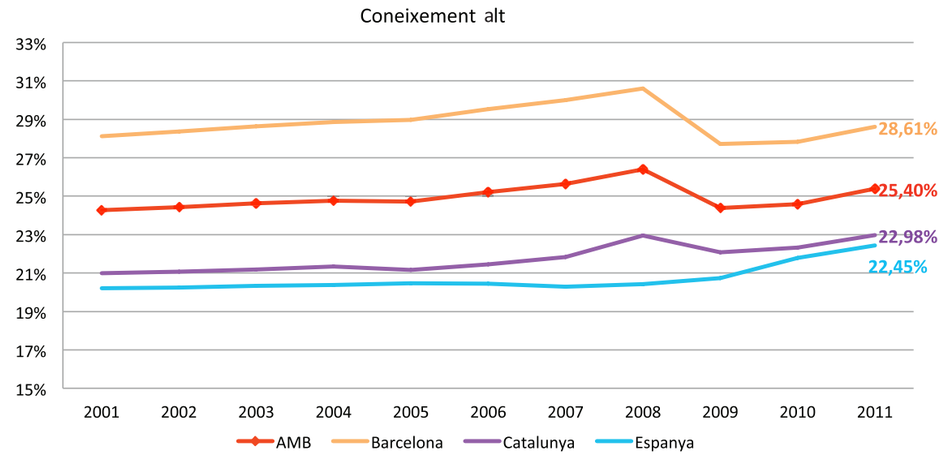

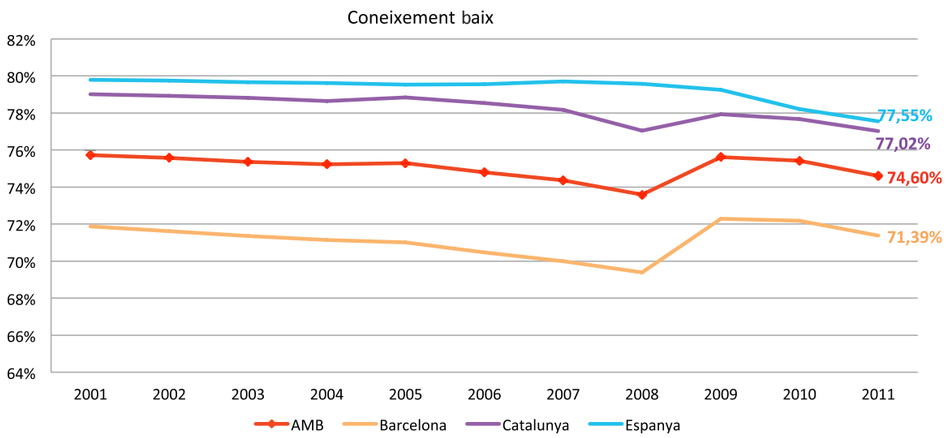

Nota: A partir de 2009 es produeix un canvi en la classificació d'activitats econòmiques. Les dades de 2001 a 2008 s'han convertit a la nova Classificació de coneixement d'Eurostat 2009.

Font: IERMB a partir del Registre d'afiliats a la Seguretat Social.

Gràfic 8

Percentatge d'empreses en activitats intensives en coneixement. Espanya, Alemanya, França, Itàlia i el Regne Unit, 2000-2010

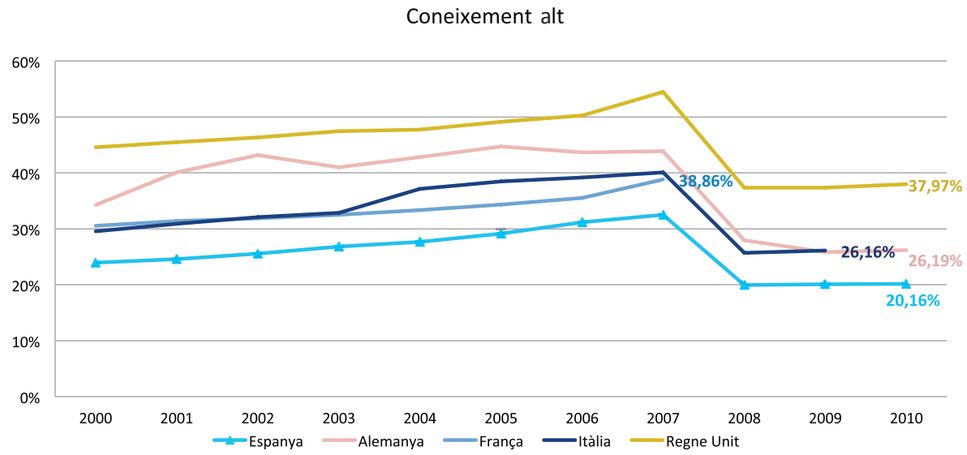

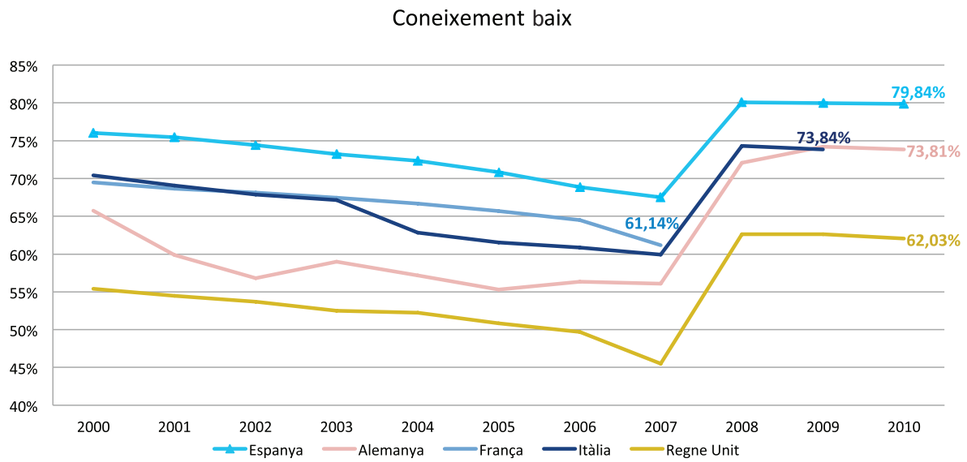

Nota: A partir de 2009 es produeix un canvi en la classificació d'activitats econòmiques. Les dades de 2001 a 2008 s'han convertit a la nova Classificació de coneixement d'Eurostat 2009. S'han desestimat les dades per a França posteriors a l'any 2007 perquè no són representatives.

Font: IERMB a partir d'Eurostat.

Comentari sobre els resultats

Al municipi de Barcelona el percentatge de treballadors en activitats intensives en coneixement (coneixement alt) respecte el total d'ocupats és superior al dels ocupats en activitats no intensives en coneixement (coneixement baix), en canvi a l'AMB, la província de Barcelona i al conjunt de Catalunya és inferior, segons les dades del Registre d'afiliats a la Seguretat Social. A Barcelona la diferència tendeix a fer-se més gran, amb l'excepció de l'any 2009, i a la resta d'àmbits les diferències es van reduint. L'any 2011 la distància entre ambdós tipus d'ocupats recupera els valors del 2008 en gairebé tots els àmbits territorials.

Podem aproximar els valors de l'AMB per a aquest indicador a partir dels resultats de Catalunya segons l'Enquesta de Població Activa (LFS). En els principals països i regions de la Unió Europea l'evolució del nombre de treballadors segons intensitat de coneixement sobre el total d'ocupats és similar. Des de l'any 2000 el nombre de treballadors en activitats intensives en coneixement ha augmentat gairebé deu punts fins situar-se a Catalunya, Espanya i Itàlia en el 40% de la població ocupada i a Alemanya, França i el Regne Unit al voltant del 50%.

Pel que fa al nombre d'empreses, segons els registres de la Seguretat Social, aquelles que duen a terme activitats intensives en coneixement representen aproximadament el 25% del total a l'AMB, Catalunya i Espanya l'any 2011. En el cas de Barcelona, la proporció augmenta fins gairebé el 30%. Aquesta proporció va augmentar molt lentament des de l'any 2000 i el 2008 va assolir un màxim amb el 23% a Catalunya, el 27% a l'AMB i el 31% a Barcelona. L'any 2009, no obstant això, la proporció d'empreses en activitats intensives en coneixement va patir una davallada important i es va situar en valors similars als dels anys 2001 i 2002. Durant el 2010 i 2011 la proporció d'empreses intensives en coneixement sobre el total ha augmentat ràpidament. Aquesta evolució recent es deu principalment a un increment en el nombre d'empreses intensives en coneixement i a una reducció en el nombre d'empreses no intensives en coneixement.

Podem aproximar els resultats de l'AMB o Catalunya a partir de l'Enquesta de Població Activa (LFS) per a Espanya. Segons aquestes dades, als principals països de la Unió Europea, la proporció d'empreses en activitats intensives en coneixement sobre el total és superior a la d'Espanya i Catalunya. El nombre d'empreses intensives en coneixement, se situa a Espanya en el 20% mentre que a Itàlia i Alemanya es troba al voltant del 26% i al Regne Unit en el 38%. L'evolució recent d'aquestes magnituds mostra com encara no s'han recuperat ni els valors ni la tendència de l'indicador previs a l'actual crisi econòmica. L'any 2011 encara es registren valors inferiors als del començament de la sèrie, l'any 2000.

1.1.2.21/2.2.1.13. Ocupació en indústries creatives

Entre el 2010 i el 2011, els ocupats en indústries creatives han augmentat el seu pes sobre el total d'ocupats, recuperant els nivells de l'any 2006, abans de l'actual crisi econòmica i financera. Per a l'AMB i Barcelona, aquest conjunt de treballadors ha tornat a assolir els valors registrats l'any 2008. L'evolució del pes de les empreses en indústries creatives sobre el total d'empreses s'ha mantingut gairebé constant al voltant del 9% durant els darrers deu anys a l'AMB si bé a Barcelona ha augmentat lleugerament fins l'11%.

Introducció

Aquest indicador s'emmarca dins de la prioritat de creixement intel·ligent que busca desenvolupar una economia basada en el coneixement i la innovació. Més concretament, forma part del conjunt d'indicadors inclosos dins la iniciativa "Unió per la innovació" que té com a objectiu millorar les condicions generals i l'accés al finançament per a recerca, desenvolupament i innovació, i garantir el creixement i l'ocupació a partir de la generació de noves idees i productes. Paral·lelament, també forma part del conjunt d'indicadors inclosos en la prioritat creixement sostenible, dins la iniciativa "Una política industrial per a l'era de la globalització", que té com a objectiu millorar l'entorn empresarial, especialment per a les pimes, i recolzar el desenvolupament d'una base industrial forta i sostenible, capaç de competir a escala mundial.

La creativitat és el principal determinant de la innovació, la qual a la vegada és el motor del desenvolupament, el benestar i la competitivitat. Les indústries creatives inclouen bàsicament activitats de serveis (intangibles) però també activitats manufactureres, com aquelles relacionades amb la impressió, la moda, la joieria, els instruments musicals i les joguines. Aquest indicador sorgeix com una proposta a partir del document de referència publicat per la Unió Europea.

Metodologia

L'indicador es defineix com el nombre d'ocupats (i d'empreses[7]) en indústries creatives sobre el total d'ocupats (i d'empreses) en l'economia i es presenta en percentatge.

L' indicador és aplicable a l'AMB mitjançant el registre d'afiliats a la Seguretat Social. Aquestes dades, no obstant això, no són comparables amb les dades per a la Unió Europea ja que aquestes utilitzen l'Enquesta de Població Activa (EPA, o LFS en anglès) per determinar el nombre d'ocupats (i d'empreses) en indústries creatives.

[7] *Ens referim com a "empresa" als centres de cotització dels treballadors segons el Registre d'afiliats a la Seguretat Social, o a l'establiment on es treballa segons la LFS d'Eurostat.*

Resultats

Ocupació en indústries creatives

Gràfic 9

Ocupats en indústries creatives sobre el total d'ocupats a l'AMB, Barcelona, província de Barcelona, Catalunya i Espanya. Afiliats al règim general de la Seguretat Social, 2001-2011

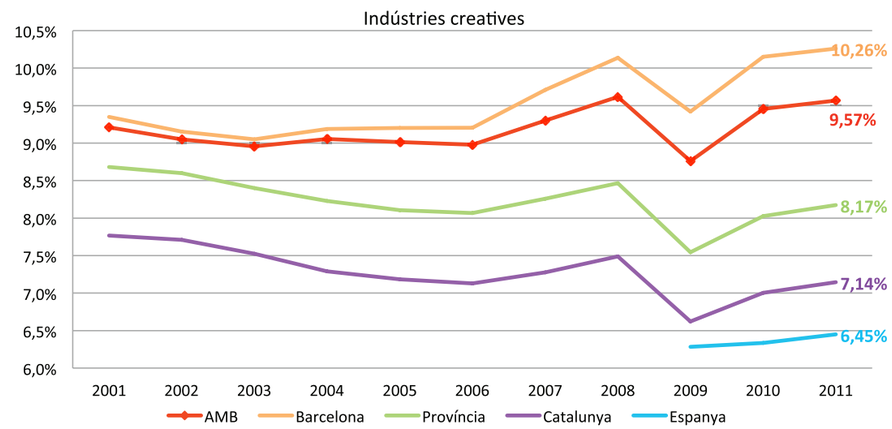

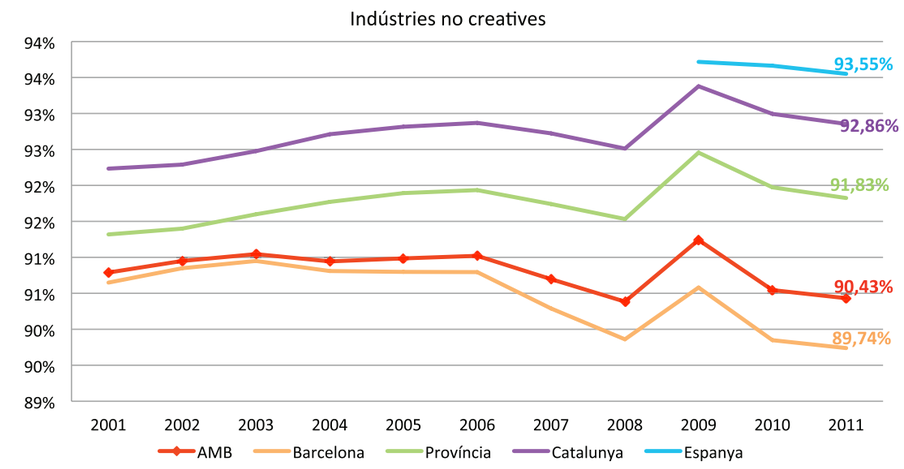

Nota: A partir de 2009 es produeix un canvi en la classificació d'activitats econòmiques. La principal novetat en aquest sentit és que la nova classificació d'activitats de 2009 considera com a serveis el gruix de les activitats relacionades amb l'edició, mentre que les arts gràfiques i la impressió es continuen considerant manufactura.

Font: IERMB a partir del Registre d'afiliats al règim general de la Seguretat Social.

Gràfic 10

Ocupats en indústries creatives sobre el total d'ocupats. Espanya, UE-27, Alemanya, França, Itàlia i el Regne Unit, 2008-2012

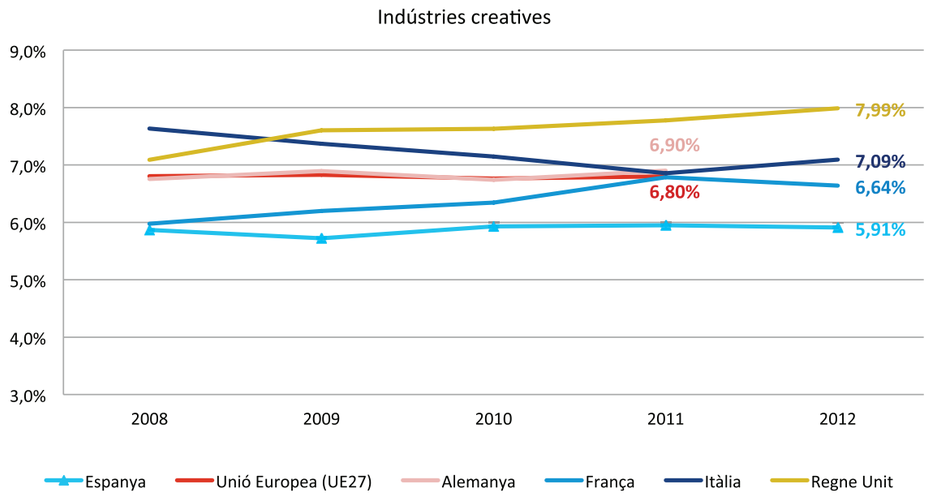

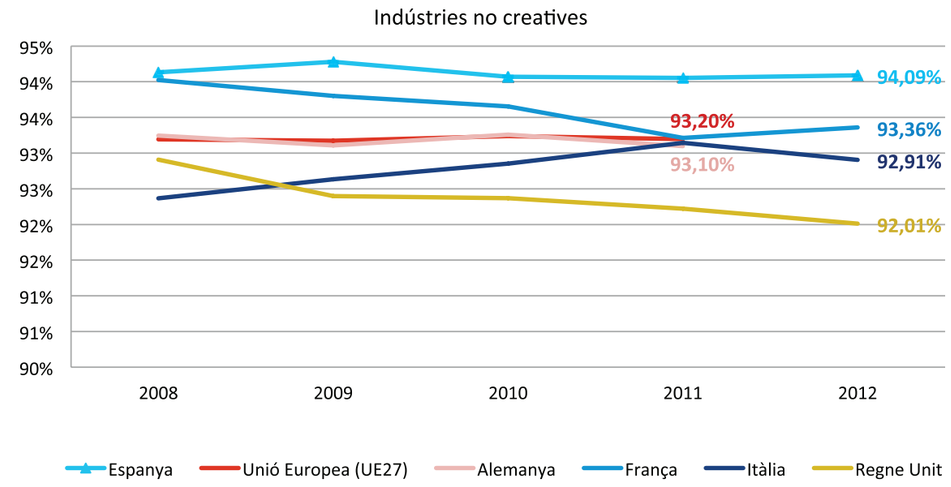

Nota: A partir de 2009 es produeix un canvi en la classificació d'activitats econòmiques. La principal novetat en aquest sentit és que la nova classificació d'activitats de 2009 considera com a serveis el gruix de les activitats relacionades amb l'edició, mentre que les arts gràfiques i la impressió es continuen considerant manufactura.

Font: IERMB a partir d'Eurostat.

Empreses en indústries creatives

Gràfic 11

Empreses en indústries creatives sobre el total d'empreses, AMB, Barcelona, província de Barcelona, Catalunya, i Espanya, 2001-2011

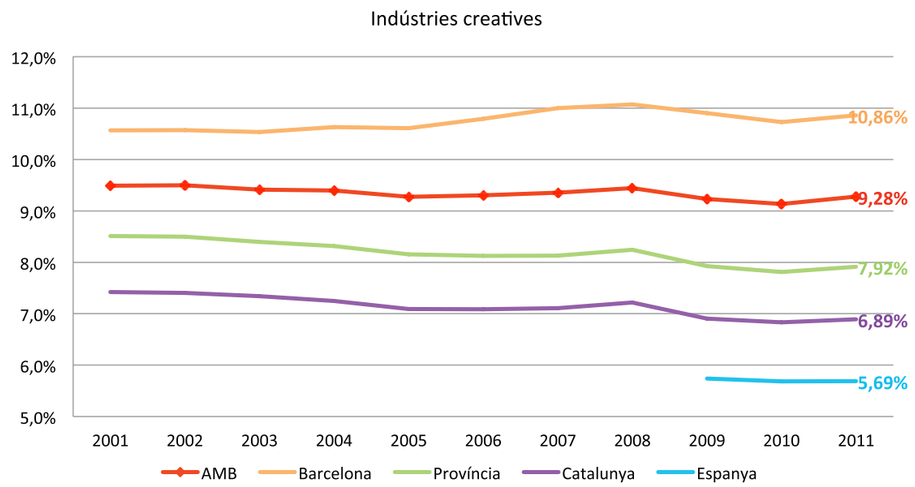

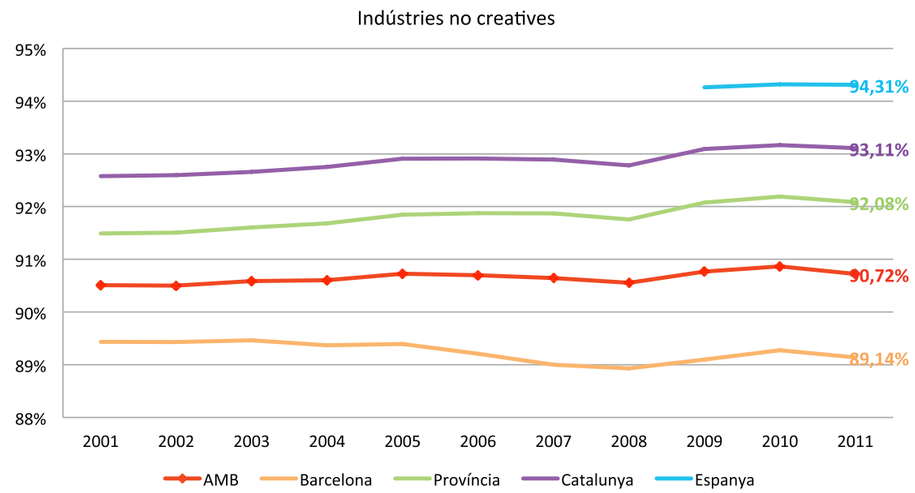

Nota: A partir de 2009 es produeix un canvi en la classificació d'activitats econòmiques. La principal novetat en aquest sentit és que la nova classificació d'activitats de 2009 considera com a serveis el gruix de les activitats relacionades amb l'edició, mentre que les arts gràfiques i la impressió es continuen considerant manufactura.

Font: IERMB a partir del Registre d'afiliats al règim general de la Seguretat Social.

Comentari sobre els resultats

En termes generals, els ocupats en indústries creatives representen una part molt reduïda de la població ocupada, inferior al 10%. No obstant això, durant el 2010 i 2011, els ocupats en indústries creatives han augmentat el seu pes sobre el total d'ocupats, recuperant els nivells de l'any 2006, abans de l'actual crisi econòmica i financera. Per a l'AMB i Barcelona, aquest conjunt de treballadors ha tornat a assolir els valors registrats l'any 2008, quan es registraven màxims, al voltant del 9,5% de la població ocupada. Al conjunt de la província de Barcelona, Catalunya o Espanya, no obstant això, el pes dels ocupats en indústries creatives es situa encara en els valors del 2006 o 2007.

Podem aproximar els resultats de l'AMB a partir de l'Enquesta de Població Activa (LFS) per a Espanya. En aquest sentit, l'evolució recent dels ocupats en indústries creatives sobre el total d'ocupats a la Unió Europea (UE-27) mostra també un lleuger increment en el pes d'aquest conjunt. Al Regne Unit la tendència és clarament positiva mentre que en països com França o Espanya, les darreres dades mostren un estancament o, fins i tot, una reducció en el pes d'aquest conjunt sobre el total.

Pel que fa al nombre d'empreses en indústries creatives, l'evolució del seu pes sobre el total d'empreses s'ha mantingut gairebé constant al voltant del 9% durant els darrers deu anys a l'AMB si bé a Barcelona ha augmentat lleugerament fins l'11% mentre que al conjunt de la província de Barcelona o a Catalunya en general s'ha reduït fins el 8% i 7%, respectivament.

1. Creixement intel·ligent
1. R+D
2. Unió per la innovació
1.1.2.22

2. Creixement sostenible
2. Ocupació
Una política industrial per a l'era de la globalització
2.2.1.14

1.1.2.22/2.2.1.14. Ocupació en activitats TIC

El pes de l'ocupació en activitats TIC sobre el total a l'AMB s'ha incrementat de manera constant des del 2005. Aquesta tendència creixent es veu interrompuda l'any 2009 a causa dels efectes de la crisi econòmica però també a causa del canvi en la classificació d'activitats CNAE-09. Durant els anys posteriors al 2009 l'indicador recupera els valors registrats durant el 2007. Aquests valors, però, són encara inferiors als registrats l'any 2001, al començament de la sèrie. A diferència de l'indicador d'ocupació, el pes de les empreses en activitats TIC sobre el total ha augmentat de manera constant entre el 2001 i el 2011 i el seu valor s'ha incrementat gairebé en un cent per cent des de l'any 2001, a l començament de la sèrie.

Introducció

Aquest indicador s'emmarca dins de la prioritat de creixement intel·ligent, que busca desenvolupar una economia basada en el coneixement i la innovació, i de creixement sostenible, que busca una economia que utilitzi més eficientment els recursos, que sigui verda i més competitiva. Més concretament, forma part, per una banda, del conjunt d'indicadors inclosos dins la iniciativa Unió per la Innovació, que té com a objectiu millorar les condicions generals i l'accés al finançament per a recerca, desenvolupament i innovació i garantir el creixement i l'ocupació a partir de la generació de noves idees i productes; i d'altra banda, forma part del conjunt d'indicadors inclosos dins la iniciativa Una política industrial per a l'era de la globalització, que té com a objectiu millorar l'entorn empresarial, especialment per a les pimes, i recolzar el desenvolupament d'una base industrial forta i sostenible, capaç de competir a nivell mundial.

Les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC) engloben aquelles activitats, professionals i productes relacionats amb l'emmagatzemament, el procés i la transmissió de la informació utilitzant mitjans electrònics. Aquestes activitats aporten inputs a les activitats d'innovació d'altres empreses en tots els sectors de l'economia.

Aquest indicador sorgeix com una proposta a partir del document de referència publicat per la Unió Europea.

Metodologia

Es defineix com el nombre d'ocupats (i d'empreses[8]) en activitats TIC sobre el total d'ocupats (i d'empreses) en l'economia i es presenta en percentatge.

L' indicador és aplicable a l'AMB mitjançant el Registre d'afiliats a la Seguretat Social. Aquestes dades, no obstant això, no són comparables amb les dades per a la Unió Europea ja que aquestes utilitzen l'Enquesta de Població Activa (EPA, o LFS en anglès) per determinar el nombre d'ocupats (i d'empreses) en activitats TIC. Addicionalment, per construir aquest indicador és necessari disposar de dades d'ocupació per sector d'activitat amb una desagregació superior a tres dígits en la Classificació Nacional d'Activitats Econòmiques (CNAE-93, CNAE-09). A partir del Registre d'afiliats de la Seguretat Social és possible calcular l'indicador per a tots els àmbits fins al 2008 però a partir del 2009, només per a Barcelona, la RMB i Catalunya. Malauradament, les dades de la LFS que publica Eurostat per a tots els països de la Unió Europea només distingeixen sectors d'activitat amb una desagregació a 2 dígits en la classificació NACE i, per tant, no es pot disposar de l'indicador per a comparacions internacionals.

[8] *Ens referim com a "empresa" als centres de cotització dels treballadors segons el Registre d'afiliats a la Seguretat Social, o a l'establiment on es treballa segons la LFS d'Eurostat.*

Resultats

Ocupació en activitats TIC

Gràfic 12

Ocupats en activitats TIC sobre el total d'ocupats; AMB, Barcelona, RMB, província de Barcelona, i Catalunya. Afiliats al règim general de la Seguretat Social, 2001-2011

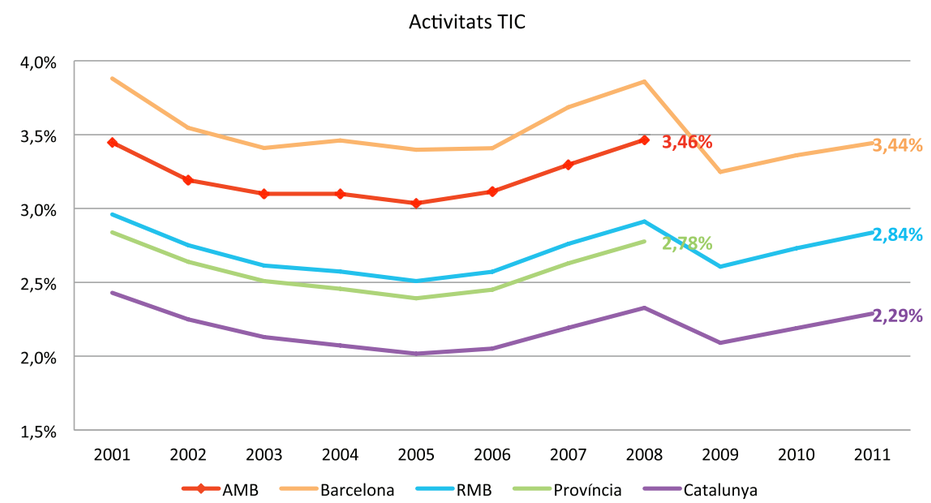

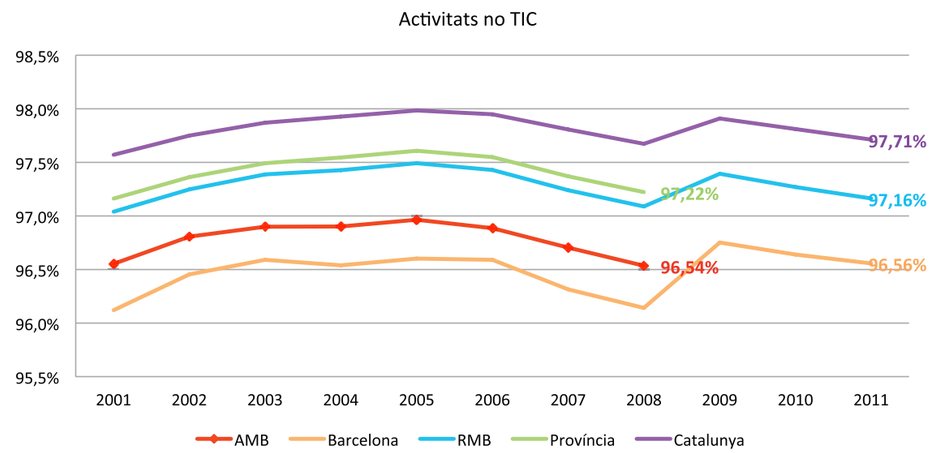

Nota: El canvi de la classificació TIC de la OCDE 2009 per adaptar-se a la nova CNAE-2009 fa que es produeixi un trencament de sèrie.

Font: IERMB a partir del Registre d'afiliats al règim general de la Seguretat Social.

Empreses en activitats TIC

Gràfic 13

Empreses en indústries creatives sobre el total d'empreses; AMB, Barcelona, RMB, província de Barcelona i Catalunya; 2001-2011

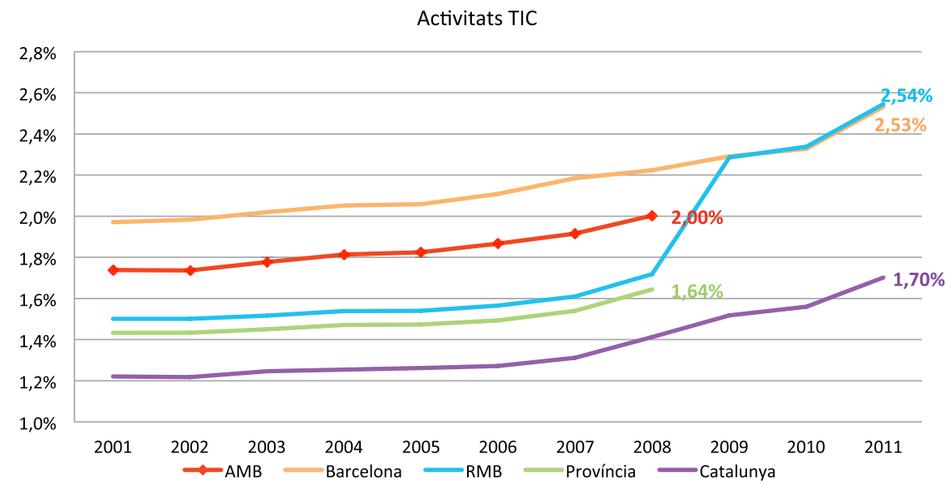

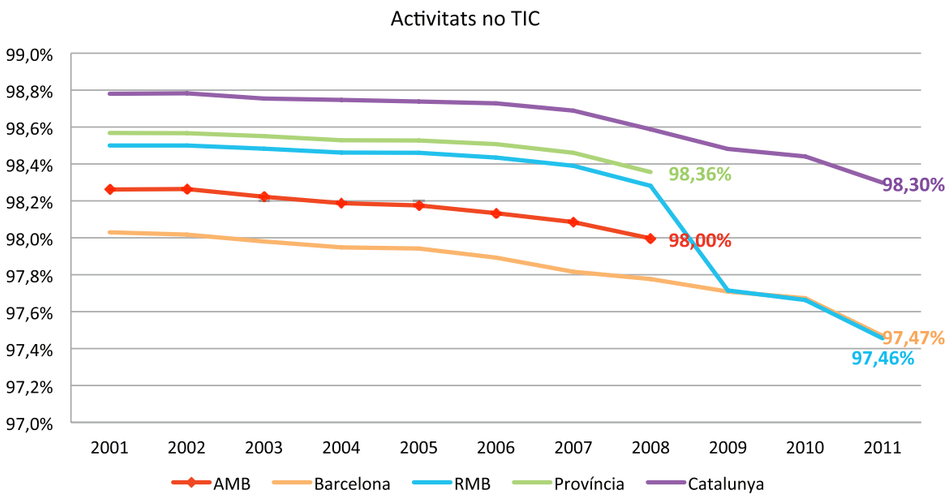

Nota: El canvi de la classificació TIC de la OCDE 2009 per adaptar-se a la nova CNAE-2009 fa que es produeixi un trencament de sèrie.

Font: IERMB a partir del Registre d'Afiliats a la Seguretat Social.

Comentari sobre els resultats

Les dades no permeten calcular l'indicador per a tots els àmbits a partir de 2008. No obstant això, podem aproximar els resultats per a l'AMB i la província de Barcelona a partir de la resta d'àmbits.

El pes de l'ocupació en activitats TIC sobre el total a l'AMB i, en general, en tots els àmbits considerats, representa menys del 4% de la població ocupada. No obstant això, aquest pes s'ha incrementat de manera constant des del 2005 després de la disminució s'havia anat produint durant els anys anteriors. La sèrie, segons el Registre d'afiliats a la Seguretat Social mostra com aquesta tendència creixent es va veure interrompuda l'any 2009. Aquest trencament es deu en part als efectes de l'actual crisi econòmica però també a causa dels efectes del canvi en la classificació d'activitats CNAE-09. Durant els anys posteriors al 2009, no obstant això, l'indicador recupera els valors registrats durant el 2007 en els tres àmbits dels quals es disposa d'informació. Aquests valors, però, són encara inferiors als registrats l'any 2001, al començament de la sèrie.

El pes de les empreses en activitats TIC sobre el total, per la seva part, representa també una part molt reduïda del total de l'economia, amb valors que no superen el 2,6% en cap dels àmbits considerats. A diferència de l'indicador d'ocupació, aquest indicador ha augmentat de forma constant entre el 2001 i el 2011 i el seu valor s'ha incrementat en gairebé un cent per cent des de l'any 2001, al començament de la sèrie.

1. Creixement intel·ligent

1. R+D

2. Unió per la innovació

1.1.2.23. Percentatge exportacions mitjana-alta tecnologia sobre exportacions totals

La caiguda del pes de les exportacions de mitjana-alta tecnologia sobre el total d'exportacions a la província de Barcelona i Catalunya iniciada l'any 2007 es frena en els darrers anys. L'any 2011 es registren a la província de Barcelona i Catalunya valors similars als de l'any 2008. Al conjunt d'Espanya, no obstant això, el pes de les exportacions d'alta tecnologia sobre el total de les exportacions continua disminuint any rere any de manera continuada des del 2007.

Introducció

El pes de les exportacions de productes d'alta tecnologia sobre el total de les exportacions és un indicador de la iniciativa "Unió per la innovació" que té com a objectiu millorar les condicions generals i l'accés al finançament per a recerca, desenvolupament i innovació i garantir el creixement i l'ocupació a partir de la generació de noves idees i productes. Aquest indicador, a més, s'emmarca dintre de la prioritat de creixement intel·ligent que busca desenvolupar una economia basada en el coneixement i la innovació. L'indicador sorgeix del document de referència.

Metodologia

L'indicador es defineix com el percentatge d'exportacions de mitjana-alta tecnologia sobre les exportacions totals. Es consideren exportacions d'alta tecnologia les exportacions de productes classificats segons intensitat de coneixement. Aquesta classificació inclou els següents grups de productes: productes químics bàsics; productes agroquímics; pintures i similars; sabons, detergents i productes cosmètics; fibres artificials i sintètiques; armes i munició; motors, transformadors i generadors elèctrics; cables i dispositius de cablatge; llums elèctrics i aparells d'il·luminació; electrodomèstics i maquinària d'ús general; maquinària agrària i forestal; vehicles de motor remolcs i semiremolcs; carrosseries, components, peces i accessoris de vehicles de motor; locomotores i material ferroviari; vehicles de combat; i instruments i subministraments mèdics i odontològics.

Aquest indicador no és aplicable a l'AMB perquè la màxima desagregació possible és a nivell de província. En aquest sentit, la unitat d'anàlisi és la província de Barcelona.

La font de dades utilitzada per analitzar la composició de les exportacions del conjunt d'Espanya, Catalunya i la província de Barcelona és el registre de Duanes de l'Agència Estatal d'Administració Tributària (AEAT).

Resultats

Gràfic 14

Pes de les exportacions de manufactures de mitjana-alta tecnologia sobre el total de les exportacions a tot el món, província de Barcelona, Catalunya i Espanya, 2000-2011

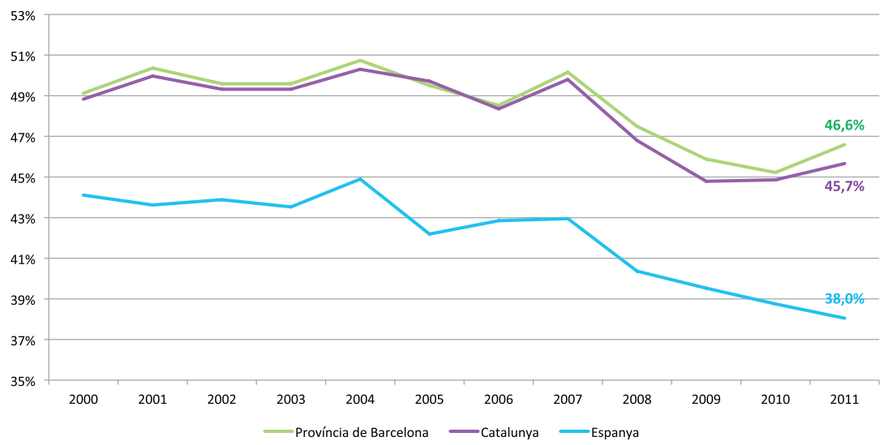

Font: IERMB a partir de l'Agència Estatal d'Administració Tributària (AEAT).

Gràfic 15

Pes de les exportacions de manufactures de mitjana-alta tecnologia sobre el total de les exportacions a la UE-15, província de Barcelona, Catalunya i Espanya; 2000-2011

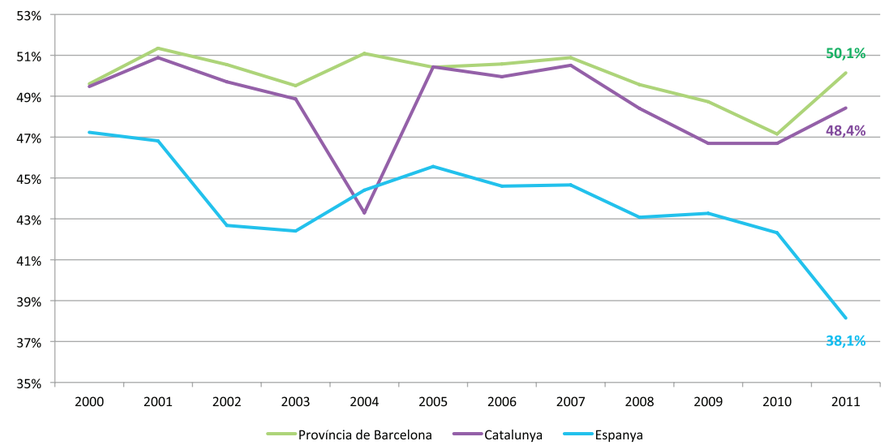

Font: IERMB a partir de l'Agència Estatal d'Administració Tributària (AEAT).

Gràfic 16

Variació interanual de les exportacions de manufactures de mitjana-alta tecnologia a tot el món, província de Barcelona, Catalunya i Espanya; 2001-2011

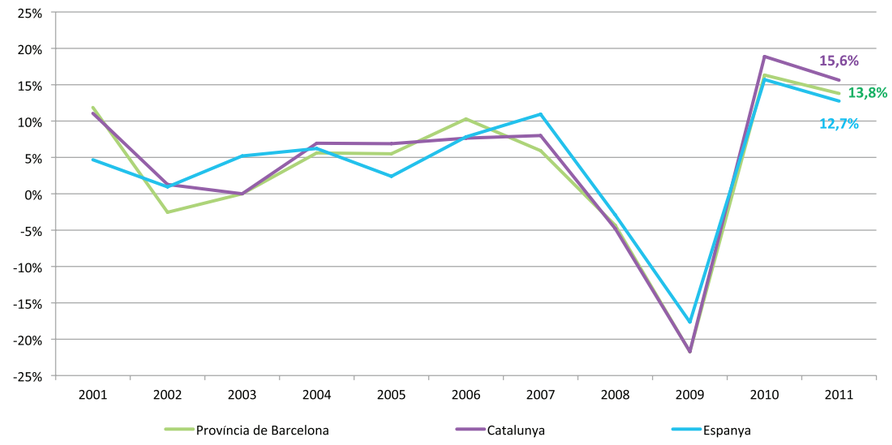

Font: IERMB a partir de l'Agència Estatal d'Administració Tributària (AEAT).

Gràfic 17

Variació interanual de les exportacions de manufactures de mitjana-alta tecnologia a la UE-15, província de Barcelona, Catalunya i Espanya; 2001-2011

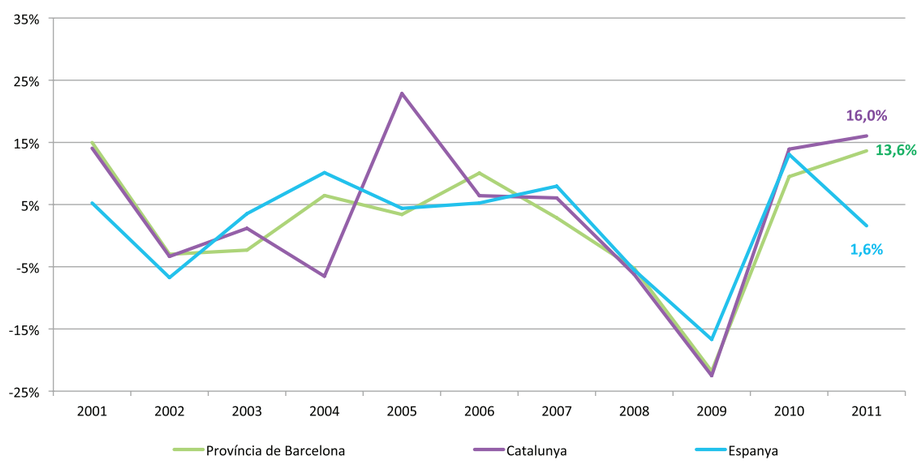

Font: IERMB a partir de l'Agència Estatal d'Administració Tributària (AEAT).

Comentari sobre els resultats

El pes de les exportacions de mitjana-alta tecnologia[9] sobre el total de les exportacions a tot el món de la província de Barcelona es troba el 2011 en el 46,6%. A Catalunya, el valor d'aquest indicador l'any 2011 és el 45,7% i a Espanya el 38%. Si la destinació de les exportacions és la Unió Europea (UE-15), aquest pes s'incrementa fins el 50% per a la província de Barcelona, el 48,4% per a Catalunya i el 38,1% per a Espanya.

L'evolució temporal d'aquest indicador mostra com la caiguda del pes de les exportacions[10] de mitjana-alta tecnologia sobre el total d'exportacions a la província de Barcelona i Catalunya iniciada l'any 2007 es frena en els darrers anys. L'any 2011 es registren a la província de Barcelona i Catalunya valors similars als de l'any 2008. Al conjunt d'Espanya, no obstant això, el pes de les exportacions d'alta tecnologia sobre el total de les exportacions continua disminuint any rere any de manera continuada des del 2007.

[9] Manufactures d'alta tecnologia.
[10] El comentari és vàlid tant per a les exportacions a tot el món com per a les exportacions a la Unió Europea (UE-15).

2. Creixement sostenible

1. Canvi climàtic/Energia

0. Indicadors principals

2.1.0.03. Emissions de gasos d'efecte hivernacle

La Unió Europea ha assolit una reducció global de les emissions de gasos d'efecte hivernacle (GEH) d'acord amb el Protocol de Kyoto de 1997 sobre el canvi climàtic (en vigor des del 2005; almenys una reducció del 5% de mitjana en el període 2008-2012 respecte l'any base de 1990). Espanya, pel seu nivell de desenvolupament podia augmentar un 15% les seves emissions respecte l'any 1990, però a l'any 2010 estava per sobre del 20%.
L'AMB no ha contribuït prou a assolir els compromisos del Protocol de Kyoto (2008-2012) en relació amb el conjunt de la UE-15. El repte actual és disminuir les emissions de GEH sense comprometre el desenvolupament econòmic, tot contribuint al nou objectiu de la UE-27 especificat en l'Estratègia 2020, que és reduir les emissions en un 20% respecte l'any base (1990). Europa continua la línia de tendència, mentre que Espanya i Catalunya novament s'allunyen dels objectius (10%).

Introducció

Aquest indicador fa referència directa a un dels principals objectius de l'Estratègia 2020, que és reduir en un 20% respecte l'any base (1990) les emissions de gasos d'efecte hivernacle (GEH) a Europa. L'objectiu es reparteix de forma diferenciada entre els països que conformen la Unió Europea. En el cas d'Espanya correspon a un 10%.

Metodologia

En el cas de l'AMB es proposa utilitzar com a indicador les emissions equivalents de CO_2 procedents del consum elèctric del sector domèstic. S'utilitza el mix elèctric espanyol que calcula el Ministeri d'Indústria, Energia i Turisme. L'indicador és aplicable a nivell municipal. Les dades es poden obtenir de l'Institut Català de l'Energia i l'Oficina de Canvi Climàtic de Catalunya. Les dades d'emissions per a Espanya es poden calcular a partir d'Eurostat.

Resultats

Gràfic 18

Índex d'emissions de gasos d'efecte hivernacle (GEH) l'any 2010 i objectiu del Protocol de Kyoto (2008/2012) per a la EU-27, EU-15, països EU-15 i Catalunya (Índex 0 = 1990, 2000-2012)

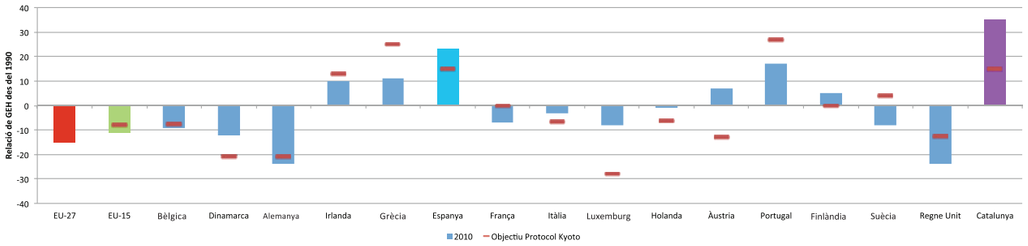

Nota: L'objectiu del Protocol de Kyoto assignat a Catalunya és el mateix que el d'Espanya.

Font: IERMB a partir de Oficina del Canvi Climàtic de Catalunya, Eurostat i Comissió Europea.

Gràfic 19

Evolució de l'índex d'emissions de gasos d'efecte hivernacle (GEH) per a la UE-27, UE-15, Espanya i Catalunya amb els objectius del Protocol de Kyoto (2008/2012) i els objectius de l'Estratègia Europa 2020 (Índex 100 = 1990; any d'aplicabilitat a partir del 2000, 1990-2010)

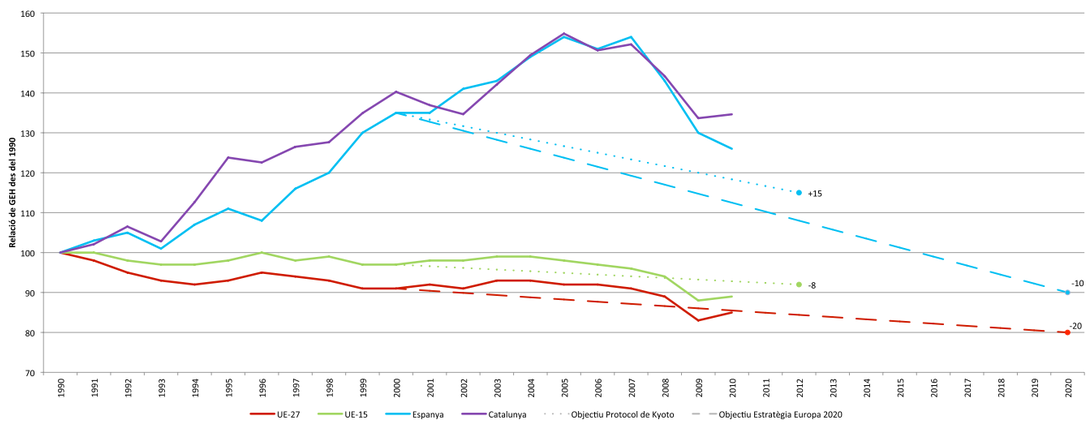

Nota: El *Roadmap for moving to a low carbon economy in 2050* proposa un objectiu de reducció de les emissions de gasos d'efecte hivernacle del 80-95%.

Font: IERMB a partir d'Eurostat i Oficina del Canvi Climàtic de Catalunya.

Gràfic 20

Evolució de les emissions de gasos d'efecte hivernacle (GEH; en t CO_2 eq./hab.) a la EU-27, Espanya i Catalunya (1990-2010)

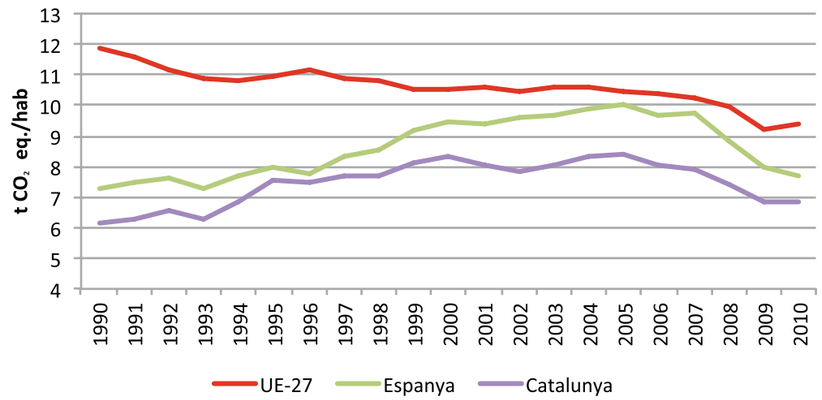

Font: IERMB a partir d'Eurostat, Oficina del Canvi Climàtic de Catalunya i Idescat.

Gràfic 21

Proporció d'emissions de gasos d'efecte hivernacle (GEH) per sector i consum d'energia final per habitant a la EU-27, Espanya i Catalunya (2007-2010)

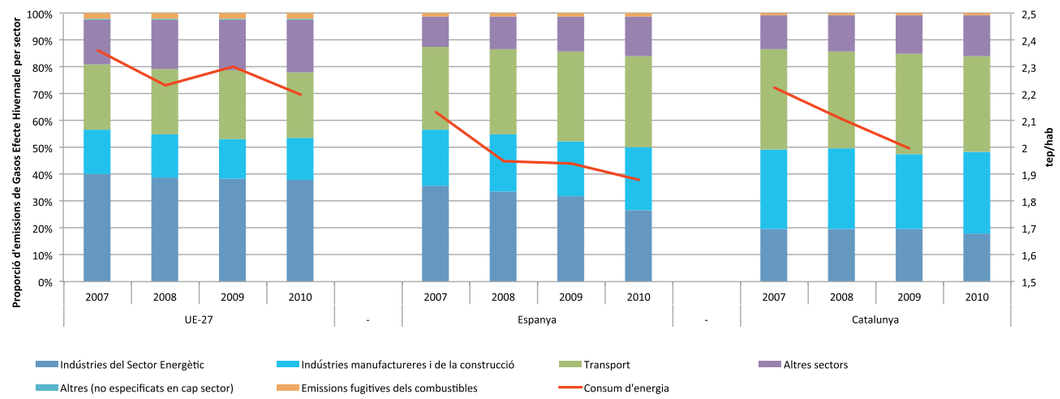

Font: IERMB a partir d'Eurostat, Oficina del Canvi Climàtic de Catalunya i Idescat.

Gràfic 22

Evolució del consum d'energia elèctrica per habitant a la EU-27, Espanya, Catalunya, AMB i Barcelona

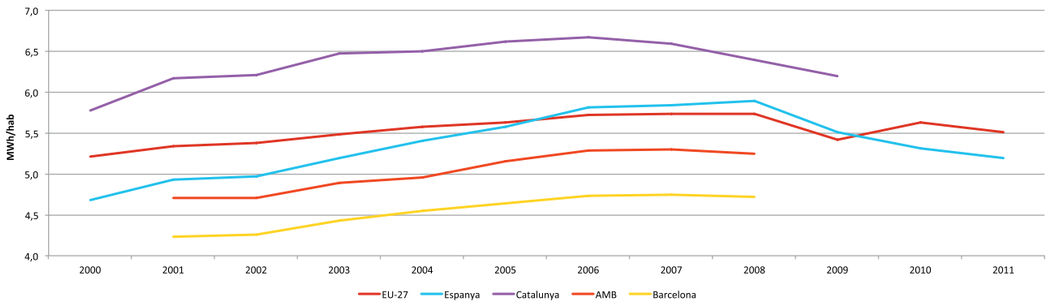

Nota: S'expressen els resultats segons la disponibilitat temporal de les dades.

Font: IERMB a partir de l'Institut Català de l'Energia, Eurostat, Instituto Nacional de Estadística i Institut d'Estadística de Catalunya.

Gràfic 23

Evolució del repartiment del consum elèctric per sector i de les emissions de CO_2 per consum elèctric per habitant a l'AMB (2001-2008)

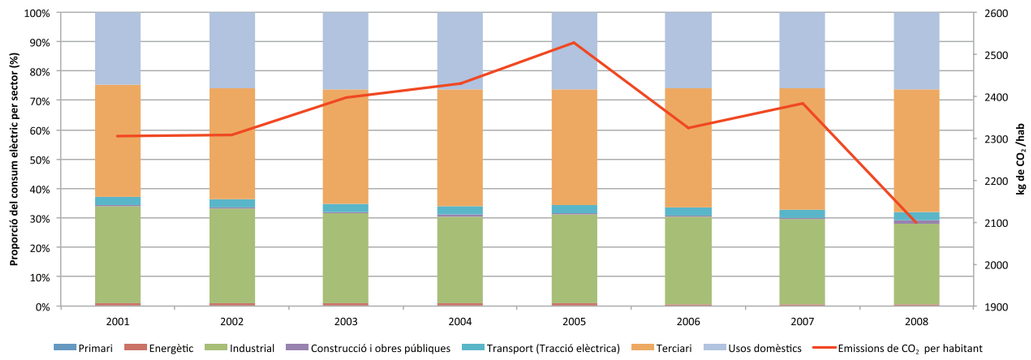

Nota: S'expressen els resultats segons la disponibilitat temporal de les dades.

Font: IERMB a partir de l'Institut Català de l'Energia i l'Idescat.

Gràfic 24

Consum elèctric per habitant per sectors dels municipis de l'AMB (2008)

Font: IERMB a partir de l'Institut Català de l'Energia i l'Institut d'Estadística de Catalunya.

Gràfic 25

Emissions de CO_2 per habitant del consum elèctric del sector domèstic per a cadascun dels municipis de l'AMB (2008)

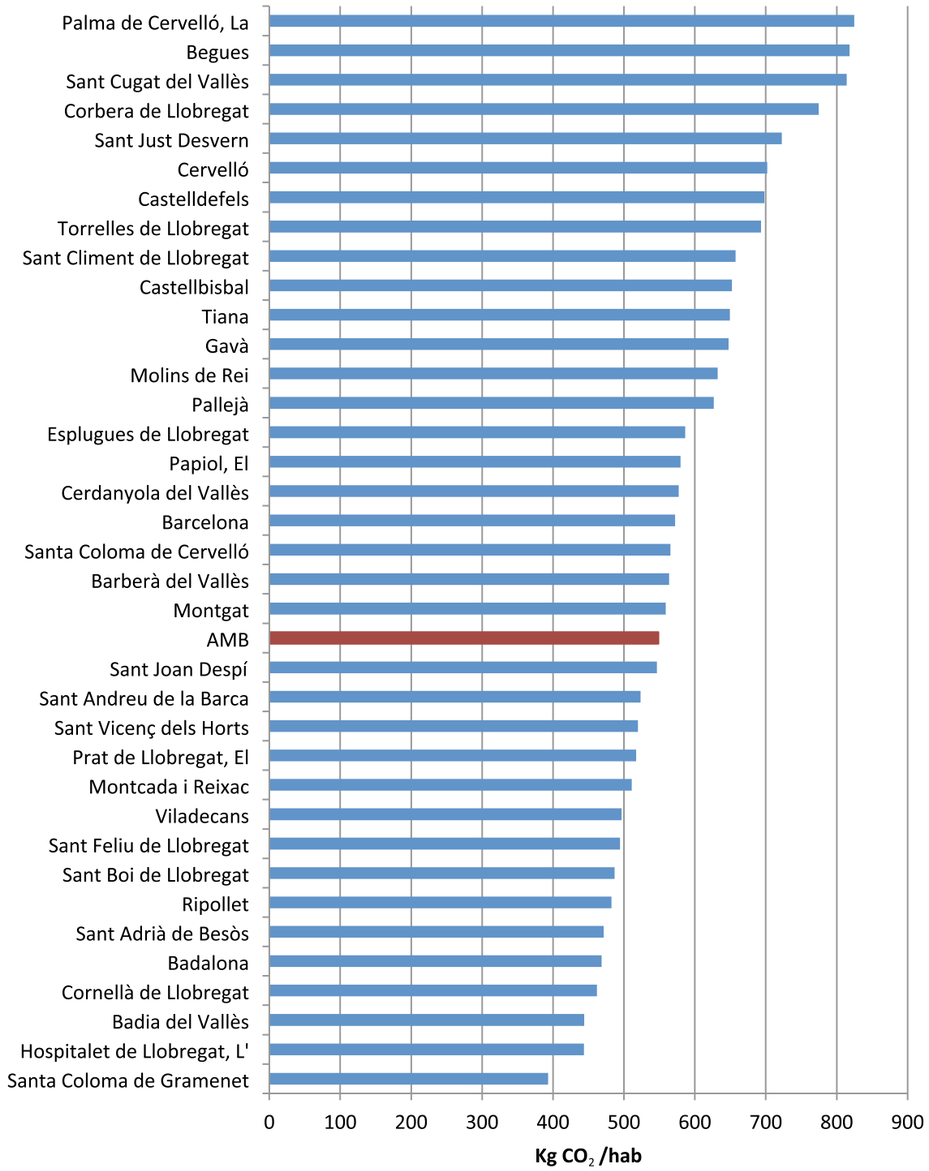

Nota: Per als càlculs s'ha utilitzat el mix elèctric espanyol.

Font: IERMB a partir de l'Institut Català de l'Energia i el Ministeri d'Indústria, Energia i Turisme.

Gràfic 26

Evolució de les emissions de gasos d'efecte hivernacle (tones CO_2/ habitant) a les megaregions europees

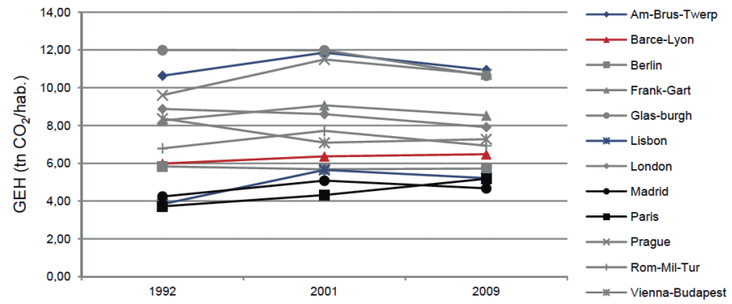

Font: IERMB a partir de United States Energy Information Administration (USEIA) i dades satel·litals (DMSP-OLS).

Comentari sobre els resultats

Després de signar l'any 1997 el Protocol de Kyoto sobre el canvi climàtic (en vigor des del 2005), el conjunt de la Unió Europea ha assolit una reducció global de les emissions de GEH (almenys un 5 % de mitjana en el període 2008-2012, respecte l'any base 1990), tot i que l'acompliment dels compromisos establerts ha variat molt entre els diferents països. Espanya, pel seu nivell de desenvolupament podia augmentar un 15% les seves emissions respecte l'any 1990, però l'any 2010 ja estaven per sobre del 20%. A Catalunya l'augment de les emissions encara ha estat més significatiu: per sobre del 30%. L'AMB ha contribuït ben poc a l'assoliment dels objectius del Protocol de Kyoto.

Tant Espanya com Catalunya són lluny d'acomplir els compromisos de Kyoto, i més en relació amb el conjunt de la UE-15. El repte actual és disminuir les emissions de GEH per habitant de manera que no comprometi el desenvolupament econòmic, així com contribuir als nous objectius de l'Estratègia 2020 respecte el conjunt de la UE-27.

Les emissions de GEH per habitant d'Espanya i Catalunya estan per sota del global de la UE-27. L'evolució de les emissions per habitant en aquests territoris va marcar un màxim històric el 2005, any a partir del qual s'observa una tendència a la baixa, accentuada per l'actual crisi econòmica i financera.

El sector energètic és un dels principals contribuïdors a les emissions de GEH. L'evolució de les emissions de CO_2 per càpita derivades del consum elèctric a l'AMB també ha experimentat una tendència a la baixa des del 2005.

Les dades a nivell municipal corresponen a les emissions equivalents de CO_2 procedents del consum elèctric del sector domèstic l'any 2008. Es detecten variacions de més del 100% entre municipis, la qual cosa suggereix un llarg recorregut en l'aplicació de polítiques d'eficiència energètica i reducció d'emissions de GEH.

Finalment, s'ha de destacar que la megaregió Barcelona-Lió presenta unes emissions de CO_2 per habitant comparativament inferior a la mitjana de megaregions europees, amb una notable eficiència en el consum d'energia primària. En un futur proper caldrà desenvolupar polítiques econòmiques i territorials cap a una millora de la sostenibilitat a escala megaregional.

2. Creixement sostenible
1. Canvi climàtic/Energia
0. Indicadors principals

2.1.0.06. Consum d'energies renovables

Tant la Unió Europea com Espanya segueixen una línia tendencial cap a l'assoliment d'aquest objectiu prioritari de l'Estratègia 2020, que busca augmentar el pes de les energies renovables fins a un 20% del consum final d'energia respecte l'any base (1990). Es pretén reduir les emissions de gasos d'efecte hivernacle i disminuir la forta dependència energètica d'Europa (més del 50 %, gairebé el 80% a Espanya).
L'evolució de Catalunya cap a la implantació d'energies renovables és inferior que la mitjana europea, així doncs necessari un esforç addicional si es vol contribuir als objectius fixats per al conjunt de la Unió Europea. L'AMB i, en concret, el municipi de Barcelona, hi contribueixen de manera pràcticament residual.

Introducció

Aquest indicador es construeix a partir d'un dels objectius principals de l'Estratègia 2020, que busca augmentar el pes de les energies renovables en el conjunt de la Unió Europea fins un a 20% del consum final d'energia respecte l'any base (1990). Aquest és el mateix objectiu al qual s'ha compromès Espanya i, en conseqüència, Catalunya.

Metodologia

En el cas de l'AMB es proposa utilitzar com a indicador la quantitat d'energia elèctrica generada per fonts renovables per habitant. Les dades provenen de l'Institut Català de l'Energia i de l'Agència de l'Energia de Barcelona. Les dades de producció d'electricitat per fonts renovables es poden comparar amb les d'Espanya i Europa, ja que s'obtenen d'Eurostat.

Gràfic 27

Percentatge d'energies renovables per a la UE-27 i els 27 països (2009), i objectius de l'Estratègia Europa 2020 (2010 i Catalunya 2009)

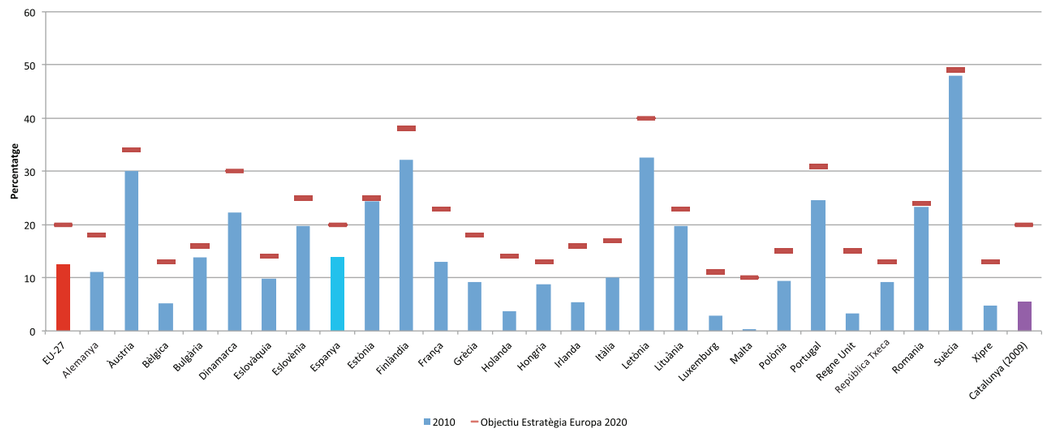

Font: IERMB a partir d'Eurostat.

Gràfic 28

Percentatge d'energies renovables respecte al consum d'energia final a la UE-27, Espanya i Catalunya, i objectius de l'Estratègia Europa 2020 (2004-2010)

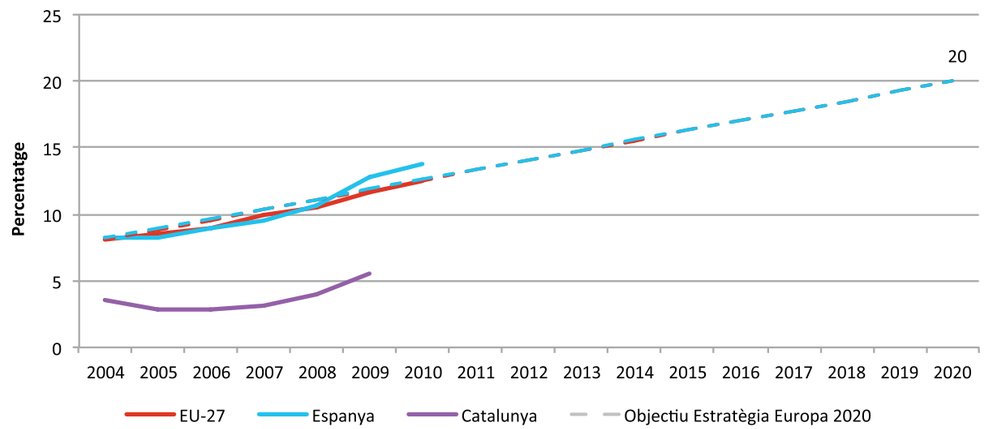

Font: IERMB a partir d'Eurostat i l'Institut Català de l'Energia.

Gràfic 29

Dependència energètica de la UE-27, els 27 països i Catalunya (2010)

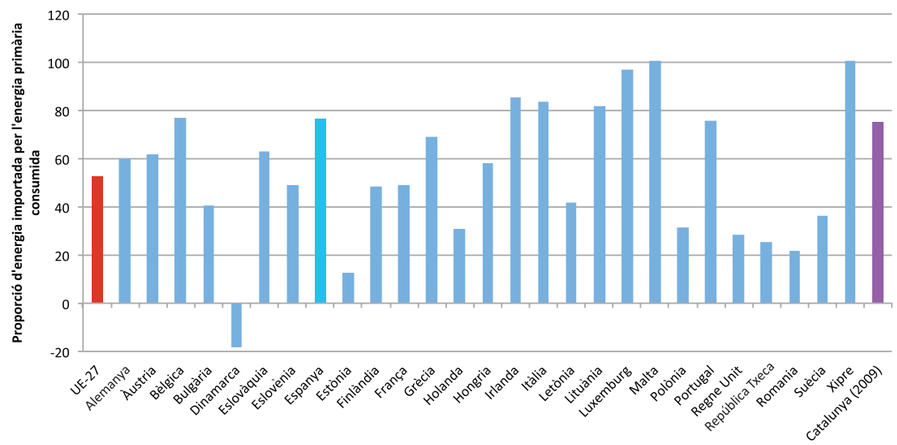

Font: IERMB a partir d'Eurostat i l'Institut Català de l'Energia.

Gràfic 30

Evolució de la dependència energètica de la UE-27, selecció de països de la UE-27, Espanya i Catalunya (1998-2010)

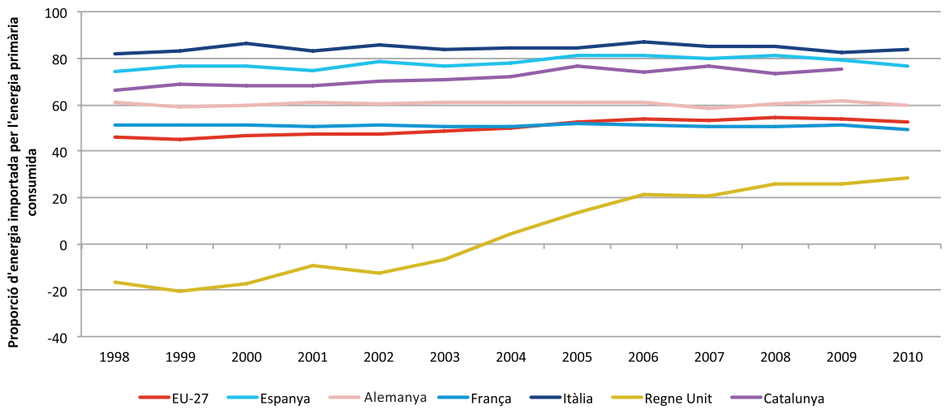

Font: IERMB a partir d'Eurostat i l'Institut Català de l'Energia.

Gràfic 31

Evolució del percentatge d'energia elèctrica generada a partir de fonts renovables de la UE-27, Espanya, Catalunya i AMB, i els objectius que indica la directiva relativa a la promoció de l'electricitat generada a partir de fonts d'energia renovable (Directiva europea 2001/77/EC) (1990-2010)

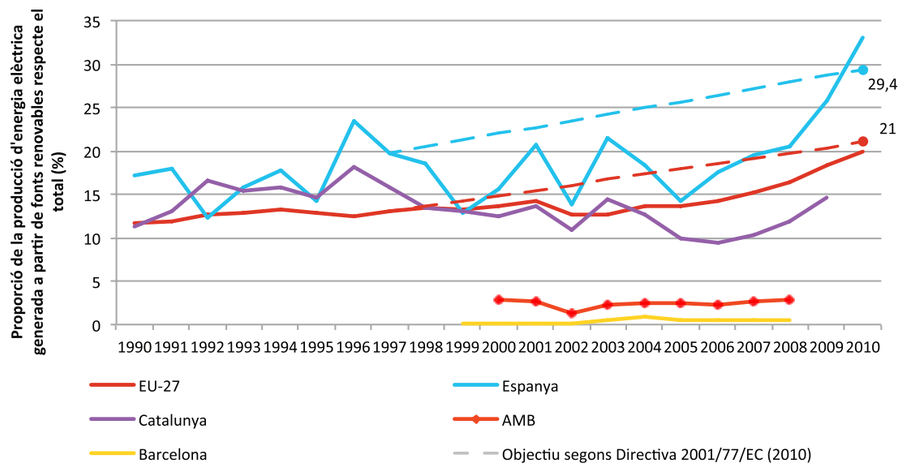

Nota: Les energies renovables inclouen: biogàs, solar fotovoltaica, hidràulica i residus sòlids urbans (component renovable). Les energies no renovables inclouen: gas natural, gasoil, fueloil, residus industrials no renovables i residus sòlids urbans (component no renovable).

Font: IERMB a partir de l'Institut Català de l'Energia i Eurostat.

Gràfic 32

Evolució de la generació d'energia per tipus de font renovable al municipi de Barcelona (1999-2000)

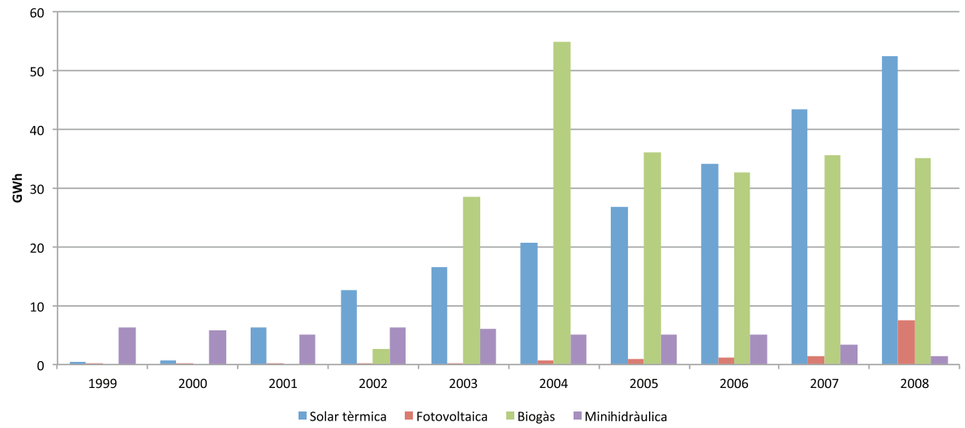

Font: IERMB a partir de l'Agència de l'Energia de Barcelona.

Gràfic 33

Evolució del percentatge de potència d'energia elèctrica instal·lada per tipologia de les instal·lacions a l'AMB (2000-2009)

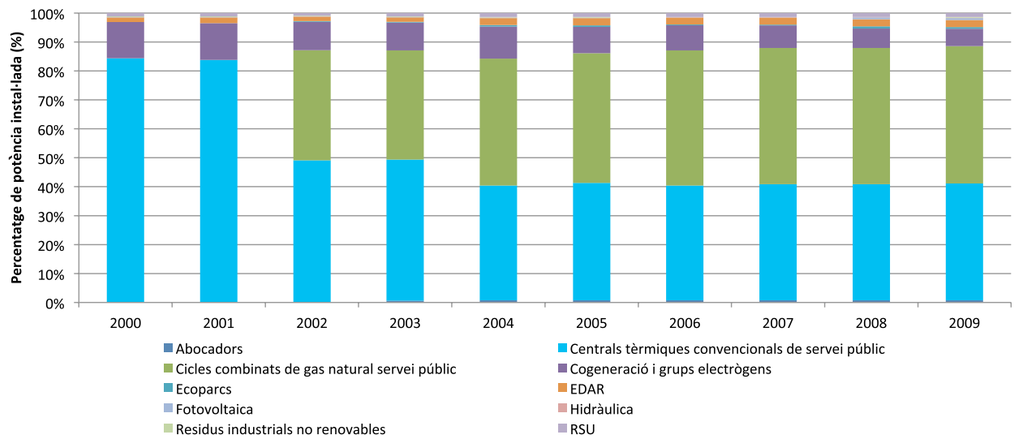

Font: IERMB a partir de l'Institut Català de l'Energia.

Comentari sobre els resultats

La Unió Europea s'ha compromès a augmentar el pes de les energies renovables fins un 20% del consum final d'energia (2020) respecte l'any base (1990). Aquest objectiu pretén contribuir a reduir significativament les emissions de gasos d'efecte hivernacle i reduir la dependència energètica.

Tant la Unió Europea com Espanya segueixen la línia tendencial cap a l'assoliment d'aquest objectiu prioritari de l'Estratègia 2020. En canvi, l'evolució de Catalunya cap a la implantació d'energies renovables és més lenta, cosa que farà necessari un esforç addicional si es vol contribuir als objectius fixats per al conjunt de la Unió Europea.

La Unió Europea va plantejar la promoció d'energies renovables en el sector elèctric (Directiva Europea 2001/77/EC) amb l'objectiu d'assolir un 21% d'energia elèctrica generada procedent de fonts renovables l'any 2010 (Espanya un 29,4%). Espanya va complir aquest objectiu, i la Unió Europea va estar molt propera a complir-lo. Catalunya només hi contribueix en un 15%, i l'AMB i, en concret, el municipi de Barcelona, hi contribueixen de forma molt minsa.

A l'AMB la potència instal·lada és, majoritàriament, de centrals tèrmiques. Des de l'any 2002 s'han imposat les centrals de cicles combinats de gas natural. En el cas de Barcelona, la producció d'energia que ha tingut una evolució més important dintre les tecnologies emprades és la tèrmica. El biogàs també hi ha tingut un pes significatiu.

2. Creixement sostenible
1. Canvi climàtic/Energia
0. Indicadors principals

2.1.0.09. Eficiència energètica

La intensitat energètica, entesa com la relació entre el consum energètic i el producte interior brut, decreix en els darrers anys a Europa, i manifesta així una important dissociació entre el consum d'energia i l'activitat econòmica. Segons l'Estratègia 2020 el conjunt de la Unió Europea hauria de reduir encara més el seu consum d'energia primària, fins a un 20% respecte de l'escenari tendencial de 2020 (Espanya un 25,20%).
Espanya i Catalunya manifesten una progressiva disminució de la intensitat energètica, en línia amb la tendència europea. L'AMB té una intensitat del consum elèctric de 161 kWh/milers d'euros pel 2008, amb marcades diferències en funció de l'activitat econòmica del municipi.

Introducció

Aquest indicador es relaciona amb un dels principals objectius de l'Estratègia 2020, que és reduir en un 20% el consum d'energia primària total previst el 2020 per al conjunt de la Unió Europea. El propòsit és deslligar el consum de recursos de l'activitat econòmica, tot disminuint la intensitat energètica de l'economia. L'objectiu per al cas d'Espanya és una disminució del 25,2% del consum d'energia primària respecte l'escenari tendencial 2020.

Metodologia

En el cas de l'AMB es proposa utilitzar la intensitat d'energia elèctrica, que es defineix com la quantitat d'energia elèctrica consumida per producte interior brut. Les dades energètiques s'han obtingut, a escala municipal, de l'Institut Català de l'Energia. Les dades del PIB per municipi (>5.000 habitants) provenen de l'Institut d'Estadística de Catalunya. Les dades a escala de la Unió Europea i dels països membres provenen d'Eurostat.

Resultats

Gràfic 34

Consum d'energia primària per a la UE-27, els 27 països i Catalunya, i objectiu de l'Estratègia 2020 (2010)

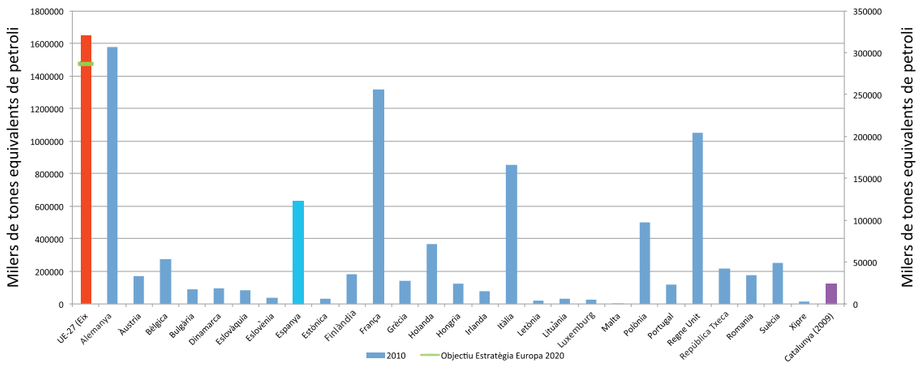

Font: IERMB a partir de l'Institut d'Energia de Catalunya i Eurostat.

Gràfic 35

Evolució de la intensitat energètica de la UE 27, Espanya i Catalunya (1995 - 2011)

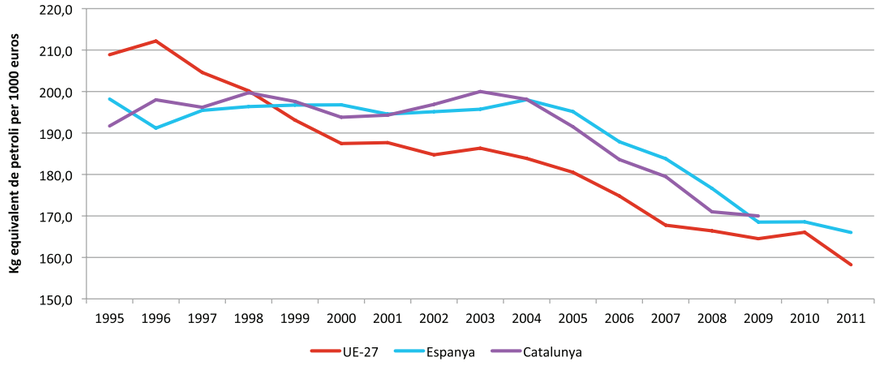

Nota: La intensitat energètica de la UE-27 i d'Espanya s'ha obtingut de la divisió entre el consum energètic i el PIB en volums encadenats de l'any 2000. La informació per a Catalunya s'ha obtingut directament de l'ICAEN.

Font: IERMB a partir d'Eurostat i l'ICAEN.

Gràfic 36

Evolució de l'índex en base 2000 del PIB, consum energètic i intensitat energètica del consum energètic primari de la Unió Europea (Índex 100 = 2000, 1995-1011)

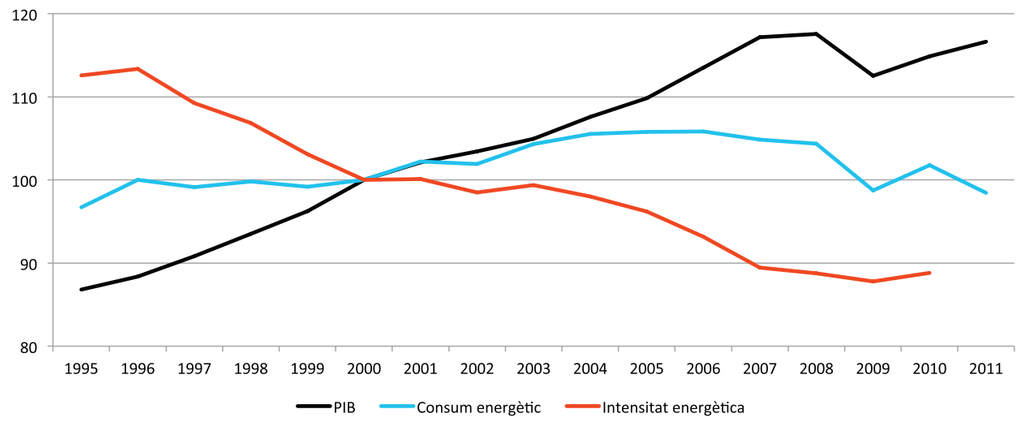

Nota: el PIB és en milions d'euros en volums encadenats, any de referència: 2005. El consum energètic s'expressa en milers de TOE, i la intensitat energètica s'obté a partir del consum interior brut d'energia dividit pel PIB (kg equivalents de petroli per 1000).

Font: IERMB a partir d'Eurostat.

Gràfic 37

Evolució de l'índex en base 2000 del PIB, consum energètic i intensitat energètica del consum energètic final de Catalunya (Índex = 100 = 2000, 1995-2011)

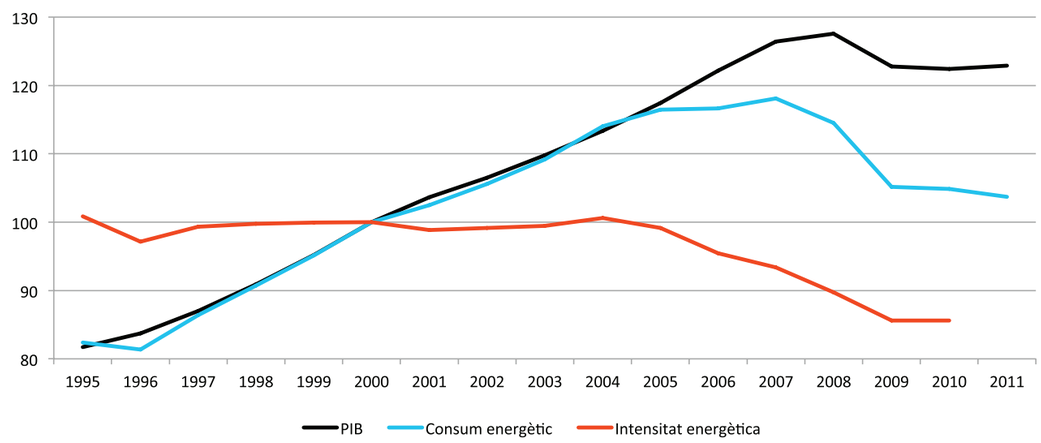

Nota: El PIB entre el 1990 i el 1999 està calculat en base al 2000, i del 2000 al 2009 està calculat en base al 2008.

Font: IERMB a partir de l'Institut Català de l'Energia i l'Institut d'Estadística de Catalunya.

Gràfic 38

Evolució de l'índex en base 2001 del PIB, consum elèctric i intensitat energètica del consum elèctric final de l'AMB (Índex 100 = 2001, 2001-2008)

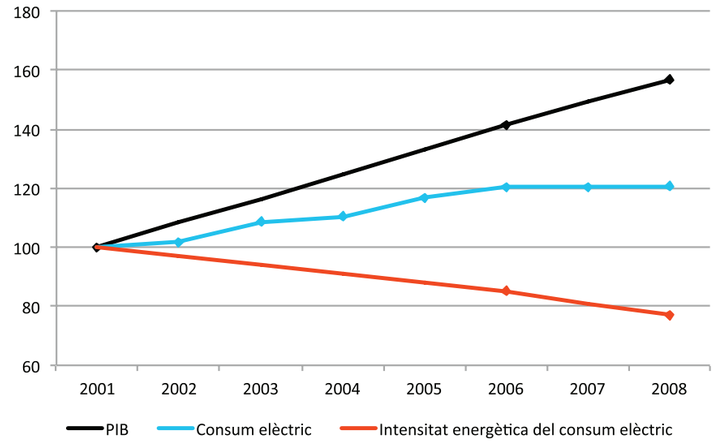

Nota: El PIB municipal només està disponible per als anys: 2001, 2006 i 2008. El PIB de l'AMB és el sumatori de tots els PIB dels municipis de l'AMB de més de 5.000 habitants.

Font: IERMB a partir de l'Institut Català de l'Energia i l'Institut d'Estadística de Catalunya.

Gràfic 39

Evolució de la intensitat energètica del consum elèctric per milers d'euros a la UE-27, selecció de països de la UE-27, Espanya i Catalunya (1995 - 2011)

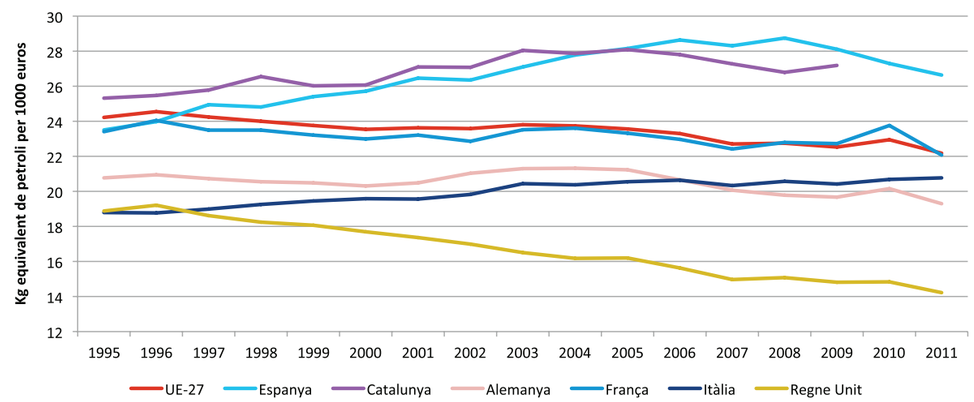

Nota: el PIB és en milions d'euros en volums encadenats, any de referència: 2000. El consum d'energia elèctrica s'expressa en milers de TOE, i la intensitat energètica s'obté a partir del consum d'energia elèctrica final dividit pel PIB (kg equivalents de petroli per 1000 euros).

Font: IERMB a partir d'Eurostat, Institut Català de l'Energia i Idescat.

Gràfic 40

Intensitat energètica del consum d'energia elèctrica final pels municipis de l'AMB (2008)

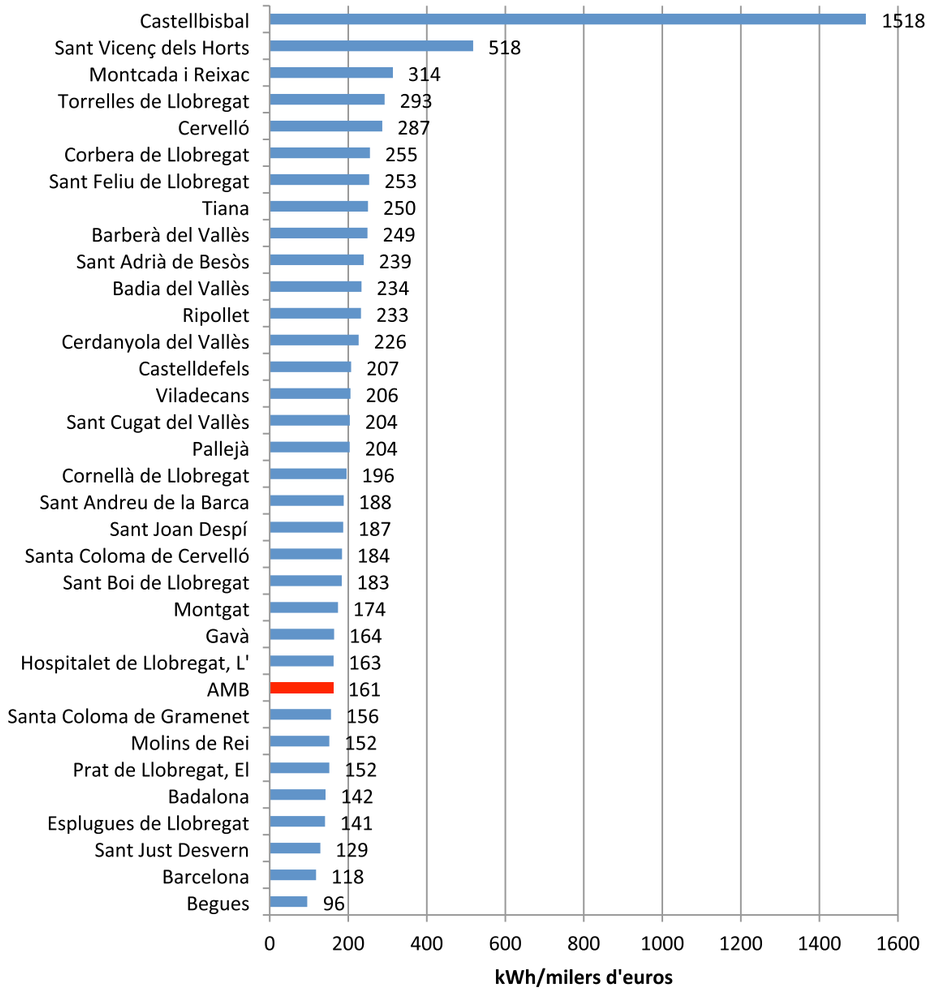

Nota: Els càlculs s'han fet per als municipis més grans de 5.000 habitants. Les dades del PIB són les dades del PIB corrent estimat per l'Idescat.

Font: IERMB a partir de dades de l'Institut Català de l'Energia i l'Institut d'Estadística de Catalunya.

Gràfic 41

Mitjana del consum elèctric domèstic municipal (KWh/hab.) vs. densitat de sòl urbà residencial (hab./ha) a la Regió Metropolitana de Barcelona (2006). S'expressa la línia de tendència

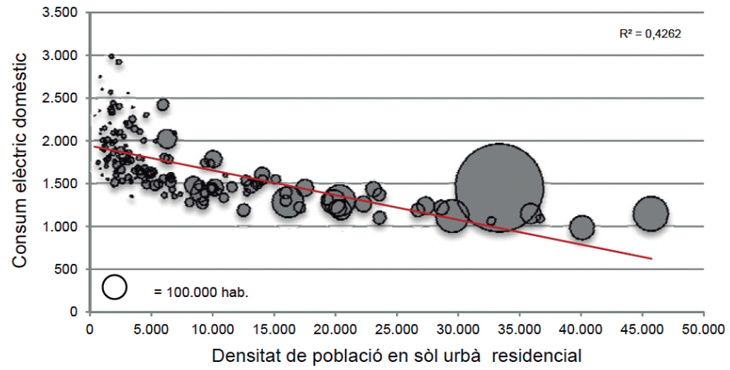

Font: IERMB a partir de l'Agència de l'Energia de Barcelona.

Gràfic 42

Evolució de la intensitat energètica (GJ/milió d'euros) a les megaregions europees (1992-2009)

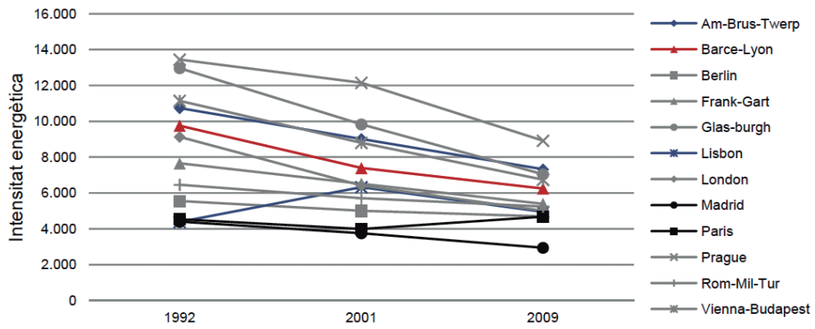

Font: IERMB a partir d'Eurostat, United States Energy Information Administration (USEIA) i dades satel·litals (DMSP-OLS)

Comentari sobre els resultats

Segons l'Estratègia Europa 2020, la Unió Europea hauria de reduir el seu consum d'energia primària fins a un 20% respecte el 2020, segons l'escenari tendencial. L'objectiu global per al 2020 és reduir el consum a l'equivalent de 386Mtep. Aquesta reducció es concreta de forma diferenciada segons els països (Espanya un 25,20%).

Els països que més energia consumeixen són Alemanya, França, el Regne Unit, Itàlia i Espanya. Per poder reduir aquest consum d'energia és important disminuir la intensitat energètica, que correspon a l'energia consumida per unitat del PIB. A Europa, Espanya i Catalunya s'observa una progressiva dissociació entre consum elèctric i activitat econòmica.

La megaregió Barcelona-Lió mostra una clara disminució de la intensitat energètica, en línia amb la tendència d'aquestes grans xarxes urbanes policèntriques, que configuren una nova unitat econòmica a Europa, fonamentada en les economies d'aglomeració i del coneixement.

L'AMB té una intensitat del consum elèctric de 161 kWh/milers d'euros per al 2008, amb marcades diferències en funció del municipi. Hi ha una relació entre el model de desenvolupament urbà i el consum elèctric del municipi, i en general, densitats urbanes més elevades impliquen un menor consum d'energia elèctrica en el sector domèstic per habitant. D'altra banda, destacar la intensitat d'energia elèctrica a Castellbisbal (1518 kWh/milers d'euros) a causa de l'elevada indústria que concentra el municipi.

2. Creixement sostenible

1. Canvi climàtic/Energia

1. Una Europa eficient en l'ús dels recursos

2.1.1.04. Organitzacions amb certificació de gestió ambiental (EMAS)

La Unió Europea ha dissenyat un sistema de millora ambiental, el Registre EMAS (Environmental Management and Audit System), de caràcter voluntari, que té per objectiu millorar l'eficiència energètica i reduir l'impacte ambiental de les organitzacions i centres empresarials del territori Europeu. La idea a llarg termini és que totes les organitzacions i empreses mesurin, avaluïn i millorin la seva gestió ambiental, en especial aquelles que tenen un impacte important sobre el medi ambient.
Des de la seva creació el sistema de gestió ambiental EMAS ha anat guanyant terreny a Catalunya. Les dades del primer trimestre de 2013 comptabilitzen un total de 433 centres registrats a l'EMAS a Catalunya, nombre que correspon al 34% del total per a Espanya. Un 28% dels centres registrats a Catalunya, és a dir un total de 123, estan ubicats a l'AMB i d'aquests, un 46% al municipi de Barcelona.

Introducció

Aquest és un indicador de la iniciativa "Una Europa eficient en l'ús dels recursos" dintre de la categoria "Transformació de l'economia". El sistema EMAS (Eco-Management and Audit Scheme) és un sistema voluntari de gestió ambiental promogut per la Unió Europea que permet a les organitzacions (i els seus centres de treball), avaluar i millorar el seu comportament ambiental i difondre la informació oportuna al públic en general i a altres parts interessades. És aplicable a tots els sectors d'activitat econòmica, el sector públic i fins i tot el tercer sector. Aquest sistema de gestió ambiental es troba regulat en el Reglament (CE) 1221/2009, de 25 de novembre de 2009, conegut com EMAS III.

Metodologia

L'indicador es defineix com el recompte de les organitzacions i centres amb registre EMAS. Les fonts de dades són Eurostat, el portal emas.eu i el portal emas.cat, i el Ministeri d'Agricultura, Alimentació i Medi Ambient (www.magrama.es). Les dades es poden aplicar a l'Àrea Metropolitana de Barcelona ja que es coneix el municipi d'organitzacions i centres.

Resultats

Gràfic 43

Registres "Eco-Management and Audit Scheme" (EMAS), per organitzacions i centres: Europa i Espanya (2004-2013)

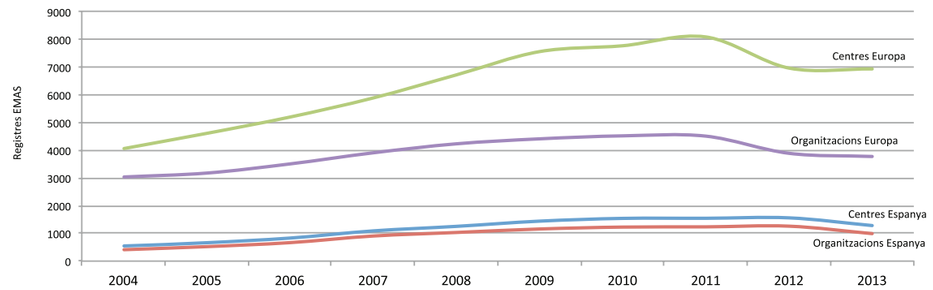

Font: IERMB a partir del Ministeri d'Agricultura, Alimentació i Medi Ambient, i Eurostat.

Gràfic 44

Evolució de registres "Eco-Management and Audit Scheme" (EMAS), per organitzacions i centres a Catalunya (1997-2009)

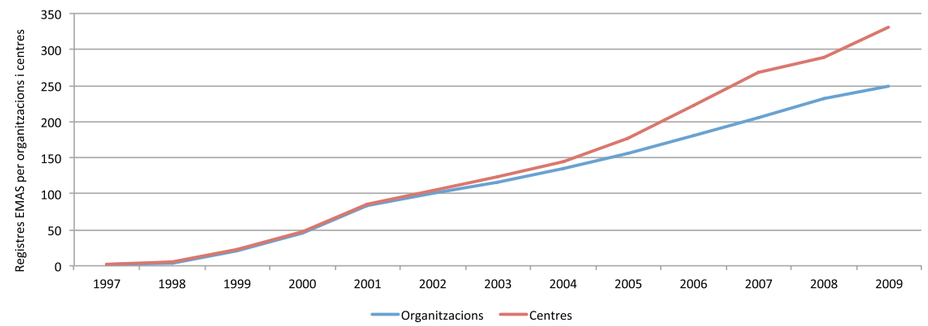

Font: IERMB a partir del Departament de Territori i Sostenibilitat, Generalitat de Catalunya, i Eurostat.

Gràfic 45

Registres "Eco-Management and Audit Scheme" (EMAS), per organitzacions i centres a l'AMB (2013)

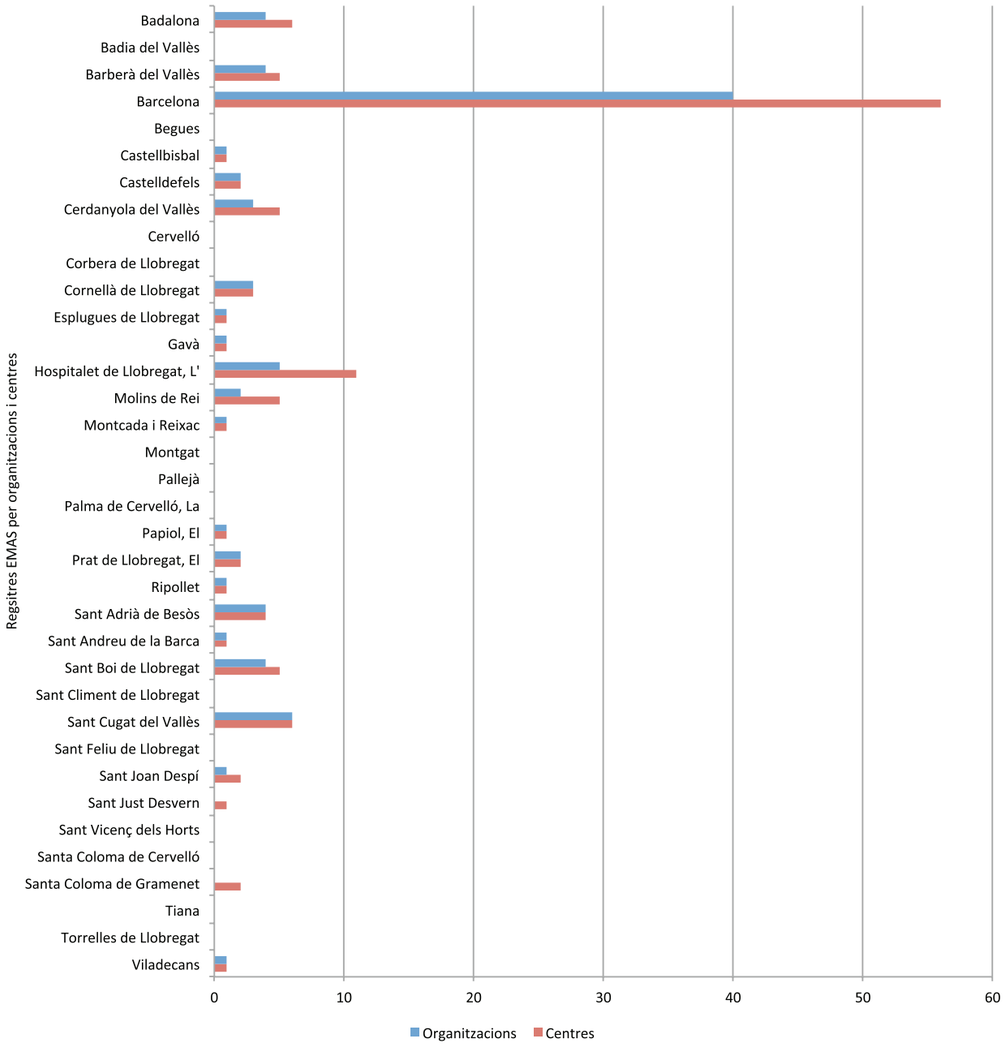

Font: IERMB a partir del Departament de Territori i Sostenibilitat, Generalitat de Catalunya.

Comentari sobre els resultats

Des de la seva creació el 1993 el nombre d'organitzacions i centres al sistema EMAS ha anat augmentat progressivament tant a Europa com a Espanya i Catalunya, fins arribar a l'any 2010, a partir del qual s'hi comença a veure un cert descens. Aquest descens s'explica, d'una banda, per la crisi econòmica i, de l'altra, per un canvi en els criteris de renovacions del registre EMAS, a partir del 2013. Cal recordar que el procés per aconseguir un registre EMAS suposa un sobreesforç en termes de temps i recursos, a causa de les elevades exigències del procés de tramitació, fet que pot tenir un efecte negatiu tant en el nombre de renovacions com en els nous registres.

Les dades del primer trimestre de 2013 comptabilitzen un total de 433 centres registrats al sistema EMAS a Catalunya, nombre que correspon al 34% del total per Espanya. Un 28% dels centres registrats a Catalunya, és a dir, un total de 123, estan ubicats a l'AMB i d'aquests, un 46% al municipi de Barcelona. Cal recordar que el municipi de Barcelona concentra el 64,7% de les empreses registrades (dades de la Secretaria d'Estat de la Seguretat Social per al 2012). Els municipis de Badalona, Cerdanyola del Vallès, Hospitalet de Llobregat, Molins de Rei, Sant Boi de Llobregat, Sant Cugat del Vallès concentren el 30% dels registres EMAS.

2. Creixement sostenible

1. Canvi climàtic/Energia

1. Una Europa eficient en l'ús dels recursos

2.1.1.08. Generació de residus municipals per càpita

En la societat actual el consum de recursos és molt elevat, per això un dels objectius de la Unió Europea és augmentar l'eficiència en la gestió dels recursos. Aquest objectiu implica reduir la generació de residus, ja que molts d'aquests no tornen a ser reutilitzats. La generació de residus per habitant i dia a Espanya i Catalunya s'ha reduït considerablement respecte l'any 2000. No obstant això, encara som molt per sobre de la mitjana de la Unió Europea. La generació de residus municipals a l'AMB durant el 2011 va ser d'1,29 kg per habitant i dia, xifra que mostra una tendència a la baixa. Amb tot, perduren importants diferències en funció del municipi, fet que suggereix que encara queda un llarg camí per recórrer en l'aplicació de polítiques ambientals.

Introducció

Aquest és un indicador de la iniciativa "Una Europa eficient en l'ús dels recursos" dintre la categoria "Transformació de l'economia". Incrementar la prevenció i la reutilització/reciclatge de les deixalles contribueix directament a millorar l'eficiència dels recursos. La generació de residus ha de ser independent del creixement econòmic.

Metodologia

L'indicador es defineix com la quantitat total de residus municipals generats per habitant i dia. L'indicador és aplicable a escala municipal i, per tant, es pot calcular per a l'AMB i Catalunya. Aquestes dades estan publicades a la web de l'Agència de Residus de Catalunya. Les dades de la generació de residus es poden comparar amb Espanya i Europa, ja que la font de les dades per a aquests àmbits és Eurostat.

Resultats

Gràfic 46

Evolució en la generació de residus municipals per habitant i dia de la UE-27, Espanya, Catalunya i Alemanya (2000-2011)

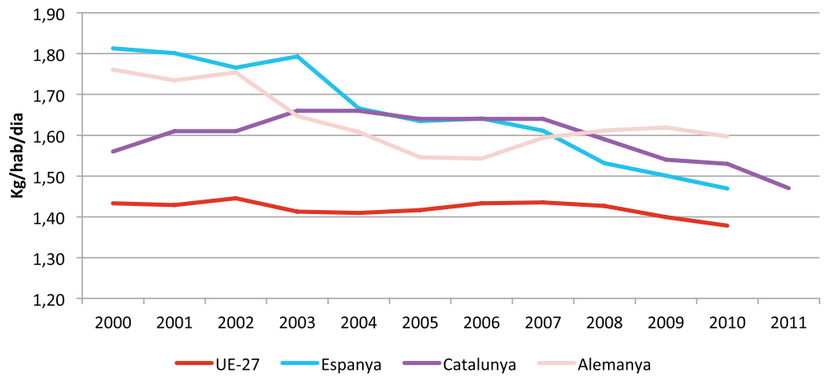

Font: IERMB a partir de l'Agència de Residus de Catalunya i Eurostat.

Gràfic 47

Generació de residus municipals per habitant i dia, per a cadascun dels municipis de l'AMB (2011)

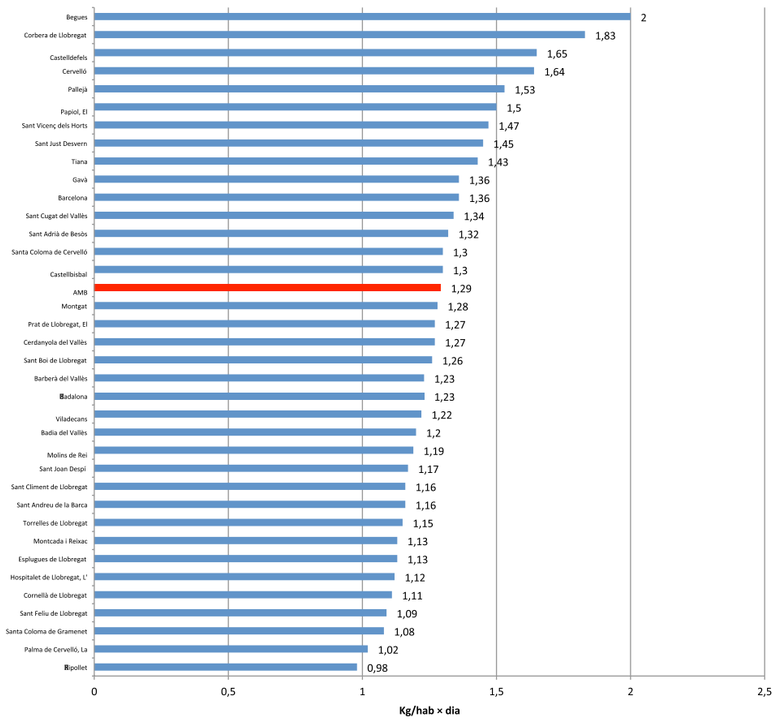

Nota: Les dades representades corresponen a recollides en contenidor i deixalleries. Les dades de rebuig de 2003 de l'AMB (abans EMSHTR) inclouen 137.293,0 tones de fracció resta, destinades a tractament.

Font: IERMB a partir de l'Agència de Residus de Catalunya.

Comentari sobre els resultats

En la societat actual el consum de recursos és molt elevat, per això un dels objectius de la Unió Europea és augmentar l'eficiència en la gestió dels recursos i afavorir un desacoblament entre el creixement econòmic i la generació de residus.

La generació de residus per habitant i dia a la Unió Europea, Espanya i Catalunya s'ha reduït respecte l'any 2000. En comparació, Alemanya també ha reduït la generació de residus però continua generant més residus municipals per habitant.

La generació de residus municipals a l'AMB durant el 2011 va ser d'1,29 kg per habitant i dia. Aquest valor és inferior als valors assolits el 2004 (1,48 kg/hab i dia) i 2007 (1,45 kg/hab i dia). El 2011, el municipi que generava més residus municipals era Begues amb 2 kg/hab i dia, i el municipi que generava menys era Ripollet amb 0,98 kg/hab i dia.

2. Creixement sostenible

1. Canvi climàtic/Energia

1. Una Europa eficient en l'ús dels recursos

2.1.1.09. Recollida selectiva de residus municipals

Dins de l'objectiu de transformació de l'economia cap a un model més sostenible, pren especial importància la gestió eficient dels recursos i, especialment, convertir els residus en nous recursos. La Unió Europea mostra una clara tendència a augmentar els residus municipals separats per reciclar (més d'un 10% en el període 2000-2010). Espanya i Catalunya mostren una tendència similar a l'europea. En el cas de Catalunya amb un augment del 25% que arriba a un 40% de recollida selectiva de residus municipals. A l'AMB es van recollir selectivament el 36,41% dels residus municipals generats l'any 2011. Aquesta dada es molt positiva si la comparem amb la del 2000, que nomes era del 13,6%, però encara tenim un llarg camí de millora, per reduir els residus que finalment van al dipòsit controlat o a valorització energètica (incineració).

Introducció

Aquest és un indicador de la iniciativa "Una Europa eficient en l'ús dels recursos" dintre de la categoria "Transformació de l'economia". Incrementar la prevenció i la reutilització/reciclatge dels residus municipals contribueix directament a millorar l'eficiència dels recursos.

Metodologia

L'indicador es defineix com el percentatge de residus separats per reciclar respecte el total, és a dir, els residus municipals aportats als sistemes públics de recollida (contenidors verd, blau, groc i marró, deixalleries, etc.) entre els residus municipals totals. L'indicador és aplicable a nivell municipal. Les dades estan publicades, per a tots els municipis, catalans a la web de l'Agència de Residus de Catalunya. A partir d'aquestes dades també es pot calcular a nivell de l'AMB i Catalunya.

Resultats

Gràfic 48

Recollida selectiva dels residus municipals. Comparativa de l'evolució de la UE-27 i selecció de països (2000-2011)

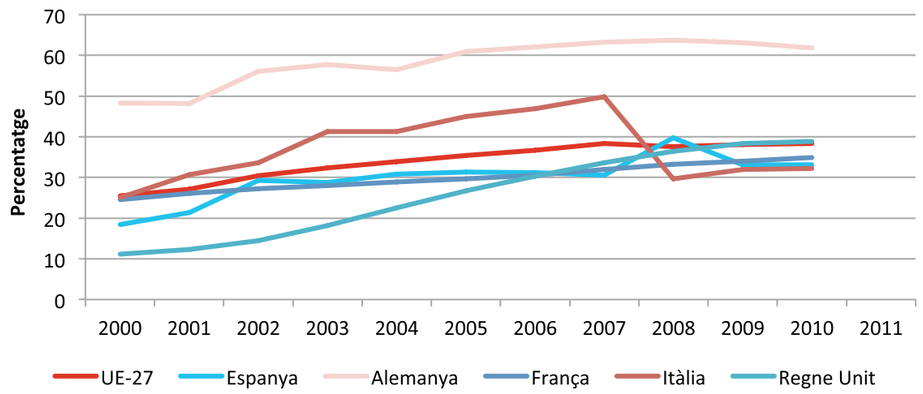

Font: IERMB a partir d'Eurostat (inclou les categories "Material Recycling and Composting").

Gràfic 49

Recollida selectiva dels residus municipals. Catalunya i AMB (2000-2011).

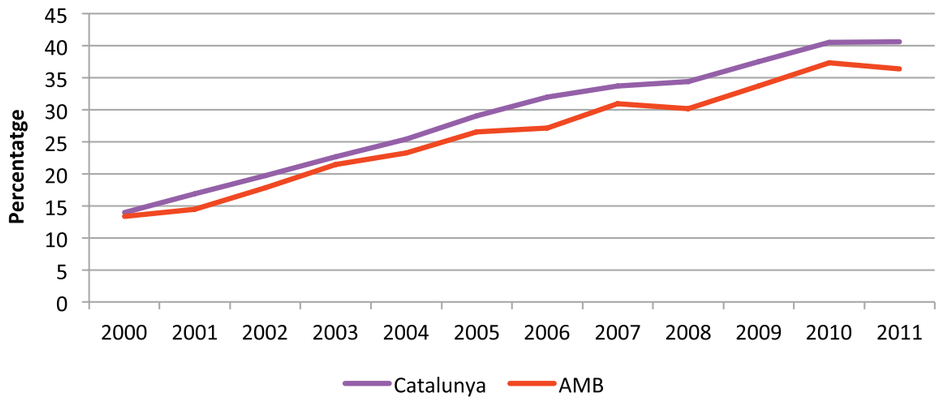

Font: IERMB a partir de l'Agència de Residus de Catalunya.

Gràfic 50

Recollida selectiva de residus municipals, per a cadascun dels municipis de l'AMB (percentatge) (2011)

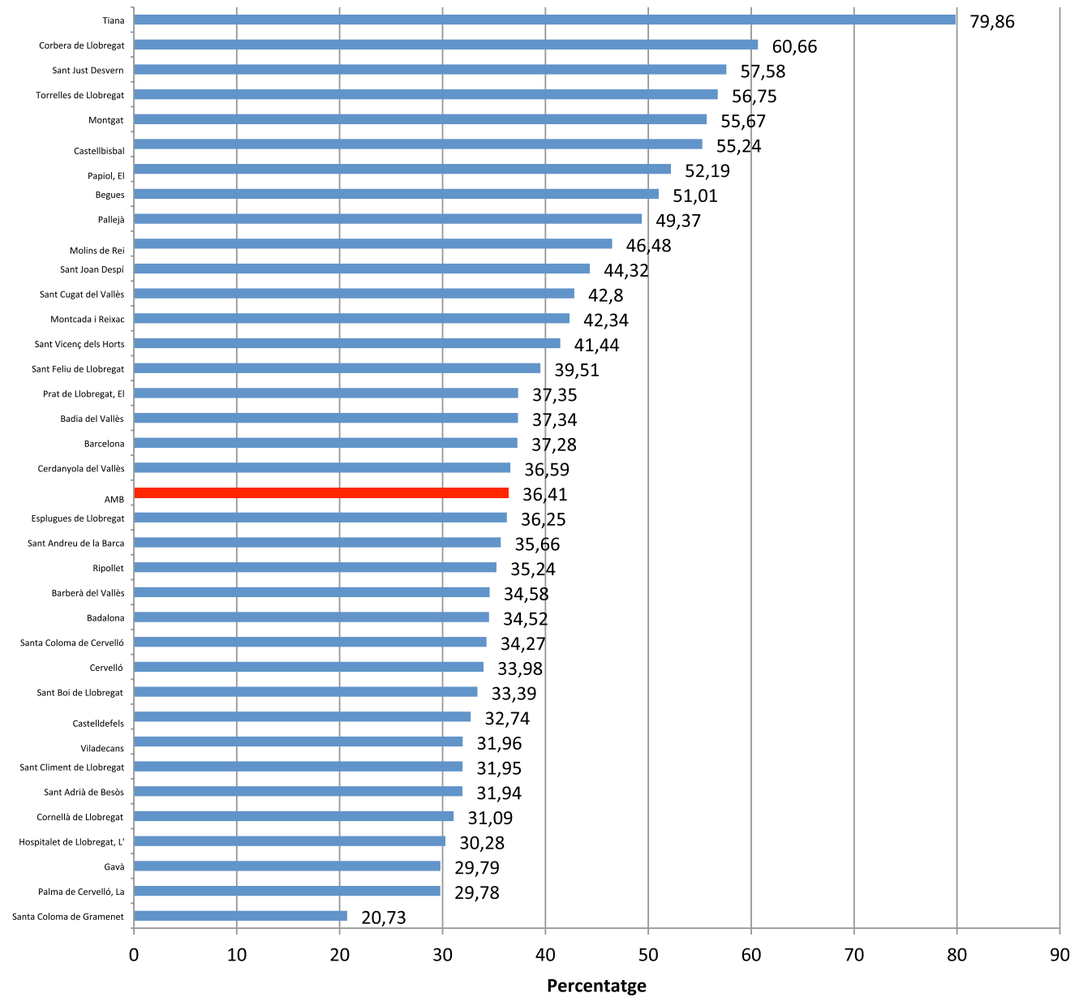

Font: IERMB a partir d'Agència de Residus de Catalunya.

Gràfic 51

Recollida selectiva de residus municipals per fraccions per habitant i dia, per a cadascun dels municipis de l'AMB (2011)

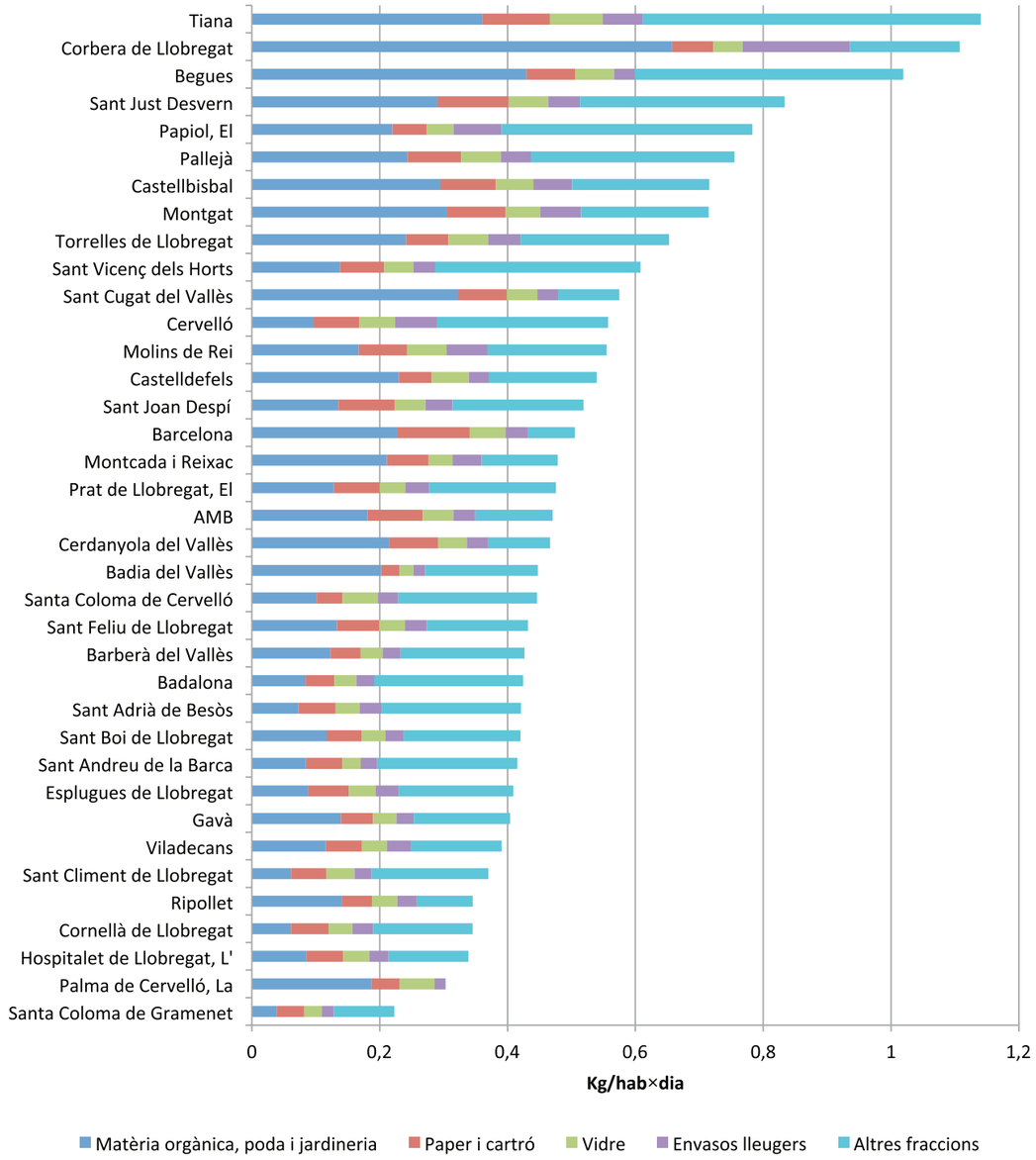

Nota: Les dades representades corresponen a recollides en contenidor i deixalleries. "Altres fraccions" inclou: residus voluminosos, fusta, RAEE, piles, medicaments, tèxtil, runes, altres especials i altres residus de deixalleries.
Font: IERMB a partir de l'Agència de Residus de Catalunya.

Comentari sobre els resultats

En l'objectiu de transformació de l'economia cap un model més sostenible, pren especial importància el reciclatge de residus. La Unió Europea mostra una clara tendència a augmentar la separació de residus municipals per fer-ne el reciclatge (més d'un 10% d'augment en el període 2000-2010).

Espanya i Catalunya mostren una tendència similar a l'europea. En el cas de Catalunya amb un augment del 25%, que arriba a un 40% de recollida selectiva de residus municipals. No obstant això, encara hi ha un un llarg camí de millora, ja que l'abocador i la incineració encara continuen sent els mètodes de tractament més utilitzats.

A l'AMB es van separar per reciclar el 36,41% dels residus municipals generats l'any 2011. Aquesta dada és molt positiva si la comparem amb la del 2000, que només era del 13,6%. Si fem una anàlisi per municipis, es poden observar grans diferències. Per exemple, el municipi de Tiana, el 2011, va reciclar el 79,86% dels residus municipals, mentre que a Santa Coloma de Gramanet el percentatge només era del 20,73%.

2. Creixement sostenible

1. Canvi climàtic/Energia

1. Una Europa eficient en l'ús dels recursos

2.1.1.31. Consum d'aigua per càpita

Per la Unió Europea, la gestió més eficient dels recursos és fonamental i, en aquet sentit, disminuir el consum d'aigua per habitant és prioritari, especialment en l'àmbit mediterrani on aquest recurs és realment escàs. Les previsions a escala global apunten un augment de l'aigua utilitzada en usos urbans a causa de l'augment de la població, canvis en l'activitat econòmica i els efectes del canvi climàtic.
A l'AMB s'han constatat estalvis importants en el consum domèstic i urbà, sobre uns valors que ja eren significativament baixos, gràcies al model dens i compacte que caracteritza la majoria de municipis metropolitans i les polítiques d'estalvi promogudes per l'Administració.

Introducció

Aquest és un indicador de la iniciativa "Una Europa eficient en l'ús dels recursos" dintre la categoria "Capital natural i els serveis ecosistèmics". L'aigua és un recurs imprescindible per a la vida, per això, s'ha de preservar i utilitzar eficientment. L'objectiu reflecteix la necessitat d'integrar el recurs amb eficiència en les accions polítiques de la UE rellevants per poder assegurar el subministrament i la qualitat de l'aigua. El canvi climàtic és un altre factor important que n'afecta la disponibilitat i la projecció és que hi haurà més dificultats en el futur.

Metodologia

L'indicador es defineix com la quantitat d'aigua consumida anualment per habitant en el sector domèstic. L'indicador es pot obtenir a nivell municipal. L'AMB publica anualment les dades de consum d'aigua per habitant a la seva web. La UE no publica dades del consum d'aigua del conjunt de la Unió Europea (mitjana), ja que manquen dades per a aquest indicador de diversos països (Alemanya, Itàlia, el Regne Unit), i per tant no es pot oferir una comparativa europea.

Gràfic 52

Evolució del consum domèstic d'aigua per habitant a Espanya, Catalunya, Regió Metropolitana de Barcelona, AMB i municipi de Barcelona (2005-2010)

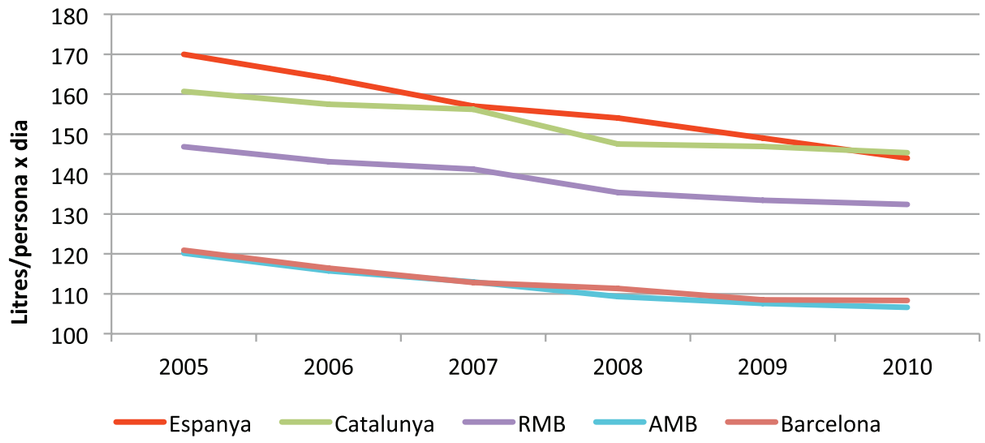

Font: IERMB a partir de l'Idescat per a RMB, Catalunya i Espanya (Departament de Medi Ambient i Habitatge. Agència Catalana de l'Aigua (1)) i Dades Ambientals Metropolitanes (AMB) per a AMB i Barcelona. (1) Facturació declarada per les entitats subministradores d'aigua.

Gràfic 53

Consum domèstic d'aigua per habitant als municipis de l'AMB (2011)

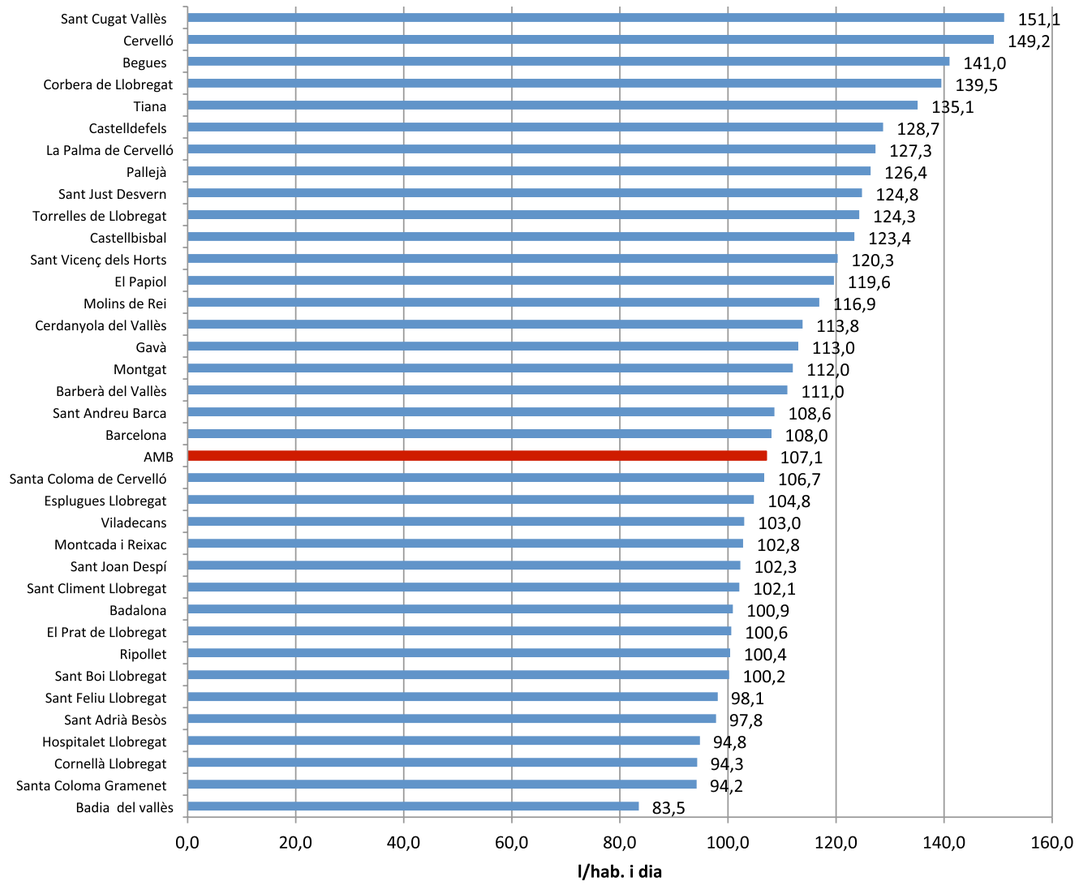

Font: IERMB a partir de l'Àrea Metropolitana de Barcelona.

Gràfic 54

Aigua facturada per usos als municipis de l'AMB (m^3/hab i any), 2011

Nota: *inclou Bellaterra

Font: IERMB a partir de l'Àrea Metropolitana de Barcelona.

Gràfic 55

Mitjana del consum d'aigua domèstic municipal (lpd.) vs. densitat de sòl urbà residencial (hab./ha) a la Regió Metropolitana de Barcelona (2007)

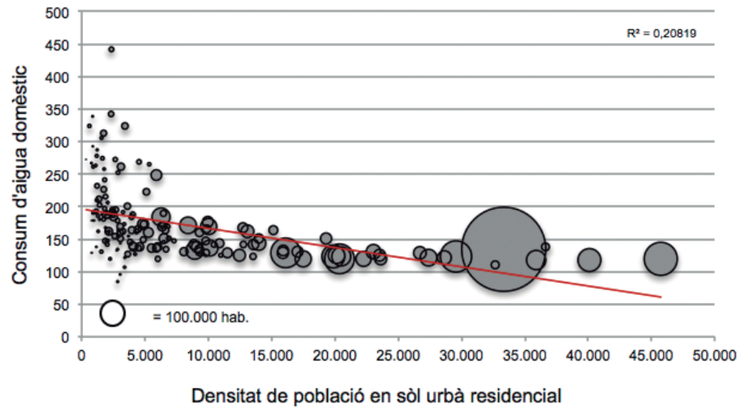

Font: IERMB a partir de l'Agència Catalana de l'Aigua.

Comentari sobre els resultats

A la Unió Europea, els previsibles creixements de demanda futura fruit de la dinàmica demogràfica i dels usos del sòl mostren una pressió cada vegada més elevada sobre els recursos hídrics. Als previsibles creixements de la demanda futura fruit del creixement de la població, el consum urbà i el desenvolupament econòmic, s'han d'afegir el possibles efectes del canvi climàtic.

El consum d'aigua a l'AMB l'any 2011 és de 107,1 litres persona i dia, valor que està per sota del conjunt dels municipis de Catalunya, que és de 145 litres persona i dia. Els valors de l'AMB són propis de models urbans compactes, ben diferents dels usos urbans dispersos de baixa densitat on els usos exteriors com ara piscines i jardins són més presents. Per exemple, Sant Cugat del Vallès és el municipi amb un consum domèstic més alt per persona amb 151,1 litres i dia i també seria un dels que presenta un patró de creixement més dispers. A l'altre extrem es troba Badia del Vallès, molt densa i compacta, amb un consum de 83,5 litres per persona i dia.

Dins del total d'aigua facturada (inclou no domèstic, domèstic i municipal) el consum domèstic és el que s'enduu una proporció més elevada dels recursos, a excepció del municipi de Castellbisbal, amb un important consum industrial. L'AMB té competències sobre la majoria de fases del cicle de l'aigua per a aquestes activitats en el seu àmbit d'actuació, i això afavoreix una gestió integral del subministrament d'aigua potable i del sanejament a l'àmbit metropolità de Barcelona. En aquest sentit, l'AMB fixa com un dels eixos de la seva activitat la promoció d'una nova cultura de l'aigua; és a dir, d'un nou model de gestió i consum d'aigua basat en els principis de moderació, eficiència, estalvi i reutilització.

2. Creixement sostenible

1. Canvi climàtic/Energia

1. Una Europa eficient en l'ús dels recursos

2.1.1.34. Tractament i reutilització d'aigües residuals

D'acord amb l'Estratègia 2020, preservar el capital natural i els serveis ecosistèmics és fonamental per a la Unió Europea. Dins d'aquesta prioritat, cal garantir la disponibilitat i la qualitat de l'aigua en totes les regions europees, a la vegada que s'ha de mantenir l'estat ecològic dels cursos fluvials, tal com estableix la Directiva marc de l'aigua.

La depuració i la reutilització de l'aigua és una alternativa de gran interès en territoris com l'AMB on la disponibilitat hídrica està sotmesa a variacions estacionals força acusades. Des del 1985 el cabal depurat ha passat de 75 milions de metres cúbics a prop de 300 milions de metres cúbics i l'aigua reutilitzada ha arribat a un màxim del 20% de l'aigua depurada.

Introducció

Aquest és un indicador de la iniciativa "Una Europa eficient en l'ús dels recursos" dintre la categoria "Capital natural i els serveis ecosistèmics". L'aigua és un recurs imprescindible per a la vida, per això, s'ha de preservar i utilitzar eficientment. L'objectiu reflecteix la necessitat d'integrar el recurs amb eficiència en les accions polítiques de la UE rellevants per poder assegurar el subministrament i qualitat de l'aigua. El canvi climàtic és un altre factor important que afecta la viabilitat i la qualitat de l'aigua i la projecció és que hi haurà més dificultats en el futur.

Metodologia

L'indicador es defineix com la quantitat d'aigua tractada anualment per les diferents depuradores i la reutilització que se'n fa. Es poden obtenir les dades per al conjunt de les depuradores de l'AMB. Totes les dades estan publicades a la web de l'Àrea Metropolitana de Barcelona. Les depuradores de l'AMB són: Besòs, El Prat de Llobregat, Sant Feliu de Llobregat, Montcada i Reixac, Gavà-Viladecans, Begues i Vallvidrera. No hi ha dades comparables disponibles sobre aquest indicador a escala europea, de manera que no se'n pot oferir una comparativa a aquest nivell.

Gràfic 56

Evolució del cabal d'aigües tractades i reutilitzades a Catalunya (1996-2010)

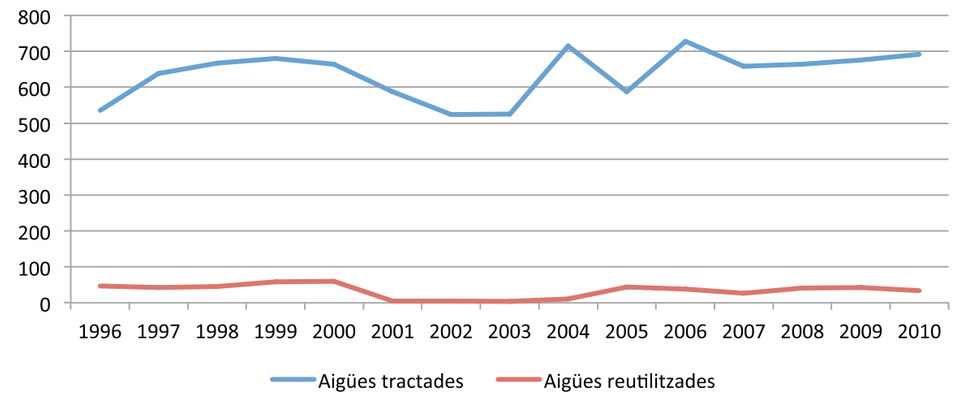

Font: IERMB a partir de l'Idescat.

Gràfic 57

Evolució del cabal d'aigües tractades a l'AMB (1985-2011)

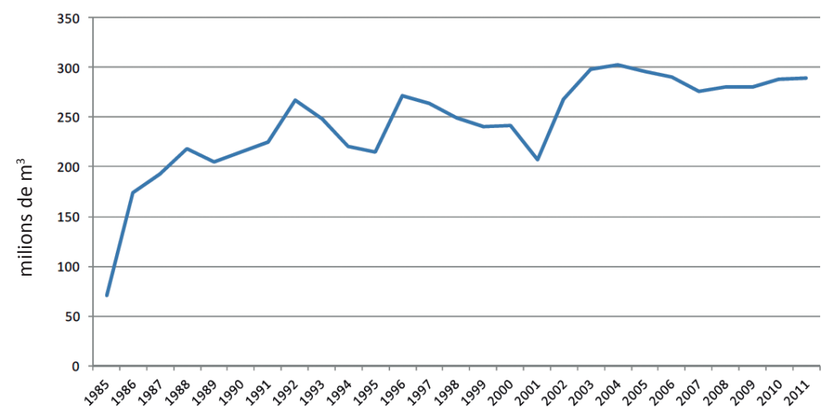

Font: IERMB a partir de l'Àrea Metropolitana de Barcelona.

Gràfic 58

Evolució del volum d'aigua depurada i reutilitzada i percentatge d'aigua reutilitzada sobre la depurada a l'AMB (2003-2011)

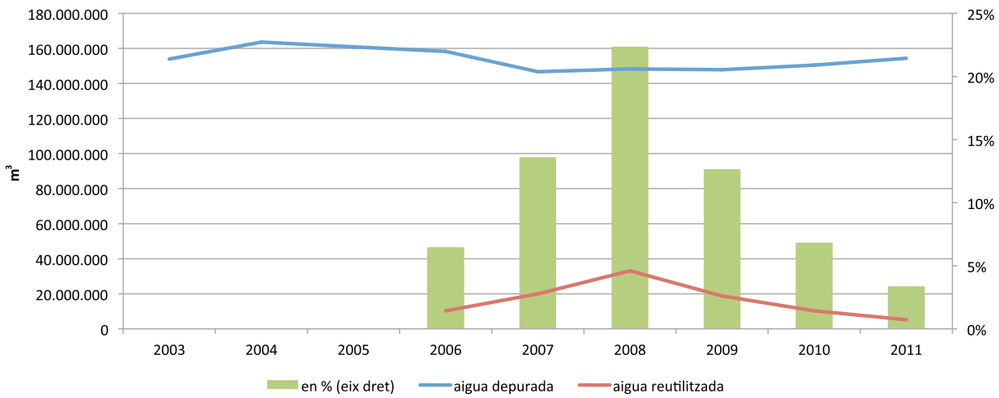

Font: IERMB a partir de l'Àrea Metropolitana de Barcelona.

Gràfic 59

Evolució del volum d'aigua reutilitzada, per depuradora, a l'AMB (2006-2011)

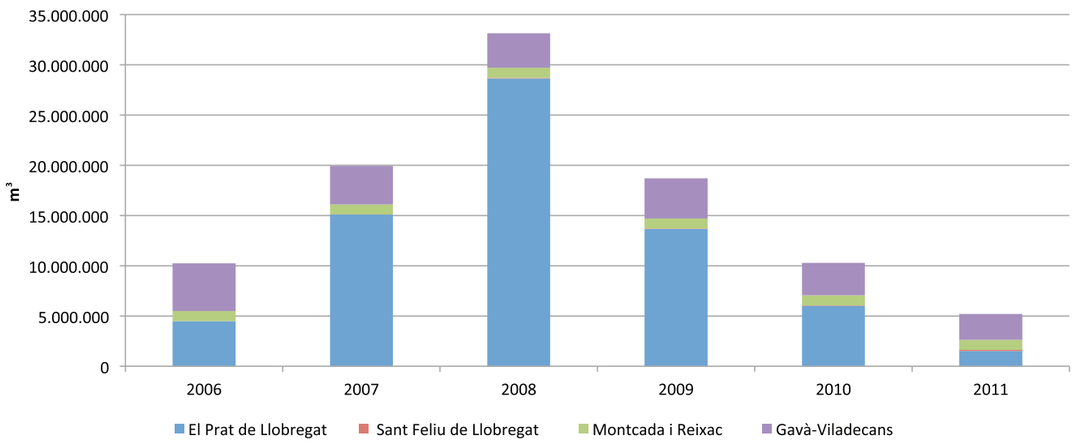

Font: Àrea Metropolitana de Barcelona

Gràfic 60

Evolució de la càrrega contaminant eliminada a l'AMB (2003-2009)

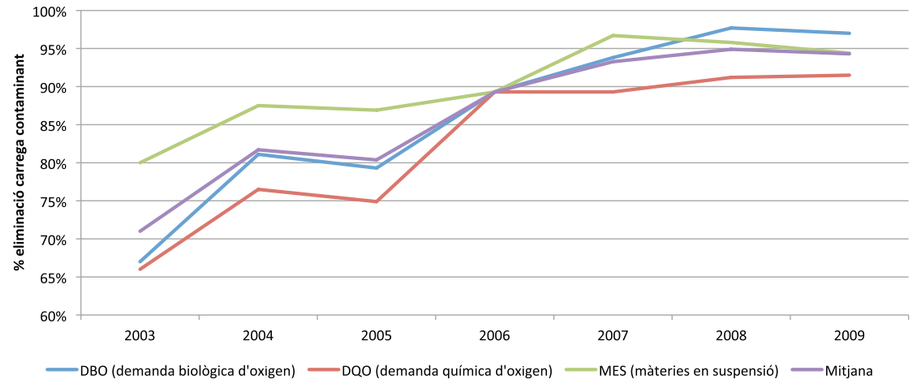

Font: IERMB a partir de l'Àrea Metropolitana de Barcelona.

Comentari sobre els resultats

Dins l'Estratègia 2020, preservar el capital natural i els serveis ecosistèmics és fonamental per a la Unió Europea. Dins d'aquesta prioritat cal garantir la disponibilitat i la qualitat de l'aigua i l'estat ecològic dels cursos fluvials en totes les regions europees, tal com també estableix la Directiva marc de l'aigua.

L'evolució de l'aigua tractada a Catalunya i l'AMB ha anat augmentant des de les darreres dècades del segle XX. Concretament a l'AMB hi ha un augment considerable, d'uns 75 milions de m^3 l'any 1985 als prop de 300 milions de m^3 que s'hi tracten en l'actualitat. Des del 2003 la quantitat d'aigua tractada s'han mantingut força estable.

La reutilització consisteix a donar nous usos a l'aigua una vegada s'han aplicat processos de tractament, anomenats "de regeneració", que permeten aconseguir la qualitat adient per a diferents usos. A l'AMB es pot observar que el màxim en el volum d'aigua reutilitzada es va donar el 2008 (20% d'aigua reutilitzada respecte de l'aigua tractada).

Si s'analitza la qualitat de l'aigua que ha estat tractada, es pot observar que des del 2003 i fins el 2009 s'ha millorat molt fins arribar a l'eliminació de més del 90% de la carrega contaminant, tant biològica com química.

La depuració de l'aigua és un pilar de la nova cultura de l'aigua, perquè permet reutilitzar l'aigua per a molts usos, com ara el manteniment de l'estat ecològic dels rius, l'agricultura i el reg de parcs i jardins o la neteja viària.

2. Creixement sostenible

1. Canvi climàtic/Energia

1. Una Europa eficient en l'ús dels recursos

2.1.1.36. Qualitat de l'aire: PM10

La qualitat de l'aire és un dels principals indicadors de qualitat ambiental, a causa dels seus efectes sobre la salut urbana. A la Unió Europea s'observa una clara tendència a disminuir la concentració de PM10 (1997-2010) i Espanya mostra una tendència semblant. No obstant això, Catalunya no presenta millores en el període analitzat.

Tot i la millora en el control i l'avaluació de la contaminació atmosfèrica aconseguida a les ciutats europees arran d'un enduriment de la normativa, a l'AMB la concentració de PM10 assoleix valors per sobre dels legalment establerts a escala europea, a causa principalment del fort caràcter urbà i de les elevades densitats de trànsit.

Introducció

Aquest és un indicador de la iniciativa "Una Europa eficient en l'ús dels recursos" dintre la categoria "Capital natural i els serveis ecosistèmics". L'enduriment de la normativa europea pel que fa a qualitat de l'aire ha donat com a resultat la creació d'un sistema de control, avaluació i gestió de la qualitat de l'aire, especialment a les aglomeracions urbanes europees. S'han escollit com a indicadors la concentració de PM10 i d'òxids de nitrogen, ja que són uns dels contaminants amb un impacte més important sobre la salut humana i, per tant, sobre la qualitat de vida.

Metodologia

L'indicador es defineix com la quantitat de PM10 per volum d'aire. Per a aquest indicador es recullen dades per mitjà de les estacions que són dintre de la xarxa de vigilància i previsió de la contaminació atmosfèrica de Catalunya. Les dades s'obtenen del Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya. Aquest indicador també presenta dades a escala europea, les quals es poden comparar amb Espanya i Catalunya. Aquestes últimes són dades que publica el Institut d'Estadística de Catalunya.

Resultats

Gràfic 61

Evolució de les partícules en suspensió (PM10) de diferents àmbits territorials, UE-27, Espanya i Catalunya, (1997-2010)

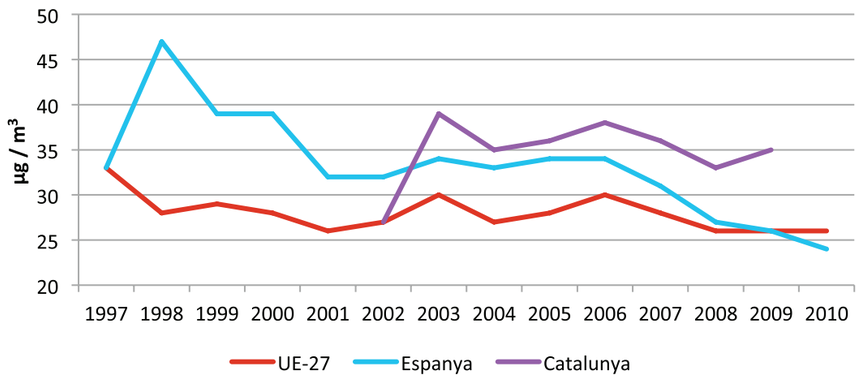

Nota: Càlcul: es calcula la mitjana anual de concentració de PM10 per a cada un dels punts de mesurament de fons dins de cada aglomeració urbana de Catalunya. En cas de disposar de més d'un punt de mesura de fons, l'índex que es dóna per a una regió és la mitjana de l'índex calculat per a cada punt ponderada per la població de l'aglomeració a què pertany cada punt.

Font: IERMB a partir d'Eurostat i l'Idescat.

Gràfic 62

Evolució de la mitjana de partícules en suspensió (PM10) a diferents emplaçaments de l'AMB

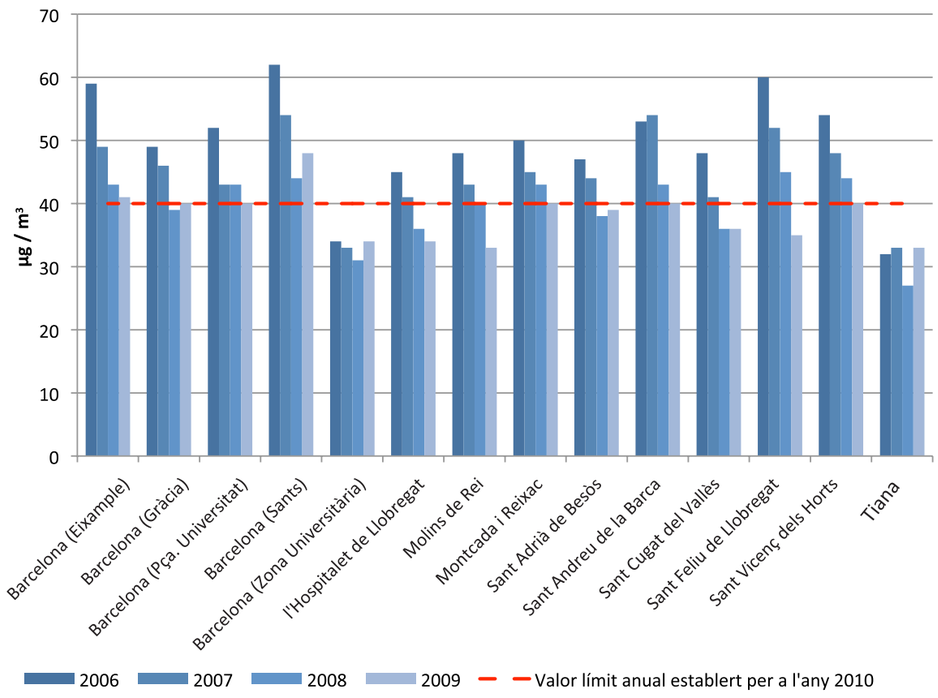

Font: IERMB a partir del Departament de Territori i Sostenibilitat, Generalitat de Catalunya.

Gràfic 63

Pes de les emissions de PM10 per sector a Barcelona i l'àmbit d'influència de Barcelona segons l'Agència de l'Energia de Barcelona (no s'inclou tot el territori de l'AMB) per a l'any 2008

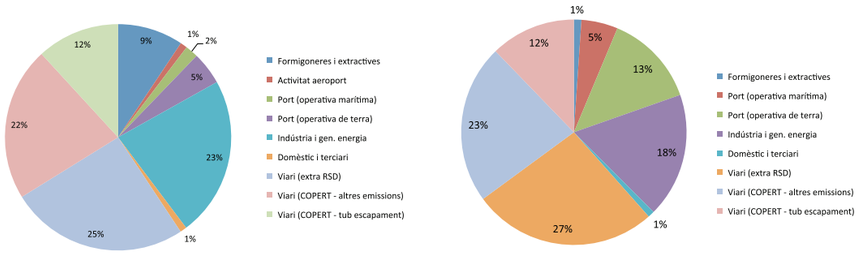

Nota: "COPERT – tub escapament" són les "exhaust emissions" que implica les emissions del motor. "COPERT – altres emissions" són les "non exhaust emission" i conté les emissions del desgast dels frens del vehicle, el desgast del neumàtic per rodament i el de l'asfalt. "extra RSD" són emissions addicionals a la metodologia COPERT, detectades en les mesures de les emissions dels vehicles mitjançant el sistema RSD (Remote Sensing Device).

Font: IERMB a partir de l'Agència de l'Energia de Barcelona.

Comentari sobre els resultats

Les partícules en suspensió PM10 que hi ha a l'aire són perjudicials per a la salut i, per tant, és important evitar superar els llindars (marcats pel 2010) de 40 micrograms/m^3. A la Unió Europea s'observa una clara tendència a disminuir la concentració de PM10 (1997-2010) i Espanya mostra una tendència semblant. No obstant això, Catalunya no presenta millores en el període analitzat.

Tot i la millora en el control i l'avaluació de la contaminació atmosfèrica aconseguida a les ciutats europees arran d'un enduriment de la normativa, a l'AMB la concentració de PM10 assoleix valors per sobre dels legalment establerts a escala europea, a causa principalment del fort caràcter urbà i de les elevades densitats de trànsit.

En moltes de les estacions de l'AMB encara se supera el límit legal de 40 micrograms/m^3, encara que els valors respecte el 2006 s'han reduït. El principal emissor de PM10 a Barcelona i la seva àrea d'influència és el transport viari, amb més de la meitat d'emissions causades per aquesta activitat.

2. Creixement sostenible

1. Canvi climàtic/Energia

1. Una Europa eficient en l'ús dels recursos

2.1.1.37. Qualitat de l'aire: òxids de nitrogen

Els òxids de nitrogen (NO i NO_2), a banda d'estar inclosos dins dels gasos d'efecte hivernacle, també són un important contaminant atmosfèric amb efectes nocius sobre la salut humana, i afecten molt especialment els grups més vulnerables, motiu pel qual es va fixar un límit de 40 micrograms/m^3 a la Unió Europea per a l'any 2010.

La qualitat de l'aire de l'Àrea Metropolitana de Barcelona ha millorat però continua incomplint el límit legal d'òxids de nitrogen marcat per la Unió Europea a les zones de trànsit intens, fet que exigeix una planificació i una gestió més sostenible de la mobilitat.

Introducció

Aquest és un indicador de la iniciativa "Una Europa eficient en l'ús dels recursos" dintre la categoria "Capital natural i els serveis ecosistèmics". La qualitat de l'aire i les polítiques de control d'emissions han estat clarament relacionades. La legislació requereix la creació d'un sistema de gestió i avaluació. A més, el sector específic d'indicadors i el seu impacte han estat desenvolupats i s'han d'analitzar anualment. La combustió de combustibles fòssils és la principal font d'origen antropogènic d'emissions de NOx.

Metodologia

L'indicador es defineix com la quantitat de òxids de nitrogen (NO i NO_2) (en massa) per volum d'aire. Per a aquest indicador es recullen dades per mitjà de les estacions que són dintre de la xarxa de vigilància i previsió de la contaminació atmosfèrica de Catalunya. Les dades s'obtenen del Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya.

Gràfic 64

Evolució dels contaminants atmosfèrics a l'AMB (2005-2009). Òxids de nitrogen (NOx)

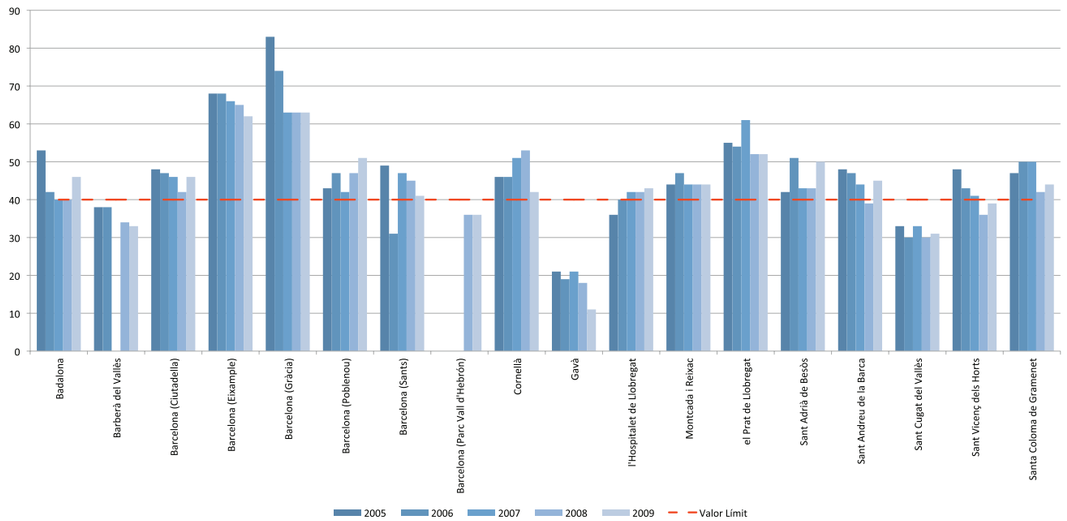

Font: Departament de Territori i Sostenibilitat.

Gràfic 65

Pes de les emissions d'òxids de nitrogen, per sector, a Barcelona i l'àmbit d'influència de Barcelona, segons l'Agència de l'Energia de Barcelona (no inclou tota l'AMB) per a l'any 2008

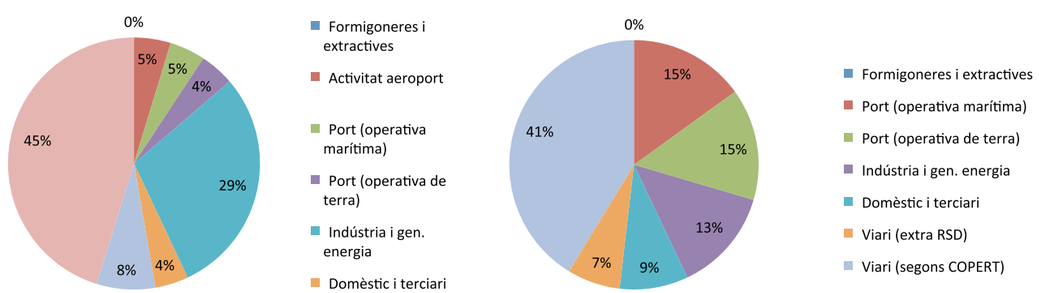

Nota: "COPERT – tub escapament" són les "exhaust emissions", que implica les emissions del motor. "COPERT – altres emissions" són les "non exhaust emission" i conté les emissions del desgast dels frens del vehicle, el desgast del neumàtic per rodament i el de l'asfalt. "extra RSD" són emissions addicionals a la metodologia COPERT, detectades en les mesures de les emissions dels vehicles mitjançant el sistema RSD (Remote Sensing Device).

Font: IERMB a partir del Departament de Territori i Sostenibilitat, Generalitat de Catalunya.

Comentari sobre els resultats

Tot i que en els últims anys s'ha experimentat una millora en la qualitat de l'aire, com a conseqüència del desenvolupament i aplicació de polítiques, normatives i noves tecnologies, en moltes ciutats espanyoles es continuen superant els valors límit i objectiu establerts per la normativa europea per a alguns contaminants atmosfèrics. Aquest és el cas de l'AMB.

La majoria d'estacions de l'AMB no compleixen el límit preestablert per la normativa europea, que és de 40 micrograms per m^3, per al 2009, encara que s'hi veu una certa millora respecte els anys anteriors. El principal causant de les emissions d'òxids de nitrogen continua sent el transport per carretera, tant a Barcelona com al seu àmbit metropolità, fet que exigeix una planificació i una gestió més sostenible de la mobilitat.

2. Creixement sostenible

1. Canvi climàtic/Energia

1. Una Europa eficient en l'ús dels recursos

2.1.1.54. Consum d'energia per tipologia d'habitatges

Els òxids de nitrogen (NO i NO_2), a banda d'estar inclosos dins dels gasos d'efecte hivernacle, també són un important contaminant atmosfèric amb efectes nocius sobre la salut humana, i afecten molt especialment els grups més vulnerables, motiu pel qual es va fixar un límit de 40 micrograms/m^3 a la Unió Europea per a l'any 2010.

La qualitat de l'aire de l'Àrea Metropolitana de Barcelona ha millorat però continua incomplint el límit legal d'òxids de nitrogen marcat per la Unió Europea a les zones de trànsit intens, fet que exigeix una planificació i una gestió més sostenible de la mobilitat.

Introducció

Aquest és un indicador de la iniciativa "Una Europa eficient en l'ús dels recursos" dintre la categoria "Sectors clau". El consum d'energia dels serveis dels edificis és aproximadament un terç del total de l'energia consumida a la UE. Una via per reduir el consum d'energia als edificis és millorar-ne l'eficiència energètica. Europa intenta que, per la 2020, els nous edificis construïts siguin edificis de consum d'energia 0.

Metodologia

Càlcul del consum energètic en els habitatges per tipologia i per ús i destí. Aquest indicador es pot calcular a nivell del municipi de Barcelona a partir de les dades de l'Agència de l'Energia de Barcelona.

Gràfic 66

Consum energètic domèstic, per tipologia d'edificis a Barcelona (2008)

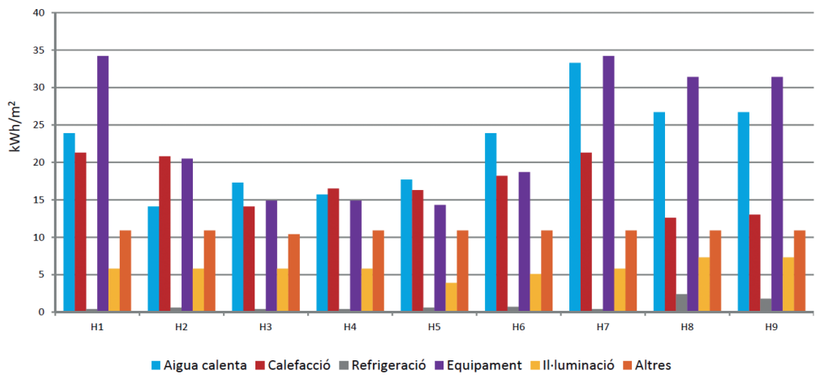

Nota: H1 i H2 (habitatge en casc antic, fins a final del segle XIX); H3 i H4 (habitatge de preguerra, des del començament de l'expansió de Barcelona a l'Eixample –mitjan segle XIX– fins als anys 30); H5 i H6 (habitatge de postguerra, des del període de reconstrucció de la postguerra –1940– fins al tardodesarrollismo –1979); H7 (habitatge post normes tèrmiques); H8 (habitatge tendències anys 2000-2007); H9 (habitatge post codi tècnic d'edificació, edificis construïts segons normativa CTE).

Font: IERMB a partir de l'Agència de l'Energia de Barcelona.

Gràfic 67

Estimació dels consums energètics segons tipologies del sector comercial i serveis de Barcelona (2008)

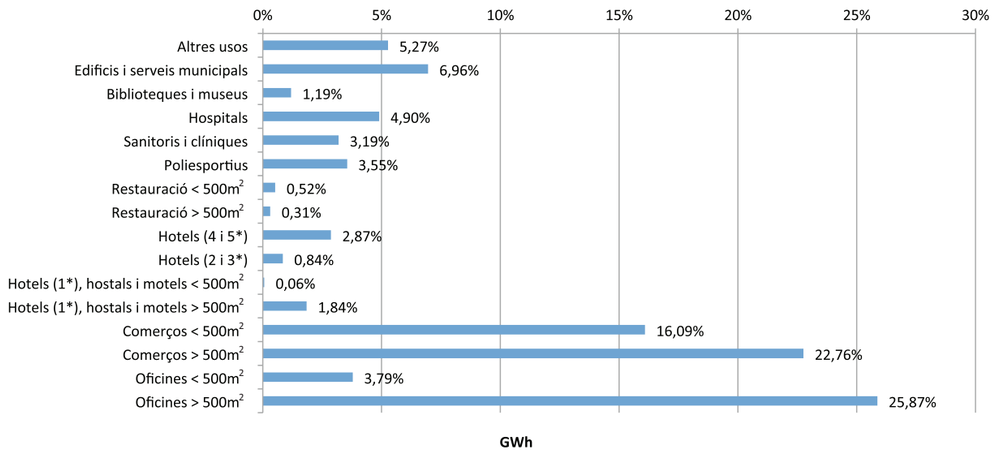

Font: IERMB a partir de l'Agència de l'Energia de Barcelona.

Gràfic 68

Agregat per tipologia, consum d'electricitat dels edificis municipals (2008)

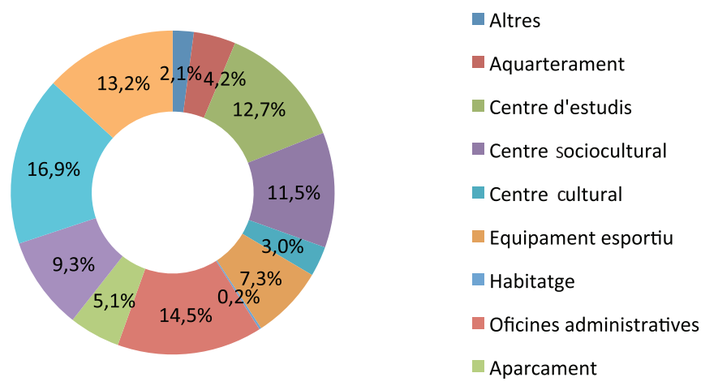

Font: IERMB a partir de l'Agència de l'Energia de Barcelona.

Gràfic 69

Agregat per tipologia, consum de gas natural dels edificis municipals (2008)

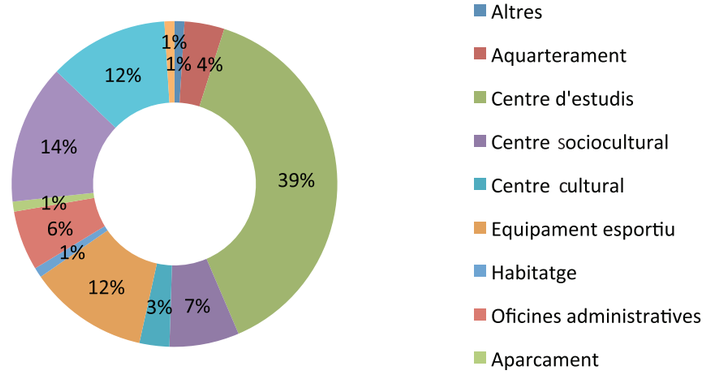

Font: IERMB a partir de l'Agència de l'Energia de Barcelona.

Comentari sobre els resultats

La millora energètica dels habitatges és un dels sectors clau en els quals la Unió Europea proposa incidir de forma prioritària. En concret es proposa avançar en l'objectiu d'habitatges amb emissions 0 en gasos d'efecte hivernacle, reduint el consum d'energia segons els diferents usos.

A l'AMB hi ha diverses tipologies i usos dels habitatges. Sobre la base d' una diagnosi actual i els models desenvolupats (p. ex. Pla de millora energètica de Barcelona), resulta prioritari establir una bateria de polítiques d'estalvi d'energia.

2. Creixement sostenible

1. Canvi climàtic/Energia

1. Una Europa eficient en l'ús dels recursos

2.1.1.57. Emissions en el sector del transport

Dins els sectors clau en l'Estratègia 2020 de la Unió Europea hi ha la gestió integrada de la mobilitat. En concret, es proposa reduir el consum d'energia, les emissions de gasos d'efecte hivernacle (GEH) i la contaminació atmosfèrica del sector del transport.

En relació amb l'AMB aquest és un problema ambiental de primer ordre, si no el més important. Resulta necessari explorar amb rigor les relacions entre variables ambientals derivades de la mobilitat de la població (contaminants locals, emissions de GEH), variables territorials (forma urbana, transport públic) i socials (característiques demogràfiques, activitat econòmica), a més de la progressiva implementació de millores tecnològiques, amb el propòsit de facilitar una planificació i una gestió més sostenible del territori.

Introducció

Aquest és un indicador de la iniciativa "Una Europa eficient en l'ús dels recursos" dintre la categoria "Sectors clau". La descarbonització de l'economia i l'eficiència en el sistema del transport són aspectes essencials per anar cap una economia eficient en recursos. El càlcul de les emissions de CO_2 és una bona forma de mesurar l'eficiència en recursos fòssils. El transport és un dels principals sectors que contribueixen a l'emissió de GEH.

Metodologia

Càlcul del les emissions de CO_2 en el sector del transport. Aquest indicador es pot obtenir a escala del municipi de Barcelona. Les dades provenen de l'Agència de l'Energia de Barcelona. A escala europea es pot accedir a les dades que facilita l'Eurostat.

Resultats

Gràfic 70

Percentatge del consum d'energia final de fonts renovables respecte el total en el sector del transport a la UE-27, països de la UE-27 i Catalunya (2010, Catalunya 2009)

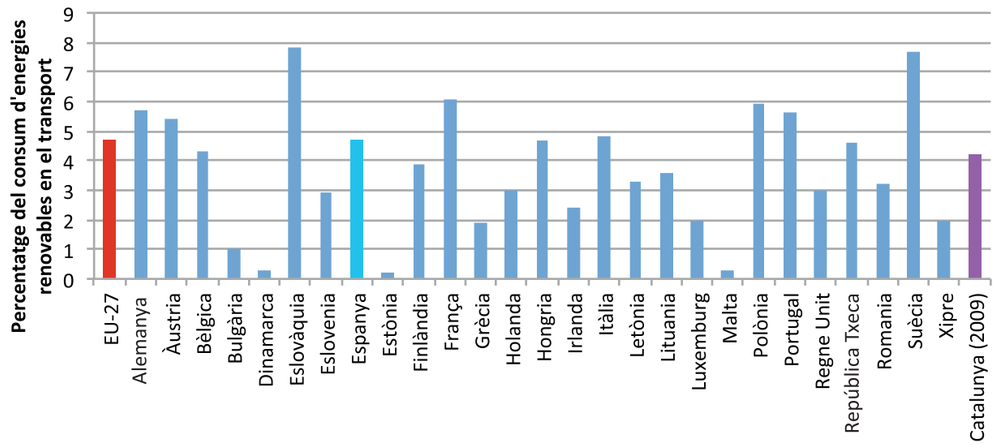

Font: IERMB a partir de l'Agència de l'Energia de Barcelona.

Gràfic 71

Percentatge d'energies renovables en el consum final respecte el total del sector del transport i l'objectiu marcat per la Unió Europea i els països membres d'un 10% per al 2020 en la directiva relativa al foment de les energies renovables (Directiva 2009/28/CE)

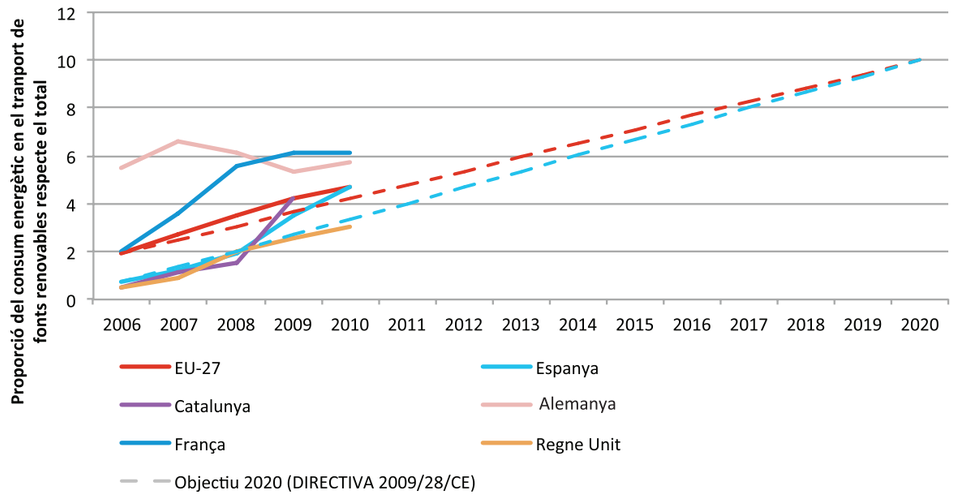

Font: IERMB a partir d'Eurostat.

Gràfic 72

Emissions GEH (total feiner; tones CO_2/dia) segons l'àmbit de residència i mode de transport (2006)

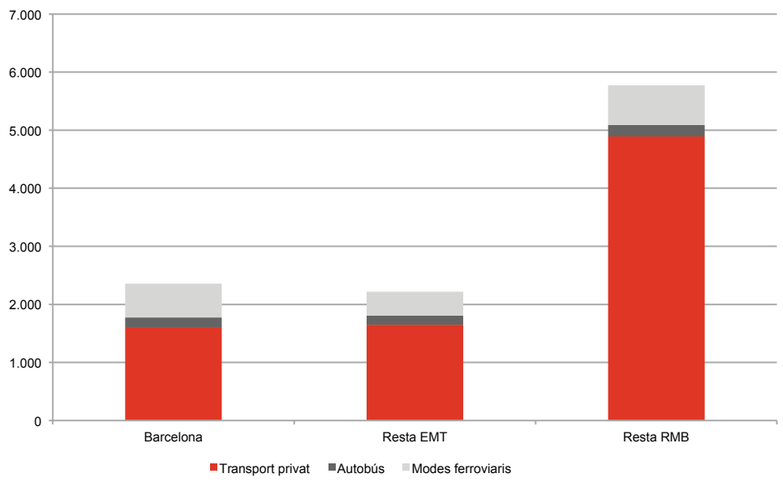

Font: IERMB a partir d'EMQ 2006 i SIMCAT.

Gràfic 73

Contribució a les emissions d'òxids de nitrogen (NOx; total feiner en percentatge) en trama urbana de l'Entitat Metropolitana del Transport (EMT) segons la tipologia de mobilitat de la població resident a Barcelona, resta de l'EMT, resta de la Regió Metropolitana de Barcelona i resta de Catalunya (EMQ 2006)

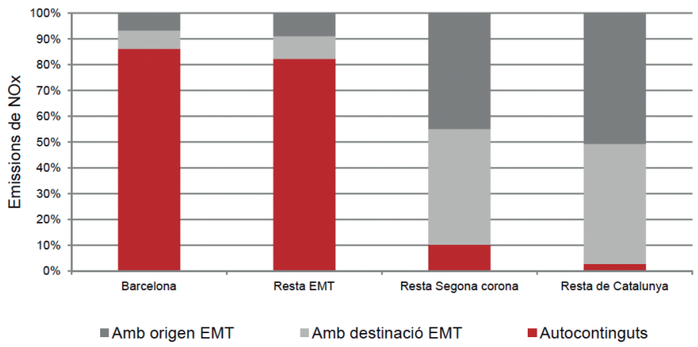

Font: IERMB a partir d'EMQ 2006 i SIMCAT.

Gràfic 74

Distribució del consum energètic del trànsit a Barcelona i a les rondes, per tipus de vehicle (2008)

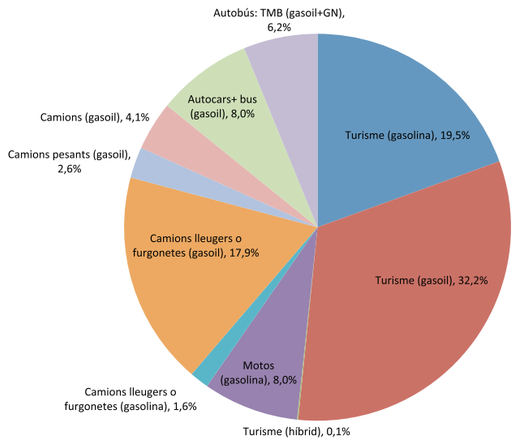

Font: IERMB a partir de l'Agència de l'Energia de Barcelona.

Gràfic 75

Distribució del consum elèctric del transport públic col·lectiu a Barcelona (2008)

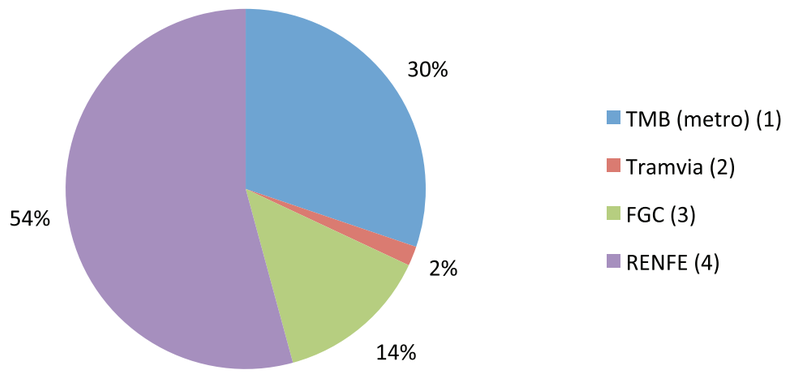

Nota: (1) Memòria TMB; (2) Calculat segons dades de l'operador; (3) Memòria FGC ; (4) Dades facilitades per l'operador.

Font: IERMB a partir de l'Agència de l'Energia de Barcelona.

Gràfic 76

Emissions GEH (total feiner; tones CO_2/dia) segons l'àmbit de residència i mode de transport (2006)

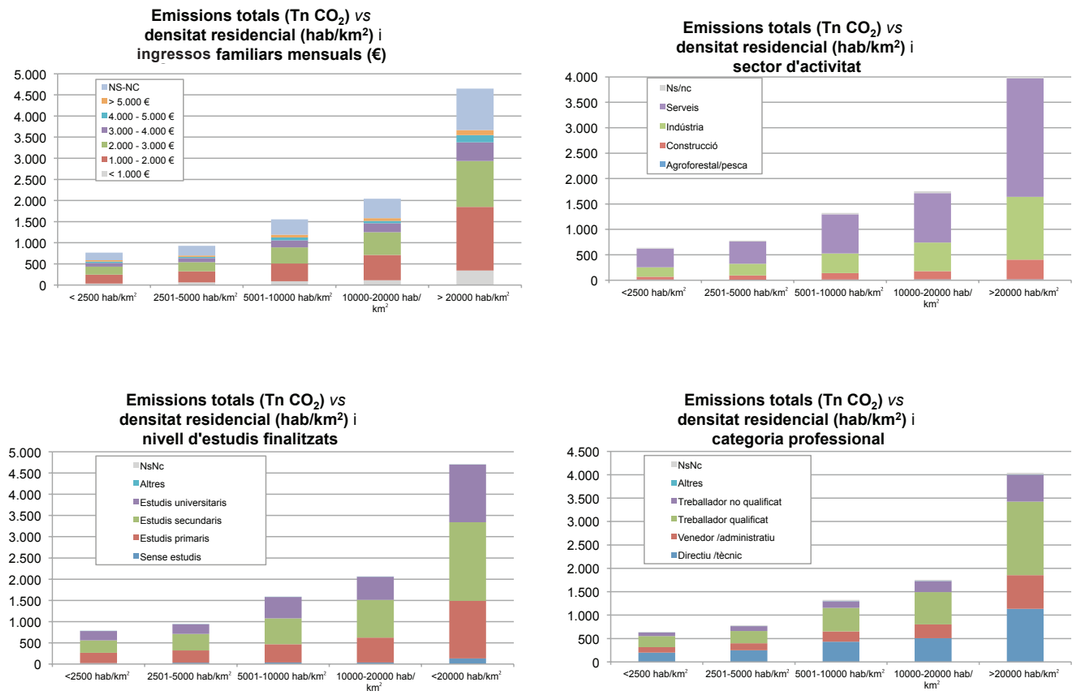

Nota: Els valors absoluts en emissions de CO_2 difereixen entre variables per motius tècnics de l'EMQ 2006.

Font: IERMB a partir d'EMQ 2006 i SIMCAT.

Comentari sobre els resultats

L'Estratègia 2020 de la Unió Europea proposa la gestió integrada de la mobilitat. En concret, es pretén reduir el consum d'energia, les emissions de gasos d'efecte hivernacle i la contaminació atmosfèrica del sector del transport.

S'ha analitzat la relació entre la morfologia dels assentaments urbans i la seva relació amb el consum energètic i les emissions de CO_2 derivades de la mobilitat quotidiana de la població resident a l'RMB. S'ha demostrat que la forma urbana no és l'únic factor relacionat amb els patrons de consum i emissions, sinó que hi ha una altra sèrie de factors com ara l'accessibilitat al transport públic i les característiques socials dels individus que, si bé estan relacionades entre elles, ajuden a explicar les diferències relatives als impactes ambientals de la mobilitat i, per tant, cal tenir en compte en les polítiques ambientals. En síntesi, els resultats mostren que la morfologia dels assentaments urbans continua sent rellevant per als patrons d'emissió de CO_2 quan altres factors són presos en consideració.

El problema de la contaminació atmosfèrica a Barcelona només se solucionarà si es tracta la mobilitat de la població de manera sistèmica i en el seu àmbit funcional, és a dir, metropolità.

Les relacions entre forma urbana i mobilitat són complexes i, per tant, la planificació urbanística i territorial pot generar efectes sobre la mobilitat quotidiana a molts nivells. En conseqüència, la millora dels sistemes de transport pot no ser suficient per contrarestar l'augment de la mobilitat de la població a causa de la dispersió dels assentaments urbans.

Les propostes adreçades a disminuir les externalitats del transport han de considerar, a banda de l'adopció de tecnologies i combustibles destinats a millorar l'eficiència dels vehicles, un canvi profund en la planificació urbana i d'infraestructures, i principalment de les pautes de mobilitat. Cal tendir cap a mitjans de transport més eficients amb l'ús dels combustibles, com ara el transport públic o la mobilitat activa, i modificar els modes de desplaçament de la població. En aquest últim aspecte, la forma urbana i la cohesió social són elements clau a tenir en compte.

El repte és aconseguir ciutats que cobreixin les necessitats de mobilitat dels seus ciutadans i que a la vegada minimitzin la congestió del tràfic, els accidents, l'ús d'energia, les emissions de gasos d'efecte hivernacle i els contaminants a l'atmosfera. La implementació de polítiques públiques per assolir aquests escenaris territorials ha d'anar acompanyada d'una anàlisi profunda de cada una de les alternatives, i ha de considerar una visió integrada pròpia de les problemàtiques complexes.

2. Creixement sostenible

1. Canvi climàtic/Energia

1. Una Europa eficient en l'ús dels recursos

2.1.1.68. Llocs de treball en el sector del medi ambient

L'Estratègia 2020 ha reconegut que les relacions ambientals-laborals es reforcen estratègicament per fer front a la crisi econòmica i orientar el canvi de model productiu cap a un desenvolupament més sostenible. L'ús més eficient dels recursos millorarà la productivitat, reduirà costos, fomentarà la competitivitat, crearà ocupació, noves oportunitats per a les empreses i els treballadors i ajudarà al creixement econòmic europeu.

A Espanya es comptabilitzen més de 530.000 llocs de treball relacionats amb el sector ambiental (2009) dels quals uns 93.000 corresponen a Catalunya. L'activitat de major pes en l'ocupació verda és la gestió de residus, seguida per les energies renovables i la depuració d'aigües residuals. A Catalunya hi ha comptabilitzades un total de 1.555 empreses del sector del medi ambient (2013), xifra que pràcticament s'ha doblat des de 1999. La mateixa evolució s'ha donat a l'AMB. Les dades mostren fins a quin punt el sector del medi ambient està, de moment, resistint la crisi.

Introducció

Aquest és un indicador de la iniciativa "Una Europa eficient en l'ús dels recursos" dintre la categoria "Governança: nous camins per actuar sobre l'eficiència dels recursos". La creació d'empreses i la generació de llocs de treball en els sectors de l'eficiència energètica i el medi ambient resulta fonamental per a la UE si es vol tendir cap a una economia baixa en carboni, d'acord amb l'Estratègia 2020.

Metodologia

L'objectiu d'aquest apartat és conèixer la generació d'ocupació i el nombre d'empreses vinculades a les activitats que estan directament relacionades amb l'eficiència energètica, la protecció del medi ambient o la gestió mediambiental, així com analitzar l'evolució d'aquest sector en els darrers anys. Les principals fonts de dades són l'Observatorio de la Sostenibilidad de España, i el Directori d'empreses de la Fundació Fòrum Ambiental. Les dades de nombre d'empreses del sector del medi ambient es poden presentar a escala de l'AMB ja que es coneix el municipi de les empreses.

Resultats

Gràfic 77

Evolució de l'ocupació verda a Espanya per sector d'activitat (1998- 2009)

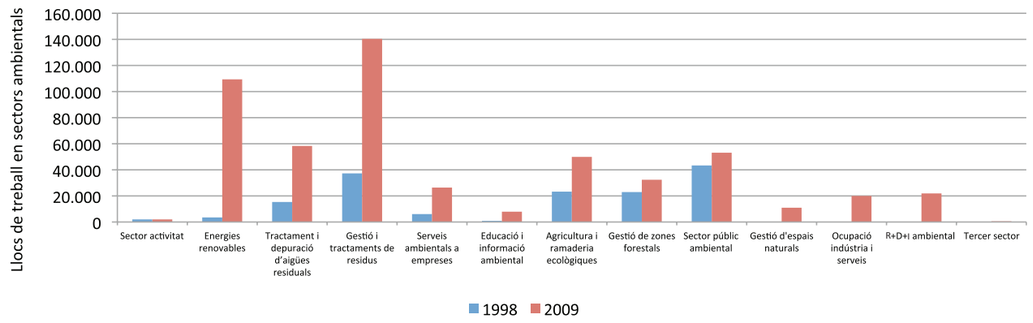

Nota: Per a l'any 1998, no hi ha dades disponibles per als sectors "Gestió d'espais naturals", "Ocupació indústria i serveis", "R+D+I ambiental" i "Tercer sector".

Font: IERMB a partir de l'Observatorio de la Sostenibilidad de España.

Gràfic 78

Distribució de l'ocupació verda a Espanya i Catalunya per sector d'activitat (2009)

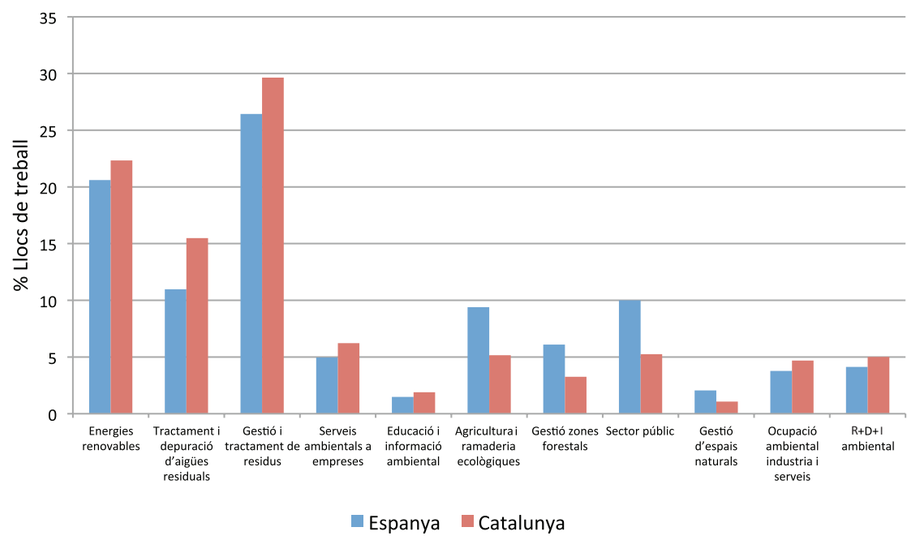

Font: IERMB a partir de l'Observatorio de la Sostenibilidad de España.

Gràfic 79

Evolució del nombre d'empreses del sector del medi ambient enregistrades al Directori a Catalunya, Província de Barcelona, AMB i Barcelona (1999-2013)

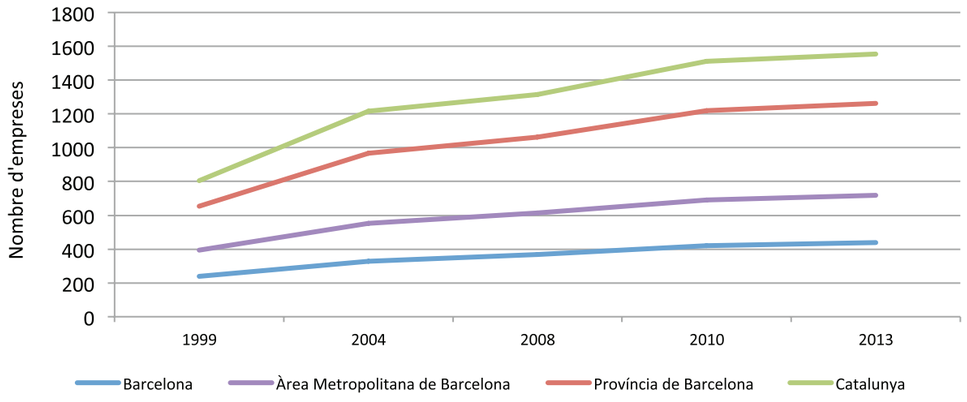

Font: IERMB a partir de la Fundació Fòrum Ambiental.

Gràfic 80

Evolució del nombre d'empreses del sector del medi ambient enregistrades al Directori als municipis de l'AMB (1999-2013)

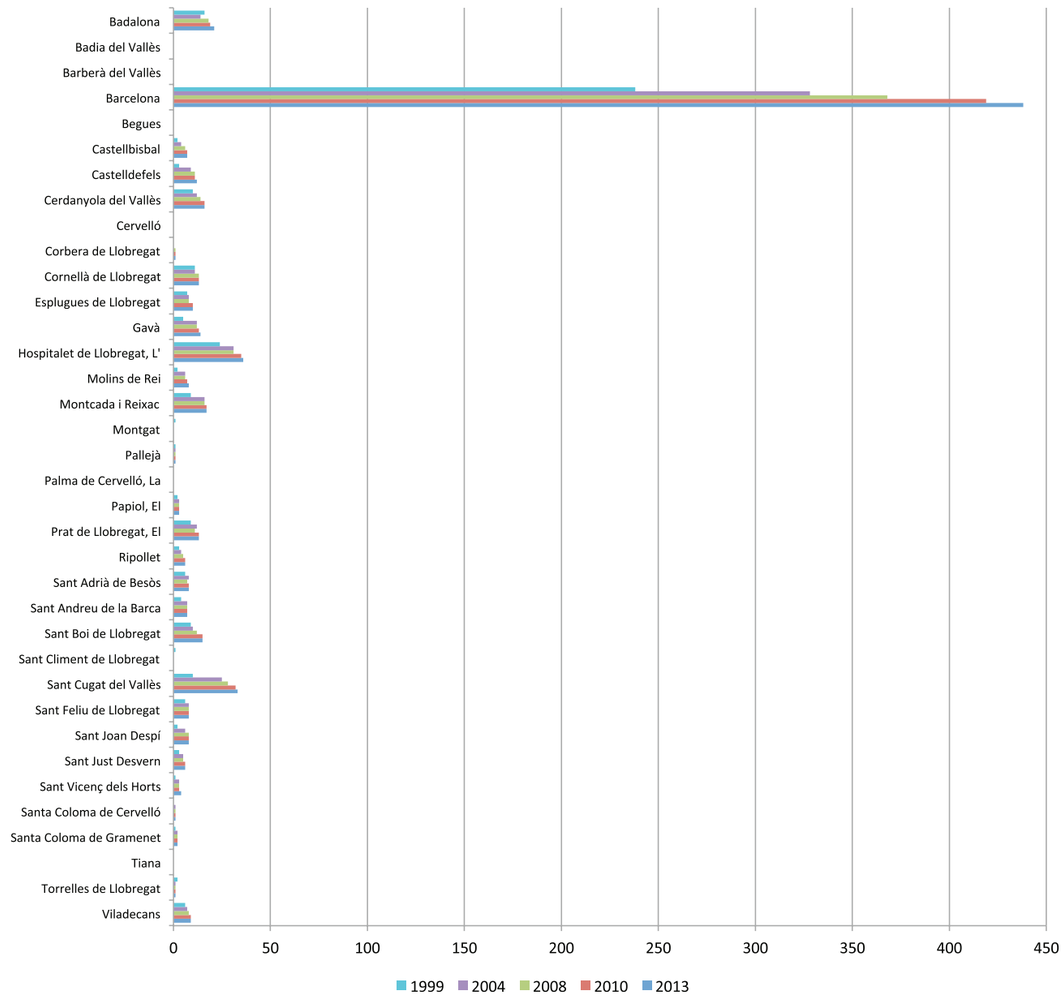

Font: IERMB a partir de la Fundació Fòrum Ambiental.

Comentari sobre els resultats

A Espanya es comptabilitzen un total de 530.947 llocs de treball en el sector ambiental, dels quals 93.660 corresponen a Catalunya (2009). L'activitat de més pes en l'ocupació verda tradicional tant a Espanya com a Catalunya és la de gestió de residus, que concentra més d'una quarta part de l'ocupació verda total a Espanya i un 30% a Catalunya. El segon sector més important és el de les energies renovables, amb un pes del 21% a Espanya i del 22% a Catalunya. D'aquest sector cal destacar-ne especialment l'evolució experimentada, amb un increment del 3.000% en el període d'estudi. Això respon a la gran empenta que des de l'Administració central i autonòmica s'ha donat al sector. En tercera posició per ordre d'importància se situa el sector del tractament i depuració d'aigües residuals, que respondria als esforços de les Administracions per complir les directives comunitàries en aquest àmbit, com ara la directiva marc de l'aigua.

Pel que fa a les empreses del sector del medi ambient, al Directori hi ha comptabilitzades un total de 1.555 empreses (2013), xifra que pràcticament s'ha doblat des de 1999. La mateixa evolució s'ha donat a l'AMB. Les dades mostren que el sector del medi ambient, de moment, està resistint la crisi, en part perquè un grup important d'aquestes empreses donen serveis a les Administracions i funcionen amb contractes plurianuals que encara mantenen.

El 46% de les empreses del sector del medi ambient registrades al Directori estan ubicades a l'AMB, de les quals un 61% ho estan al municipi de Barcelona.

2. Creixement sostenible

2. Ocupació

1. Una política industrial per a l'era de la globalització

2.2.1.08. Percentatge d'exportacions d'alta tecnologia sobre les exportacions totals

El pes de les exportacions d'alta tecnologia sobre el total a la província de Barcelona i Catalunya ha caigut de forma continuada des de l'any 2006. Al conjunt d'Espanya, tanmateix, el pes de les exportacions d'alta tecnologia sobre el total de les exportacions es manté estable fins el període 2008-2009 on marca un màxim i inicia un descens pronunciat.

Tant en el conjunt de la Unió Europea (UE-27) com en els principals països membres, especialment al Regne Unit, el pes de les exportacions d'alta tecnologia ha anat decaient progressivament en relació amb el total de les exportacions, tot i això, el seu valor continua sent superior a les exportacions d'alta tecnologia de Catalunya i Espanya.

Introducció

El pes de les exportacions de productes d'alta tecnologia sobre el total de les exportacions és un indicador de la iniciativa "Una política industrial per a l'era de la globalització" l'objectiu de la qual és aconseguir una política industrial per millorar l'entorn empresarial, especialment per a les pimes, i recolzar el desenvolupament d'una base industrial forta i sostenible, capaç de competir a escala mundial. Aquest indicador, a més, s'emmarca dintre de la prioritat de creixement intel·ligent que busca desenvolupar una economia que utilitzi més eficientment els recursos, que sigui verda i més competitiva. L'indicador sorgeix del document de referència.

Metodologia

L'indicador es defineix com el percentatge d'exportacions d'alta tecnologia sobre les exportacions totals. Es consideren exportacions d'alta tecnologia les exportacions de productes classificats segons la STIC Rev. 4 com a productes d'alt contingut tecnològic. Aquesta classificació inclou els grups de productes següents: productes aeroespacials, maquinària d'oficina, electrònica i telecomunicacions, productes farmacèutics, instrumental científic, maquinària elèctrica, productes químics, maquinària no elèctrica i productes armamentístics.

Aquest indicador no és aplicable a l'AMB perquè la màxima desagregació possible és a nivell de província. En aquest sentit, la unitat d'anàlisi és la província de Barcelona.

La font de dades utilitzada per analitzar la composició de les exportacions del conjunt d'Espanya, Catalunya i la província de Barcelona és el Registre de duanes de l'Agència Estatal d'Administració Tributària (AEAT). La classificació d'aquestes dades no és compatible amb la classificació SITC Rev.4, no obstant això, es poden identificar els productes d'alta tecnologia a partir d'una equivalència pròpia de l'IERMB compatible amb la classificació d'activitats segons contingut tecnològic i intensitat de coneixement que publica Eurostat.

Resultats

Gràfic 81

Pes de les exportacions d'alta tecnologia sobre el total de les exportacions a la província de Barcelona, Catalunya i Espanya; 2000-2011

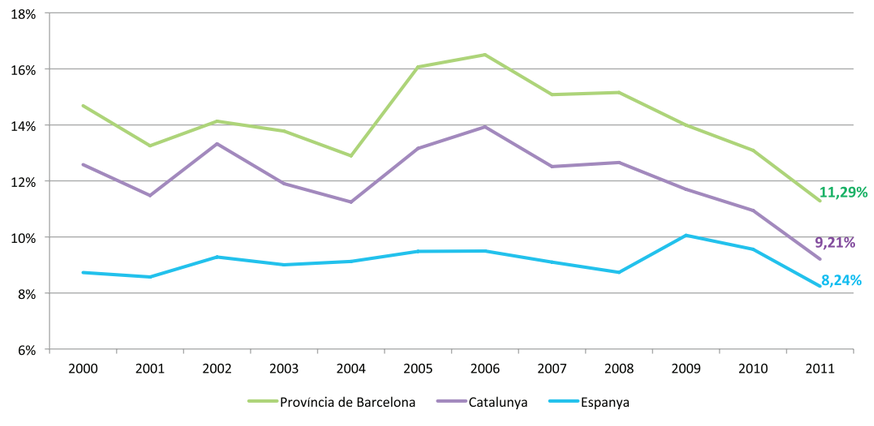

Font: IERMB a partir de l'Agència Estatal d'Administració Tributària (AEAT).

Gràfic 82

Pes de les exportacions d'alta tecnologia sobre el total de les exportacions a Espanya, UE-27, Alemanya, França, Itàlia i el Regne Unit; 2000-2011

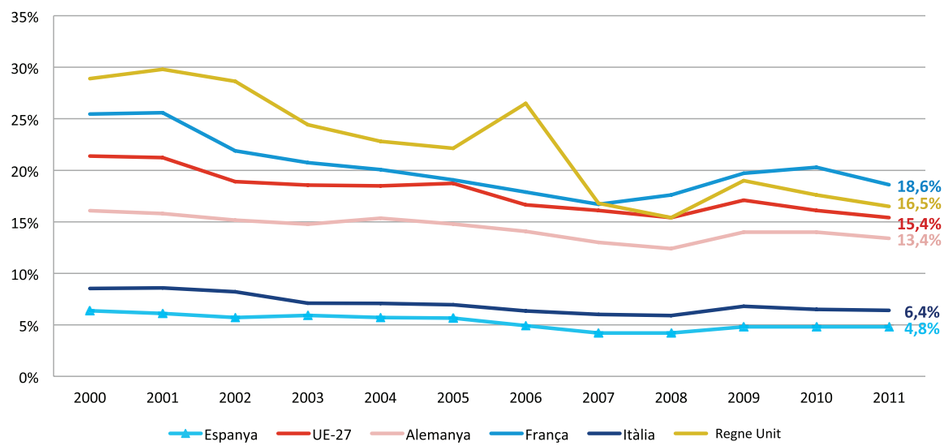

Font: IERMB a partir d'Eurostat i l'Agència Estatal d'Administració Tributària (AEAT).

Comentari sobre els resultats

El pes de les exportacions d'alta tecnologia1 sobre el total d'exportacions de la província de Barcelona es troba el 2011 en l'11,29%. A Catalunya, el valor d'aquest indicador l'any 2011 és del 9,21% i a Espanya del 8,24%.

L'evolució temporal d'aquest indicador mostra una caiguda continuada del pes de les exportacions d'alta tecnologia sobre el total d'exportacions a la província de Barcelona i Catalunya des de l'any 2006, on s'havia arribat a un màxim del 16,5% i del 14%, respectivament. Al conjunt d'Espanya, tanmateix, el pes de les exportacions d'alta tecnologia sobre el total de les exportacions es manté estable fins el període 2008-2009 on marca un màxim (19%) i inicia el descens fins el 8,2%.

Les dades d'Eurostat, tot i que no són equivalents amb les obtingudes a partir de l'AEAT, permeten comparar l'evolució d'aquest indicador per a Espanya, la Unió Europea (UE-27) i els principals països membres. Segons aquestes dades, el pes de les exportacions d'alta tecnologia ha anat decaient progressivament en relació amb el total de les exportacions tant en el conjunt de la Unió Europea (UE-27) com en els principals països membres, especialment al Regne Unit.

El Regne Unit i França són els països que registren un major pes de les exportacions d'alta tecnologia sobre el total d'exportacions. Espanya i Itàlia, d'altra banda, són els dos països on el valor d'aquest indicador és menor.

[11] *Manufactures d'alta tecnologia.*

2. Creixement sostenible

2. Ocupació

1. Una política industrial per a l'era de la globalització

2.2.1.12. Ocupació i empreses en la indústria

El nombre d'ocupats i d'empreses ha disminuït durant els darrers dotze anys en termes absoluts, i especialment durant el període 2007-2009, en tots els àmbits. La disminució més important, pel que fa al nombre de treballadors i especialment en el nombre d'empreses correspon a l'Àrea Metropolitana de Barcelona seguit de la Província de Barcelona. Durant el 2012 s'observa una nova caiguda tant en el nombre d'ocupats com en el nombre d'empreses en la indústria.

Segons l'Enquesta de Població Activa d'Eurostat (LFS), el nombre d'ocupats en la indústria ha disminuït també en la unió Europea (UE-27), la Zona euro (UE-13) i en els principals països Europeus en general. Aquesta disminució, principalment durant el període 2007-2009, ha estat menys pronunciada a la resta de territoris que al conjunt d'Espanya i Catalunya, amb l'excepció del Regne Unit.

Introducció

L'ocupació i el nombre d'empreses en la indústria és un indicador de la iniciativa "Una política industrial per a l'era de la globalització" l'objectiu de la qual és aconseguir una política industrial per a millorar l'entorn empresarial, especialment per a les pimes, i recolzar el desenvolupament d'una base industrial forta i sostenible, capaç de competir a escala mundial. Aquest indicador s'emmarca dintre de la prioritat de creixement integrador que busca desenvolupar una economia que utilitzi més eficientment els recursos, que sigui verda i més competitiva. L'indicador no sorgeix del document de referència sinó que és una proposta per recollir el nombre d'ocupats i d'empreses del sector industrial.

Metodologia

L'indicador es defineix com el nombre d'ocupats (i d'empreses) en el sector industrial. Per fer comparable l'indicador amb les dades d'Eurostat, aquest sector inclou les activitats extractives i la producció i distribució d'energia i aigua a més a més de les manufactures.

L'indicador és aplicable a l'AMB mitjançant el Registre d'afiliats a la Seguretat Social[12]. Aquestes dades, tanmateix, no són comparables amb les dades per a la Unió Europea ja que aquestes utilitzen la Labour Force Survey d'Eurostat per determinar el nombre d'ocupats (i d'empreses) per sectors econòmics.

[12] *Afiliats al règim general de la Seguretat Social i autònoms.*

Resultats

Ocupats en la indústria

Gràfic 83

Nombre d'ocupats en la indústria, 3r. trimestre de 2012. Municipis de l'AMB

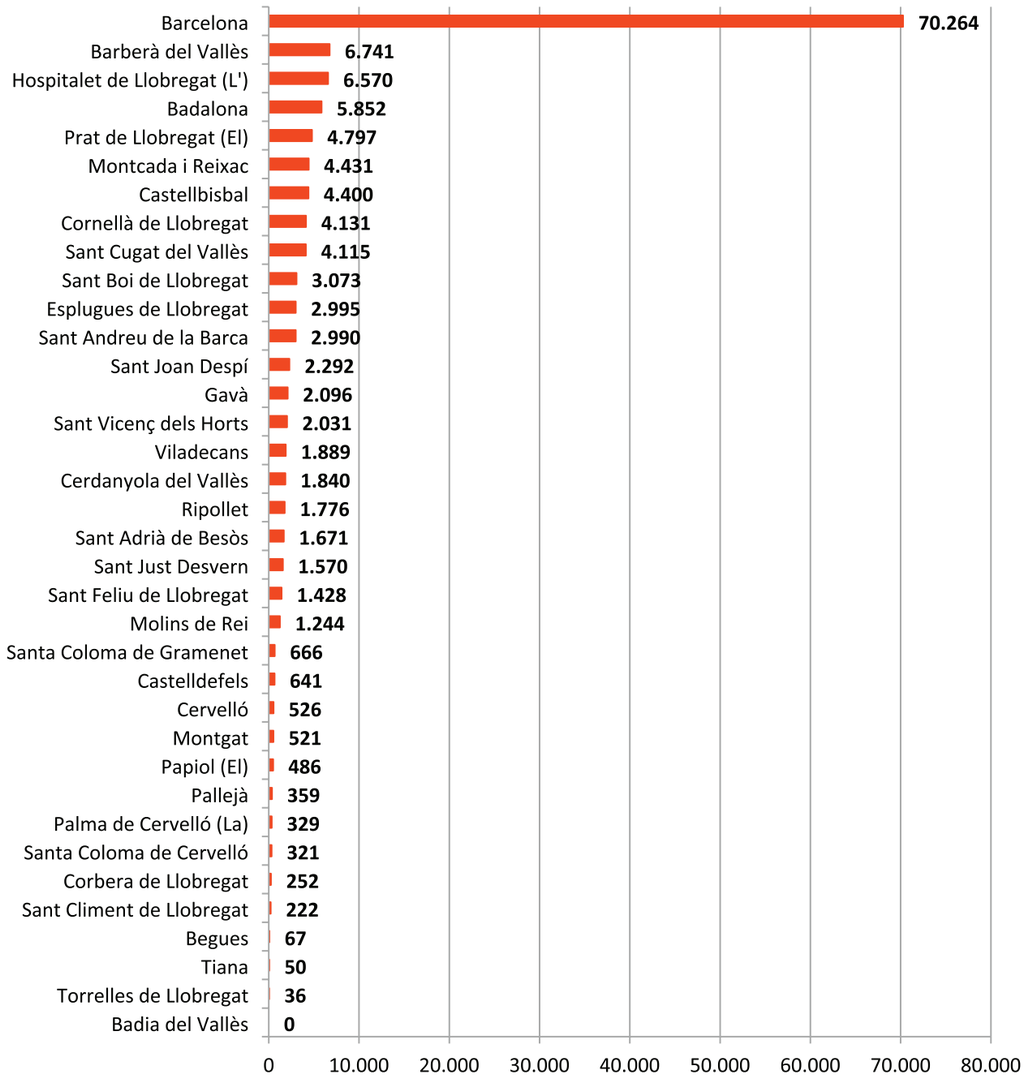

Font: IERMB a partir del Registre d'afiliats al règim general de la Seguretat Social.

Gràfic 84

Nombre d'ocupats en la indústria i variació interanual, 4t. trimestre, 1999-2011

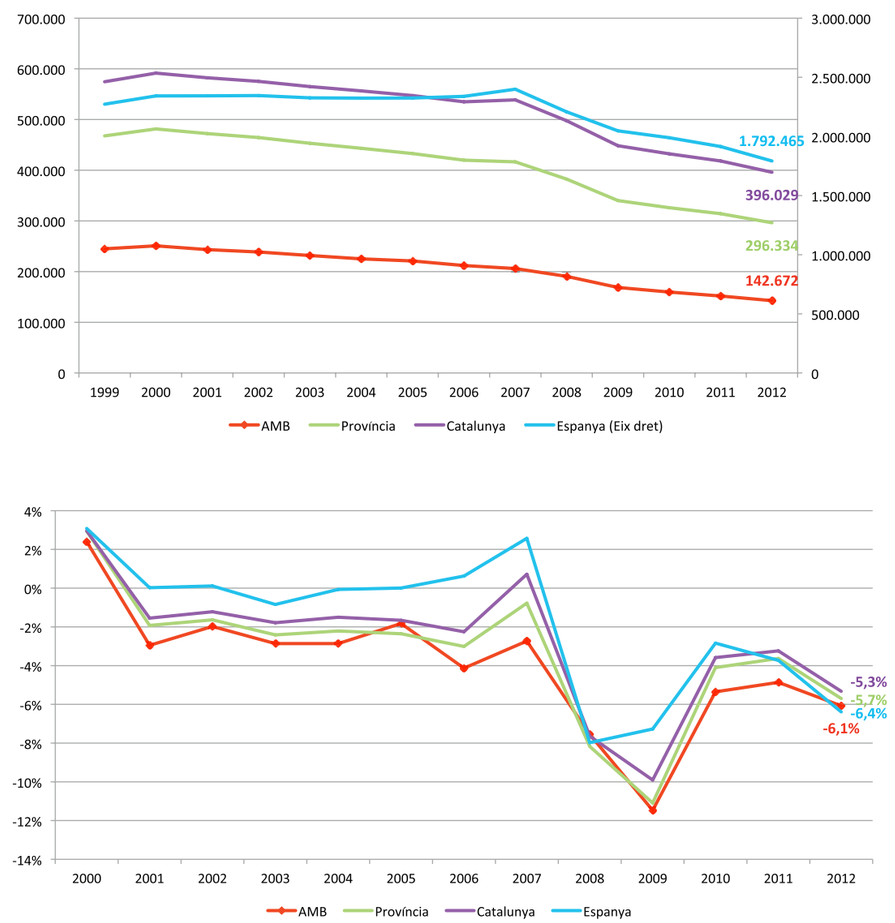

Font: IERMB a partir del Registre d'afiliats de la Seguretat Social.

Gràfic 85

Nombre d'ocupats en la indústria i variació interanual. Mitjana anual, 2000-2011

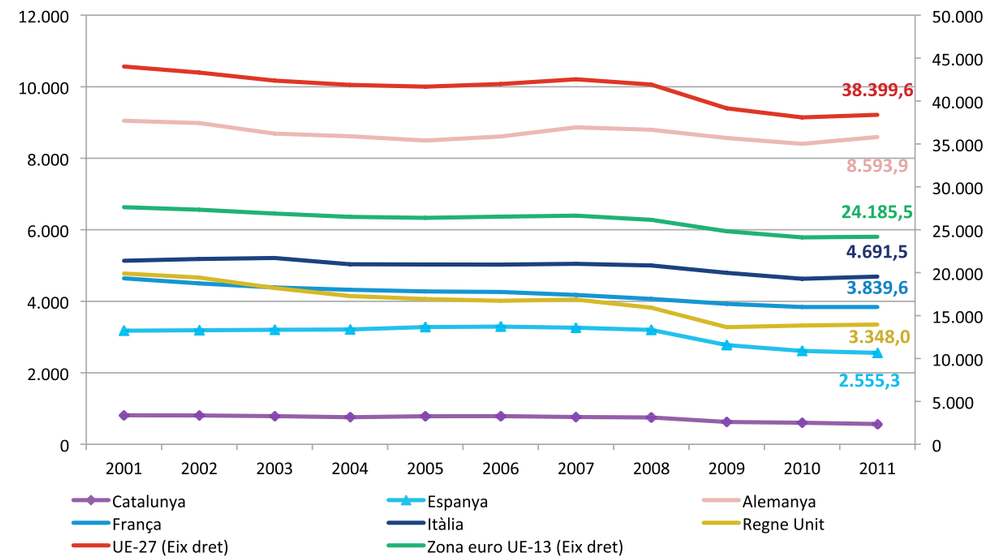

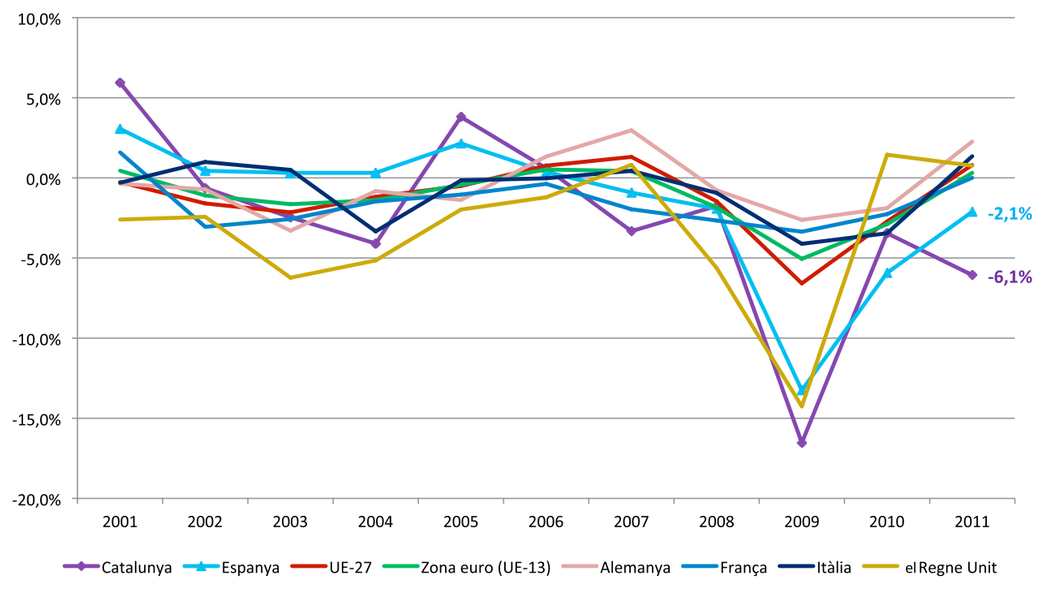

Font: IERMB a partir de la LFS d'Eurostat.

Empreses en la indústria

Gràfic 86

Nombre d'empreses en la indústria, 3r. trimestre de 2012. Municipis de l'AMB

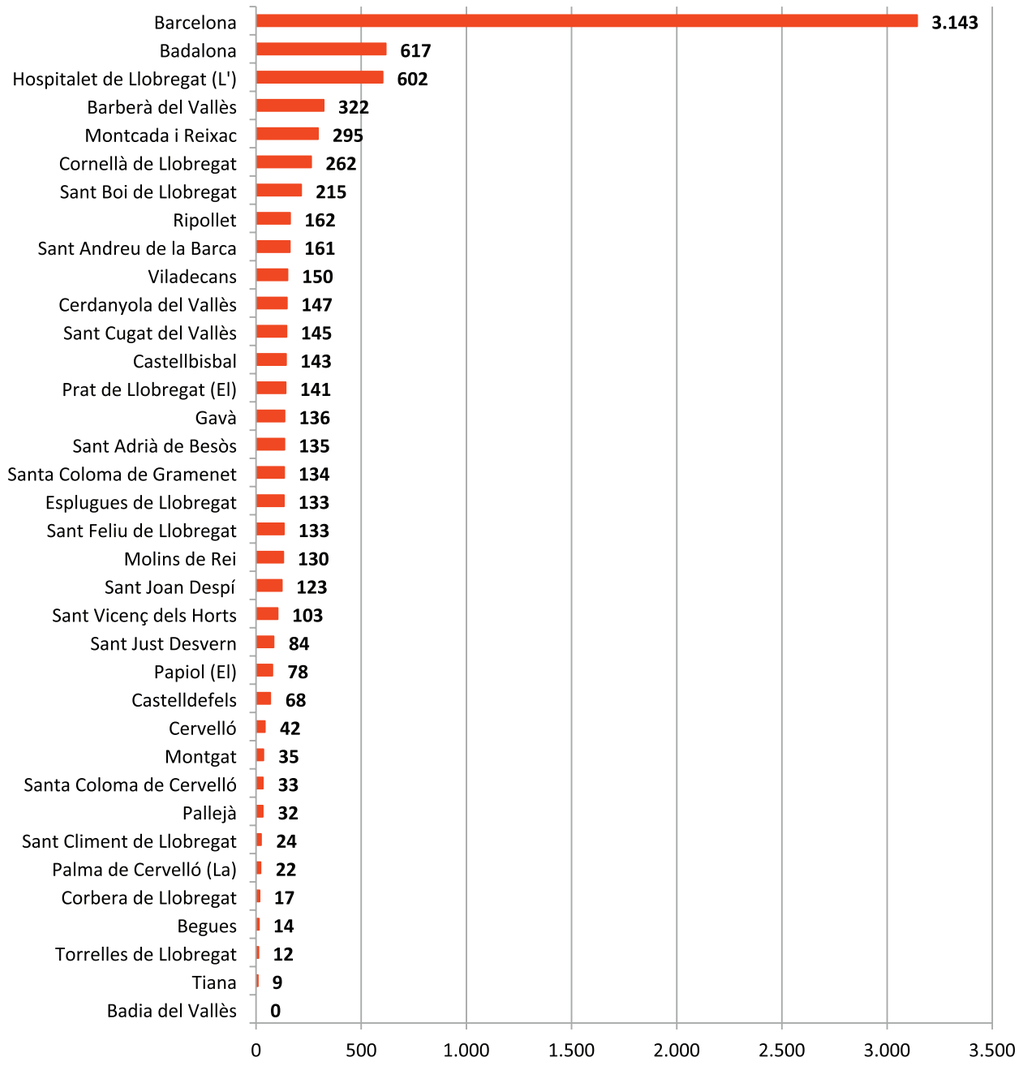

Font: IERMB a partir del Registre d'afiliats al règim general de la Seguretat Social.

Gràfic 87

Nombre d'empreses en la indústria, 4t. trimestre, 1999-2011

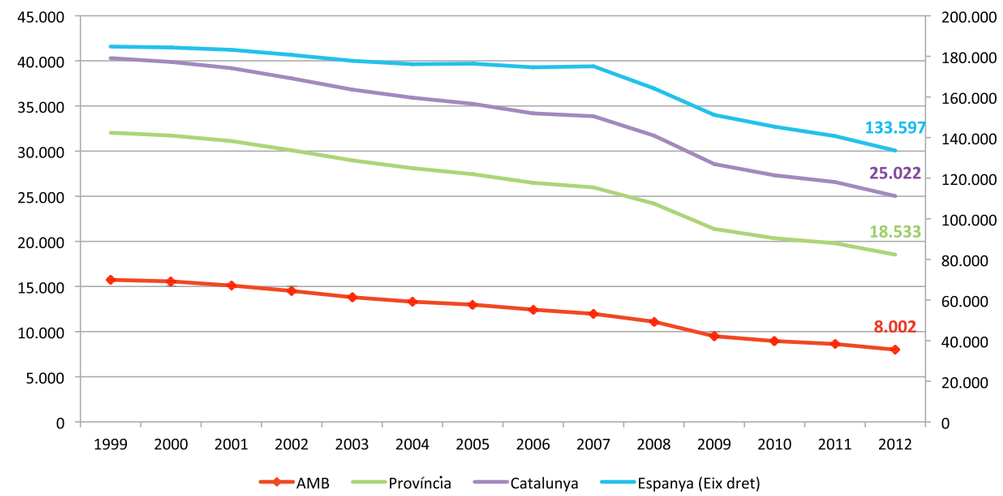

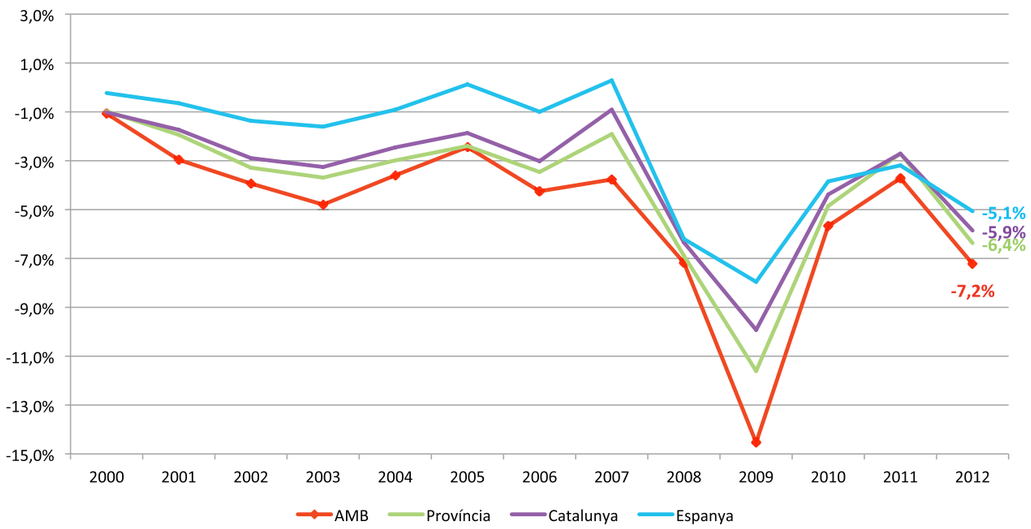

Font: IERMB a partir del Registre d'afiliats de la Seguretat Social.

Gràfic 88

Nombre d'empreses en la indústria. Mitjana anual, 2008-2011

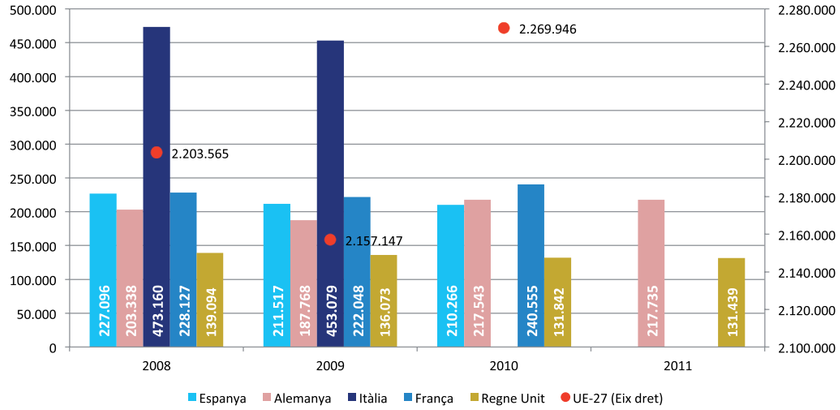

Font: IERMB a partir de la Structural Business Statistic, Eurostat.

Comentari sobre els resultats

Els ocupats en la indústria a l'AMB, segons les dades del Registre de la Seguretat Social del quart trimestre de 2012, es concentren principalment a Barcelona, amb 70.264 treballadors. Barberà del Vallès, L'Hospitalet de Llobregat, Badalona, El Prat de Llobregat, Montcada i Reixac, Castellbisbal, Cornellà de Llobregat, Sant Cugat del Vallès i Sant Boi de Llobregat tenen més de 3.000 treballadors a la indústria i la resta de municipis, menys de 3.000.

De forma similar, el nombre d'empreses en la indústria a l'AMB es concentra també a Barcelona, amb 3.143 centres de cotització. Badalona i l'Hospitalet de Llobregat, amb 617 i 602 empreses respectivament, es troben en segona i tercera posició.

Les xifres d'ocupació en la indústria a l'AMB a desembre de 2012 són de 142.672 persones i 8.002 empreses segons les dades del Registre d'Afiliats al règim general de la Seguretat Social, un 6,1% i un 7,2% menys que durant el quart trimestre del 2011, respectivament. L'AMB representa el 36% del total dels ocupats i el 32% de les empreses en la indústria a Catalunya. Aquest pes ha disminuït respecte el 43% dels ocupats i el 39% de les empreses en 1999.

L'evolució temporal d'aquestes xifres mostra, a més a més, que tant el nombre d'ocupats com el nombre d'empreses ha disminuït durant els darrers dotze anys en termes absoluts, i especialment durant el període 2007-2009, en tots els àmbits. La disminució més important, tant pel que fa al nombre de treballadors com al nombre d'empreses correspon a l'AMB seguit de la província de Barcelona.

La comparació amb el nombre d'ocupats en la indústria en altres països no és possible a partir del Registre d'afiliats. No obstant això, podem aproximar els resultats per a l'AMB a partir dels resultats per a Catalunya i Espanya a la Labour Force Survey. Segons aquestes dades, el nombre d'ocupats en la indústria ha disminuït també a la Unió Europea (UE-27), la zona euro (UE-13) i en els principals països europeus en general. Aquesta disminució, principalment durant el període 2007-2009, ha estat menys pronunciada a la resta de territoris que al conjunt d'Espanya i Catalunya, amb l'excepció del Regne Unit.

El nombre d'empreses en la indústria segons les dades més recents de la Structural Business Statistics és de 210.000 a Espanya l'any 2010, una xifra similar a les dades per a Alemanya o Itàlia. Mentre que el nombre d'empreses en la indústria a Alemanya els anys 2010 i 2011 o a França i la Unió Europea l'any 2010 es recupera respecte els anys anteriors, per a Espanya o el Regne Unit aquesta xifra és inferior a la dels anys 2009 i 2008.

3. Creixement integrador

1. Educació

1. Una agenda per a noves qualificacions i ocupacions

3.1.1.07. Principals sectors creadors d'ocupació per activitat econòmica

Els deu principals sectors creadors d'ocupació per sector d'activitat a l'AMB entre el tercer trimestre del 2009 i el tercer trimestre del 2012 van incrementat en 35.800 el total de treballadors. El sector d'*Activitats administratives d'oficina i altres activitats auxiliars* a les empreses va ser el principal sector creador d'ocupació a l'AMB, la província de Barcelona i a Catalunya. El sector de *Serveis de menjar i begudes* és el següent sector que més ocupació crea en aquests àmbits. Contràriament al que es constata per a l'AMB, la província de Barcelona o Catalunya, el principal sector creador d'ocupació al conjunt d'Espanya és el sector de Serveis de menjars i begudes.

A la Unió Europea (UE-27) la composició dels sectors que més ocupació creen és diferent de l'espanyola o la catalana. El principal sector creador d'ocupació en aquest cas és el de les *Activitats sanitàries*, seguit del sector de les *Activitats de serveis socials amb allotjament i les Activitats de serveis socials sense allotjament*.

Introducció

Els principals sectors creadors d'ocupació per activitat econòmica és una proposta d'indicador per fer el seguiment de la iniciativa "Una agenda per a noves qualificacions i ocupacions", l'objectiu de la qual és augmentar la participació laboral i adequar millor l'oferta i la demanda de treball mitjançant la mobilitat laboral. Aquest indicador s'emmarca dintre de la prioritat de creixement integrador que busca fomentar una economia amb alts nivells d'ocupació i que redundi en una cohesió social, econòmica i territorial, més gran.

Metodologia

L'indicador identifica els sectors que augmenten més el seu pes en termes de treballadors a partir del registre del nombre d'afiliats a la Seguretat Social o de l'Enquesta de població activa. L'anàlisi es fa a un nivell d'agregació sectorial de dos dígits d'acord amb la classificació CNAE-09, equivalent amb la classificació europea NACE Rev. 2.

Aquest indicador és aplicable a l'AMB a partir de l'agregació de les dades d'afiliats al règim general i autònoms per als 36 municipis que la conformen. Aquestes dades, tanmateix, no són directament comparables amb les dades disponibles per a la Unió Europea, ja que en aquest cas s'han d'utilitzar els resultats de l'Enquesta de població activa (LFS) d'Eurostat.

Resultats

Gràfic 89

Principals sectors creadors d'ocupació per sector d'activitat entre el tercer trimestre de 2009 i el tercer trimestre de 2012 a l'AMB, en milers de persones

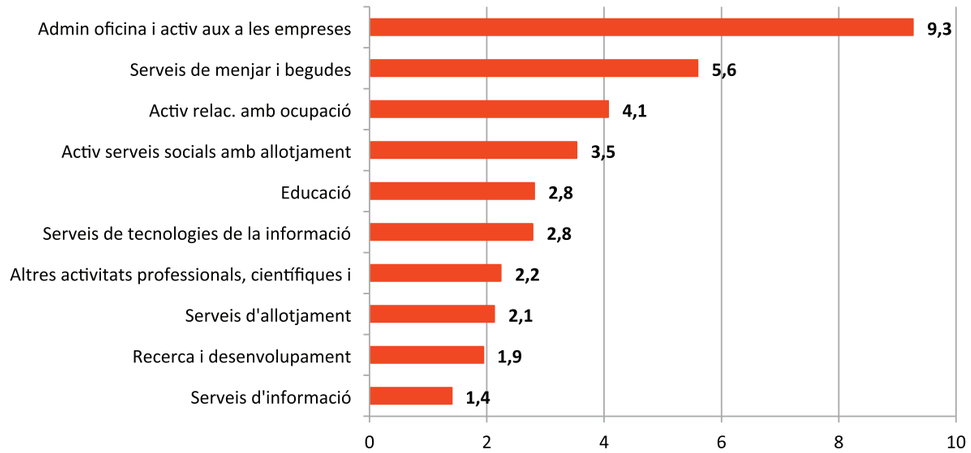

Font: IERMB a partir del Registre d'afiliats a la Seguretat Social.

Gràfic 90

Principals sectors creadors d'ocupació per sector d'activitat entre el tercer trimestre de 2009 i el tercer trimestre de 2012 a la província de Barcelona, en milers de persones

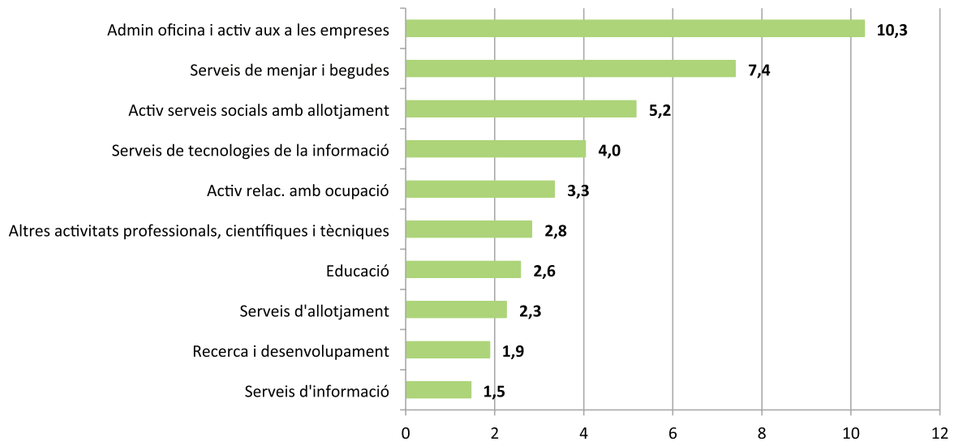

Font: IERMB a partir del Registre d'afiliats a la Seguretat Social.

Gràfic 91

Principals sectors creadors d'ocupació per sector d'activitat entre el tercer trimestre de 2009 i el tercer trimestre de 2012 a Catalunya, en milers de persones

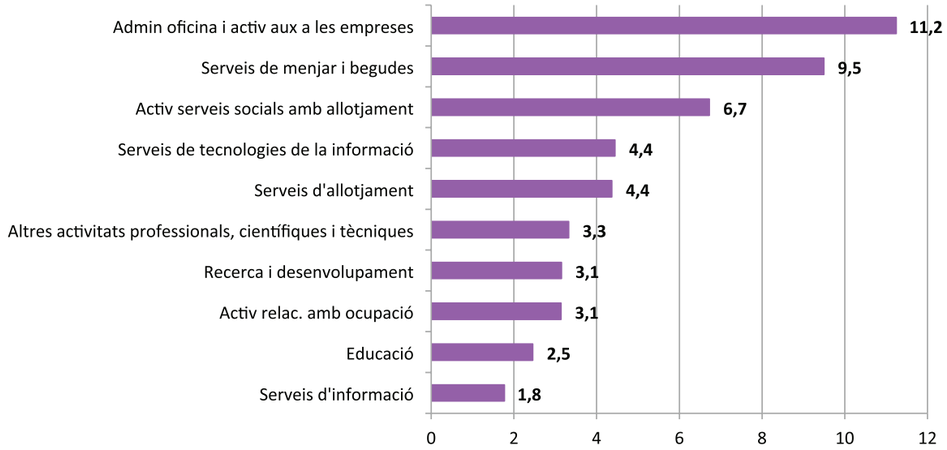

Font: IERMB a partir del Registre d'afiliats a la Seguretat Social.

Gràfic 92

Principals sectors creadors d'ocupació per sector d'activitat entre el tercer trimestre de 2009 i el tercer trimestre de 2012 a Espanya, en milers de persones

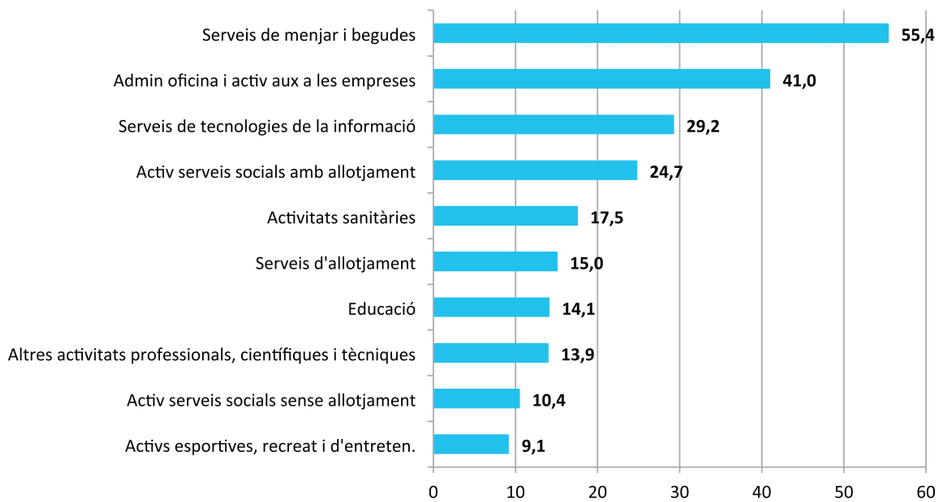

Font: IERMB a partir del Registre d'afiliats a la Seguretat Social.

Gràfic 93

Principals sectors creadors d'ocupació per activitat entre 2009 i 2011 a Espanya, en milers de persones

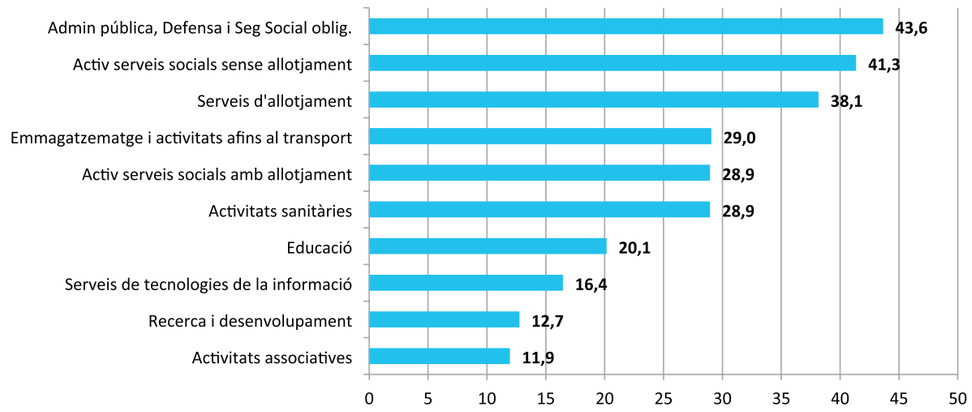

Font: IERMB a partir de LFS, Eurostat.

Gràfic 94

Principals sectors creadors d'ocupació per activitat entre 2009 i 2011 a la Unió Europea (UE27), en milers de persones.

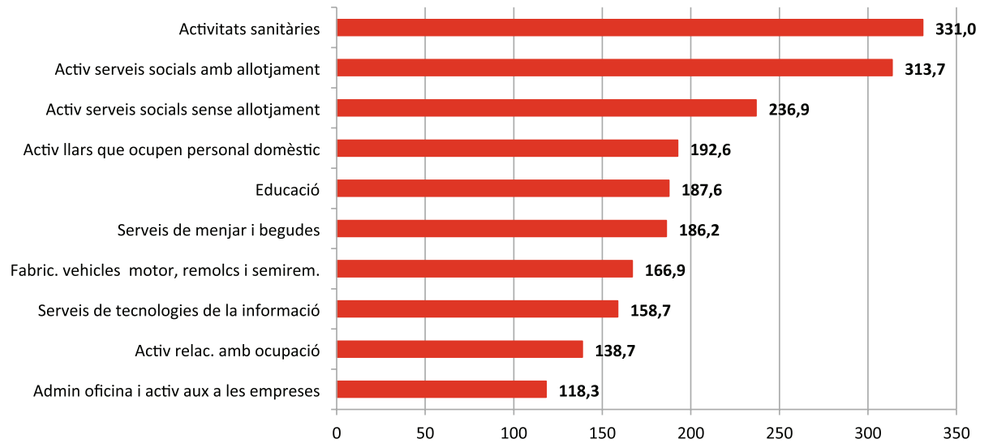

Font: IERMB a partir de LFS, Eurostat.

Metodologia

Els deu principals sectors creadors d'ocupació per sector d'activitat a l'AMB entre el tercer trimestre del 2009 i el tercer trimestre del 2012 van incrementar, en conjunt, en 35.800 el total de treballadors. Els cinc primers sectors són els responsables del 70% d'aquest increment.

El *sector d'Activitats administratives d'oficina i altres activitats auxiliars a les empreses*, amb més de 9.200 treballadors més, va ser el principal sector creador d'ocupació. A continuació, el sector de *Serveis de menjar i begudes i les Activitats relacionades amb l'ocupació*, amb 5.500 i 4.000 nous treballadors respectivament, són els següents sectors que més ocupació creen. Les *Activitats de serveis socials amb allotjament* i l'*Educació*, amb 3.500 i 2.800 treballadors nous respectivament completen el conjunt dels cinc sectors que creen més ocupació.

Aquests sectors són també, a grans trets, els que més ocupació creen a la província de Barcelona o a Catalunya. Cal destacar, no obstant això, el creixement dels sectors dels *Serveis de tecnologies de la informació* i els *Serveis d'allotjament*, que incrementen el nombre de treballadors en 4.400 persones a Catalunya i en 4.000, respectivament, el darrer a la província de Barcelona.

Contràriament al que es constata per a l'AMB, la província de Barcelona o Catalunya, el principal sector creador d'ocupació al conjunt d'Espanya es el sector de *Serveis de menjars i begudes*, amb 55.400 treballadors nous, mentre que el sector d'*Activitats administratives d'oficina i altres activitats auxiliars a les empreses* ocupa el segon lloc amb 41.000 treballadors nous. Destaca també el sector d'*Activitats sanitàries* entre els cinc sectors creadors de mes ocupació (17.500 nous treballadors). Aquest sector no es troba entre els deu principals creadors d'ocupació a Catalunya ni en els àmbits considerats.

Segons l'Enquesta de població activa (LFS) d'Eurostat, els deu principals sectors creadors d'ocupació a Espanya entre 2009 i 2011 van incrementar el nombre de treballadors totals en 270.000 persones. Els cinc primers sectors són els responsables del 67% d'aquest increment amb 180.000 nous treballadors. El sector de l'*Administració publica, Defensa i Seguretat Social obligatòria*, amb 43.600 treballadors nous es el principal sector creador d'ocupació. Les *Activitats de serveis socials sense allotjament* i els *Serveis d'allotjament*, 41.300 i 38.100 treballadors nous respectivament, ocupen la segona i tercera posició.

A la Unió Europea (UE-27) la composició dels sectors que més ocupació creen és diferent a l'espanyola o catalana. El principal sector creador d'ocupació en aquest cas es el de les *Activitats sanitàries*, amb 331.000 treballadors, seguit del sector de les *Activitats de serveis socials amb allotjament* i les *Activitats de serveis socials sense allotjament*, 314.000 i 237.000 treballadors nous respectivament.

3. Creixement integrador

1. Educació

1. Una agenda per a noves qualificacions i ocupacions

3.1.1.23. Taxa de joves NEET

El nombre de joves desocupats i que no reben cap formació sobre el total de joves a Catalunya són el 20,2% el segon trimestre del 2012. Aquesta taxa és superior a la del conjunt de la Unió Europea (16,7%) i gairebé el doble de la taxa d'Alemanya (10,2%). Al conjunt d'Espanya el valor de la taxa és encara superior al de la catalana (23,1%).

L'evolució d'aquest indicador mostra un increment important del percentatge de joves NEET sobre el total entre els anys 2006 i 2009. L'any 2009 la taxa de joves NEET a Catalunya arriba a un màxim en el 23,2% i a continuació s'inicia un descens progressiu. Pel que fa al conjunt d'Espanya, en els anys posteriors a 2009, la taxa no ha disminuït sinó que l'any 2011 va arribar a un nou màxim.

Introducció

La taxa de joves NEET és una proposta d'indicador per fer el seguiment de l'iniciativa "Una agenda per a noves qualificacions i ocupacions" l'objectiu de la qual és augmentar la participació laboral i adequar millor l'oferta i la demanda de treball mitjançant la mobilitat laboral. Aquest indicador s'emmarca dintre de la prioritat de creixement integrador que busca fomentar una economia amb alts nivells d'ocupació i que redundi en una major cohesió social, econòmica i territorial.

Metodologia

L'indicador de joves desocupats i fora del sistema educatiu (NEET, Not in Education, Employment or Training) correspon al percentatge de la població d'un determinat grup d'edat que no treballa i no està relacionat amb cap sistema de formació. El numerador de l'indicador fa referència a les persones que no treballen (desocupats o inactius) i durant les quatre setmanes prèvies a l'enquesta no han rebut cap tipus d'educació o formació. El denominador consisteix en tota la població del mateix grup d'edat excloent el grup que no ha contestat a la pregunta "participació regular en un sistema d'educació/formació":

$$\text{Taxa de joves NEET} = \frac{\text{Joves NEET de 18 a 24 anys}}{\text{Població total de 18 a 24 anys}}$$

Aquest indicador no és aplicable a l'AMB perquè la màxima desagregació possible és a escala de Catalunya. En aquest sentit, l'obtenció de l'indicador per a Catalunya és possible a partir de l'informe l'Estat de l'educació a Catalunya. Anuari 2011" (dossier de premsa) de la Fundació Jaume Bofill sobre l'evolució de la població jove que no estudia ni treballa.

Pel que fa la Unió Europea i els països membres, es poden consultar els resultats de la LFS a Eurostat.

Resultats

Gràfic 95

Taxa de joves NEET. Catalunya, Espanya, UE-27, zona euro, Alemanya, França, Itàlia i el Regne Unit. 2000-2012

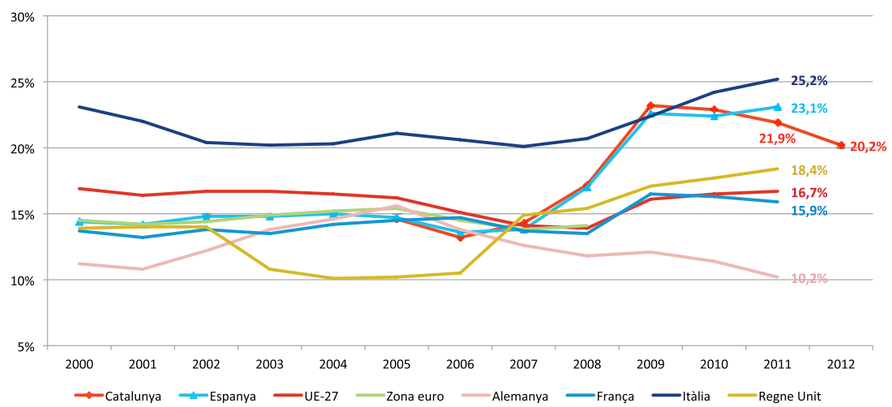

Nota: Les dades del 2012 són del segon trimestre.

Font: IERMB a partir de *L'estat de l'educació a Catalunya 2011* (Fundació Bofill) i Eurostat.

Comentari sobre els resultats

La taxa de joves NEET o el nombre de joves desocupats i que no reben cap formació sobre el total de joves a Catalunya és del 20,2% el segon trimestre de 2012, gairebé dos punts percentuals inferior al valor de la taxa l'any 2011. Aquesta taxa és superior a la del conjunt de la Unió Europea (16,7%) i gairebé el doble de la taxa d'Alemanya (10,2%). Per al conjunt d'Espanya, tanmateix, el valor de la taxa és encara superior al de la catalana (23,1%).

L'evolució temporal d'aquest indicador mostra un increment important del percentatge de joves NEET sobre el total que s'inicia a Catalunya i Espanya l'any 2006 partint de nivells inferiors al 15% i similars als de França o Alemanya. L'any 2009 la taxa de joves NEET a Catalunya arriba a un màxim en el 23,2% i a continuació s'inicia un descens progressiu fins el 20% el 2012. Pel que fa a l'evolució recent de la taxa en el conjunt d'Espanya en els darrers anys posteriors al 2009, no ha disminuït sinó que l'any 2011 va arribar a un nou màxim del 23,1%.

3. Creixement integrador

1. Educació

1. Una agenda per a noves qualificacions i ocupacions

3.1.1.26. Pes dels treballadors autònoms sobre el total

Des del 2010, el pes dels treballadors autònoms sobre el total està augmentant lleugerament en tots els àmbits considerats després d'una etapa de caiguda iniciada l'any 2008. Durant el tercer trimestre del 2012 l'AMB i Barcelona han recuperat els valors de l'any 2006 i la província de Barcelona, Catalunya i Espanya registren màxims en aquest indicador respecte a la sèrie dels darrers 12 anys.

Contràriament al que s'observa a partir de les dades del registre de la Seguretat Social, les dades de l'Enquesta de població activa reflecteixen una caiguda en el pes dels treballadors autònoms sobre el total a Espanya i Itàlia mentre al conjunt de la Unió Europea (UE-27) es manté constant i al Regne Unit, Alemanya i França l'evolució de l'indicador és creixent.

Introducció

El pes dels treballadors autònoms sobre el total és una proposta d'indicador per al seguiment de la iniciativa "Una agenda per a noves qualificacions i ocupacions" l'objectiu de la qual és augmentar la participació laboral i adequar millor l'oferta i la demanda de treball mitjançant la mobilitat laboral. Aquest indicador s'emmarca dintre de la prioritat de creixement integrador que busca fomentar una economia amb alts nivells d'ocupació i que redundi en una major cohesió social, econòmica i territorial.

Metodologia

L'indicador es defineix com la proporció de treballadors autònoms sobre el total de treballadors. Segons la Labour Force Survey d'Eurostat els treballadors autònoms són els que treballen en el seu propi negoci o activitat professional. Un treballador per compte propi es considera que treballa si compleix un dels criteris següents: treballa amb la finalitat de guanyar diners, dedica temps a un negoci o està en el procés de configuració del seu negoci. La LFS considera els treballadors autònoms com la suma del treballadors autònoms amb treballadors a càrrec i treballadors autònoms sense treballadors a càrrec.

Aquest indicador no és aplicable a l'AMB a partir de les dades de la LFS, ja que les dades disponibles són provincials. No obstant això, es pot construir un indicador equivalent per l'AMB a partir de les dades del registre d'afiliats de la Seguretat Social.

Resultats

Gràfic 96

Pes dels treballadors autònoms sobre el total de treballadors. AMB, Barcelona, província de Barcelona, Catalunya i Espanya. 2001-2012 (4t. trimestre)

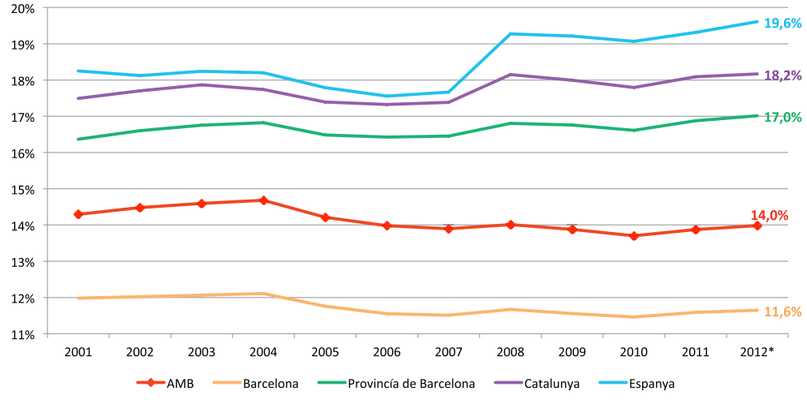

Nota: Les dades de 2012 corresponen al tercer trimestre.

Font: IERMB a partir del Registre d'afiliats a la Seguretat Social.

Gràfic 97

Pes dels treballadors autònoms sobre el total de treballadors. Espanya, UE-27, Alemanya, França, Itàlia i el Regne Unit. 2000-2011. Mitjanes anuals

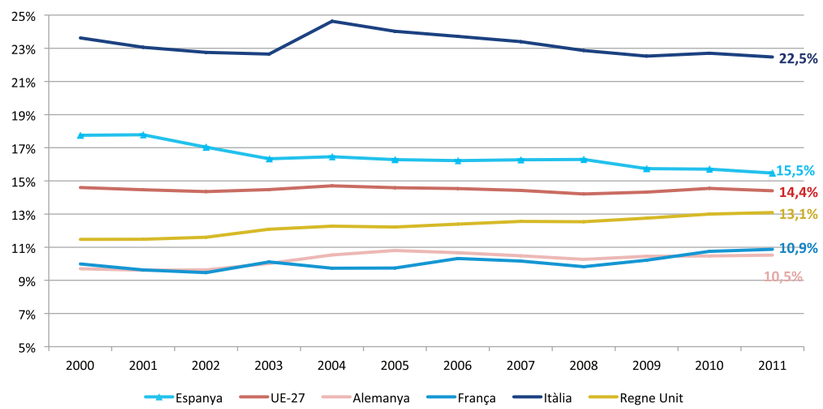

Font: IERMB a partir de l'Enquesta de població activa, LFS Eurostat.

Comentari sobre els resultats

Segons les dades del registre d'afiliats a la Seguretat Social el pes dels treballadors autònoms sobre el total a l'AMB se situa en el 14% durant el tercer trimestre del 2012. A la ciutat de Barcelona aquesta xifra és de l'11,6% i a la província de Barcelona del 17%. Al conjunt de Catalunya i Espanya, el pes dels treballadors autònoms sobre el total se situa en el 18% i el 19,6%, respectivament.

L'evolució temporal d'aquest indicador mostra que, des del 2010, el pes dels treballadors autònoms sobre el total està augmentant lleugerament en tots els àmbits considerats després d'una etapa de caiguda iniciada l'any 2008. Segons les dades del registre d'afiliats a la Seguretat Social, tot i que encara queden lluny els màxims registrats l'any 2004 (14,7% per a l'AMB i 12,1% per a Barcelona), durant el tercer trimestre del 2012 l'AMB i Barcelona han recuperat els valors de l'any 2006 i la província de Barcelona, Catalunya i Espanya registren màxims en aquest indicador respecte a la sèrie dels darrers 12 anys.

Les dades del registre d'afiliats a la Seguretat Social no són comparables amb les de la LFS ja que aquestes parteixen d'una enquesta i les primeres, d'un registre oficial. Tanmateix, la LFS d'Eurostat sí que és comparable en els diferents països membres on es realitza. Així doncs, podem determinar, a partir d'aquestes dades, que l'any 2011 el pes dels treballadors autònoms sobre el total a Espanya (15,5%) és superior al del conjunt de la Unió Europea (14,4%), el Regne Unit (13,1%), França (10,9%) i Alemanya (10,5%), mentre que a Itàlia és gairebé set punts percentuals superior (22,5%).

Contràriament al que s'observa a partir de les dades del registre de la Seguretat Social, les dades de l'Enquesta de Població Activa reflecteixen una caiguda en el pes dels treballadors autònoms sobre el total a Espanya i Itàlia, mentre que al conjunt de la Unió Europea (UE-27) es manté constant i al Regne Unit, Alemanya i França l'evolució de l'indicador és creixent[13].

[13] *Aquesta diferència en els resultats observats es deu principalment al fet que la font de dades de l'EPA és una enquesta, mentre que les dades d'afiliats de la Seguretat Social provenen d'un registre.*

3. Creixement integrador

2. Pobresa / Exclusió social

0. Indicadors principals

3.2.0.01. Població en risc de pobresa o d'exclusió social

En el conjunt de la UE-27 l'any 2011 hi ha uns 119,4 milions de persones en risc de pobresa o d'exclusió social de les quals uns 12,3 milions es troben a Espanya. Catalunya acumula 2,2 milions de persones en risc de pobresa, de les quals 1,6 milions són a la província de Barcelona i d'aquests 910.564 persones es localitzen a l'AMB. A més la província de Barcelona i l'AMB destaquen per tenir una elevada taxa de risc a la pobresa o exclusió social (29,4%, 28,4% i 28,2% respectivament), superior a l'espanyola (27%) i a la de la resta de grans països de la UE-27.

Entre el 2010 i el 2011 el nombre de persones en risc de pobresa o d'exclusió social ha augmentat en un 3,2% a la UE. Aquest indicador ha augmentat de manera intensa a Itàlia (16,1%) i Espanya (6%) mentre que a França o Alemanya ho ha fet per sota de l'1%. Tan sols al Regne Unit el nombre de persones en risc de pobresa o exclusió social ha disminuït un 1,2%.

Introducció

Aquest indicador forma part del conjunt d'indicadors principals de l'Estratègia Europa 2020 referits al risc de pobresa i d'exclusió social. Aquest indicador s'emmarca dintre de la prioritat de creixement integrador que busca fomentar una economia amb alts nivells d'ocupació i que redundi en una cohesió social, econòmica i territorial més gran. L'objectiu per al conjunt de la Unió Europea és reduir almenys en 20 milions el nombre de persones en situació de risc a lapobresa i exclusió social.

Metodologia

L'indicador es defineix com la suma total del nombre de persones que estan en risc de pobresa, amb privació material severa o que viuen en llars amb intensitat de treball molt baixa.

La població en situació de risc a la pobresa és aplicable a l'AMB a partir dels Resultats sintètics. Barcelona Ciutat, Àrea Metropolitana, Regió Metropolitana, Província de l'Enquesta de condicions de vida i hàbits de la població de Catalunya, 2011 (ECVHP 2011) elaborada per l'IERMB i l'Idescat.

Les dades per l'AMB són comparables amb les d'altres països de la UE ja que l'ECVHP 2011 és una enquesta que està harmonitzada amb l'Enquesta de condicions de vida que realitza l'Eurostat (Oficina Europea d'Estadística): l'European Union Statistics on Income and Living Conditions (EU-SILC).

Resultats

Gràfic 98

Població en risc de pobresa o exclusió social a l'AMB, província de Barcelona, Catalunya, Espanya, França, Itàlia, Alemanya, el Regne Unit, UE-27 i zona euro, 2010-2011

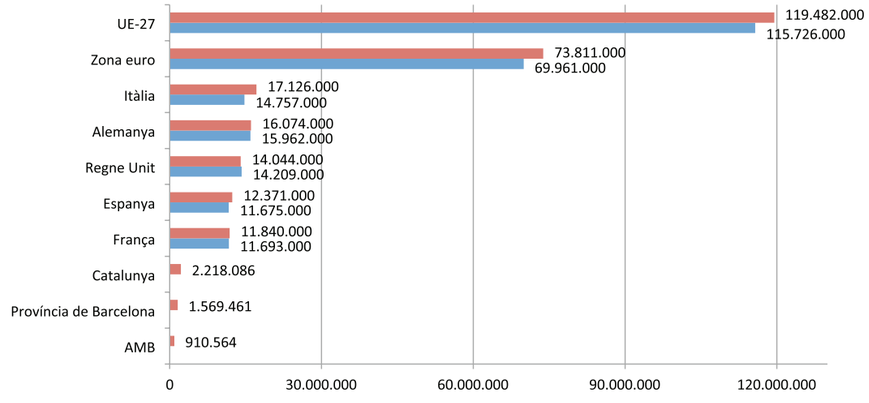

Nota: Per a l'AMB, la província de Barcelona i Catalunya s'ha utilitzat el llindar de Catalunya.

Font: IERMB i Idescat (Enquesta de condicions de vida i hàbits de la població) i Eurostat (EU-SILC).

Gràfic 99

Taxa de risc a la pobresa o exclusió social a l'AMB, província de Barcelona, Catalunya, Espanya, França, Itàlia, Alemanya, el Regne Unit, UE-27 i zona euro; 2010-2011

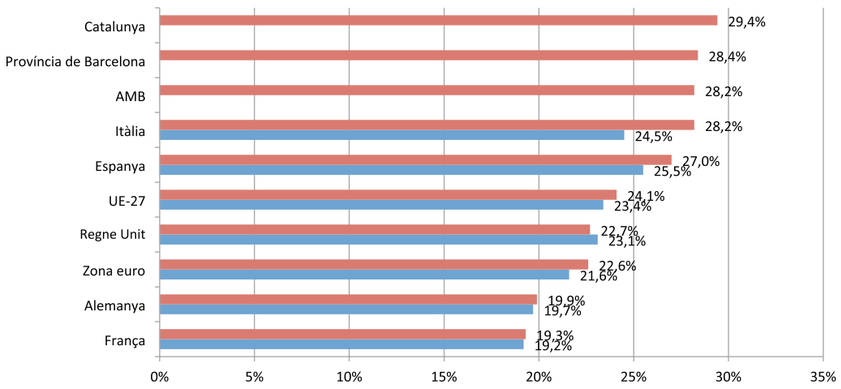

Nota: Per a l'AMB, la província de Barcelona i Catalunya s'ha utilitzat el llindar de Catalunya.

Font IERMB i Idescat (Enquesta de condicions de vida i hàbits de la població) i Eurostat (EU-SILC).

Comentari sobre els resultats

En el conjunt de la UE-27 l'any 2011 hi ha uns 119,4 milions de persones en risc de pobresa o exclusió social de les quals uns 12,3 milions es troben a Espanya. Catalunya acumula 2,2 milions de persones en risc de pobresa, de les quals 1,6 milions estan a la província de Barcelona i d'aquests 910.564 persones es localitzen a l'AMB. Però per a una bona interpretació d'aquest indicador és més interessant calcular la dada relativa que es coneix com a taxa de risc a la pobresa o exclusió social. En aquest cas, per a l'any 2011 Catalunya, la província de Barcelona i l'AMB destaquen per tenir una elevada taxa de risc a la pobresa o exclusió social (29,4%, 28,4% i 28,2% respectivament), superior a l'espanyola (27%) i a la de la resta de grans països de la UE-27.

Si es compara el nombre de persones en risc de pobresa o exclusió social de la UE-27 de l'any 2010 amb les del 2011 s'observa que ha augmentat en un uns 3,7 milions de persones (3,2%). El creixement d'aquest indicador no s'ha produït de forma homogènia en tots els països de la UE-27 ja que ha augmentat de manera intensa a Itàlia (16,1%) i Espanya (6%) mentre que a França o Alemanya ho ha fet per sota de l'1%. Tan sols al Regne Unit ha disminuït el nombre de persones en risc de pobresa o exclusió social, un 1,2%. Aquesta mateixa tendència també s'ha reproduït en el cas de la taxa de risc de pobresa o exclusió social.

3. Creixement integrador

2. Pobresa / Exclusió social

2. Plataforma europea contra la pobresa i l'exclusió social

3.2.2.01. Taxa de risc a la pobresa

La taxa de risc a la pobresa de l'AMB l'any 2011 és del 18,6%, superior a la de la zona euro però inferior a la de la província de Barcelona, Espanya i Catalunya.

Entre l'any 2010 i el 2011 la taxa de risc a la pobresa a Espanya i Itàlia ha augmentat en més d'un punt percentual, a França i Alemanya ho han fet en una proporció inferior i només ha disminuït al Regne Unit.

Introducció

La iniciativa en la qual s'emmarca aquest indicador té com a objectiu reduir la pobresa i l'exclusió social (Plataforma europea contra la pobresa i l'exclusió social). Aquesta es pot mesurar a partir de tres indicadors: taxa de risc a la pobresa, l'índex de privació material i el percentatge de població en llars amb baixa intensitat de treball. Aquests indicadors formen part del conjunt d'indicadors principals de l'Estratègia Europa 2020. Addicionalment aquest indicador s'emmarca dintre de la prioritat de creixement integrador que busca fomentar una economia amb alts nivells d'ocupació i que redundi en una cohesió social, econòmica i territorial més gran.

Metodologia

Es considera que les persones estan en risc de pobresa si els seus ingressos disponibles equivalents estan per sota del llindar de risc de pobresa, que se situa en el 60% de la mitjana nacional de renda disponible equivalent després de transferències socials.

La taxa de risc a la pobresa és aplicable a l'AMB a partir dels Resultats sintètics. Barcelona Ciutat, Àrea Metropolitana, Regió Metropolitana, Província, de l'Enquesta de condicions de vida i hàbits de la població de Catalunya, 2011 (ECVHP 2011) elaborada per l'IERMB i l'Idescat.
Les dades per a l'AMB són comparables amb les d'altres països de la UE ja que l'ECVHP 2011 és una enquesta que està harmonitzada amb l'enquesta de condicions de vida que realitza l'Eurostat (Oficina Europea d'Estadística): les European Union Statistics on Income and Living Conditions (EU-SILC).

Resultats

Gràfic 100

Taxa de risc a la pobresa a l'AMB, província de Barcelona, Catalunya, Espanya, França, Itàlia, Alemanya, el Regne Unit, UE-27 i zona euro; 2010-2011

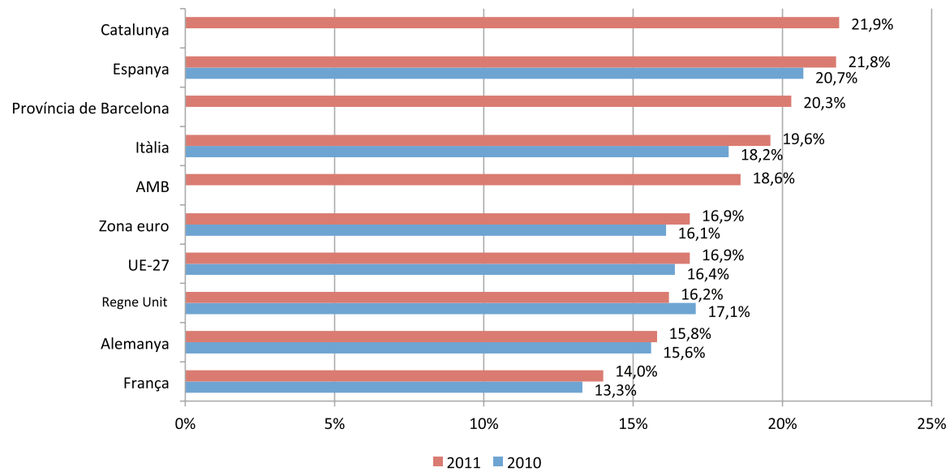

Nota: Per als resultats de l'AMB, la província de Barcelona i Catalunya s'ha utilitzat el llindar de Catalunya.

Font: IERMB i Idescat (Enquesta de condicions de vida i hàbits de la població) i Eurostat (EU-SILC).

Comentari sobre els resultats

La taxa de risc a la pobresa de l'AMB l'any 2011 és del 18,6%, superior a la de la zona euro (16,9%) però inferior a la de la província de Barcelona (20,3%), així com també a la d'Espanya (21,8%) i a la de Catalunya (21,9%). França, Alemanya i el Regne Unit destaquen per tenir una taxa de risc a la pobresa inferior a la de la UE-27 (16,9%).

Si es compara la taxa de risc a la pobresa dels grans països de la UE-27 de l'any 2010 amb la del 2011, s'observa que Espanya i Itàlia han augmentat aquesta taxa en més d'un punt percentual, mentre que França i Alemanya ho han fet menys d'un punt percentual. Només el Regne Unit ha disminuït la taxa de risc a la pobresa gairebé un punt percentual.

Pla Estratègic
Metropolità
de Barcelona

iermB
INSTITUT D'ESTUDIS REGIONALS
I METROPOLITANS DE BARCELONA